

ERSTE BANK A.D. NOVI SAD

**KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBAR 2016. GODINE**

SADRŽAJ

	STRANA
Izveštaj nezavisnog revizora	1 - 2
Konsolidovani bilans uspeha za godinu završeni 31. decembra 2016. godine	3
Konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu za godinu završenu 31. decembra 2016. godine	4
Konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembra 2016. godine	5
Konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu za godinu završenu 31. decembra 2016. godine	6
Konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu 31. decembra 2016. godine	7 - 8
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2016. godine	9 - 136
Godišnji izveštaj o poslovanju na konsolidovanoj osnovi za godinu završenu 31. decembra 2016. godine	1 - 51

Building a better
working world

Ernst & Young d.o.o. Beograd
Španskih boraca 3
11070 Beograd, Srbija
Tel: +381 11 2095 800
Fax: +381 11 2095 891
ey.com/sr

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA ERSTE BANK A.D. NOVI SAD

Izveštaj o konsolidovanim finansijskim izveštajima

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja Erste bank a.d. Novi Sad i njenog zavisnog pravnog lica (u daljem tekstu: "Grupa"), koji obuhvataju konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembra 2016. godine, konsolidovani bilans uspeha, konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu, konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu i konsolidovani izveštaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva Grupe za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Grupe je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu konsolidovanih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima, na osnovu revizije koju smo izvršili. Reviziju smo izvršili u skladu sa Standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih normi i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da konsolidovani finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija obuhvata sprovođenje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Izbor revizorskih procedura zavisi od procene revizora pri čemu se uzima u obzir i ocena rizika da li konsolidovani finansijski izveštaji sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usled prevare ili greške. Vršeći procenu takvog rizika, revizor razmatra i interne kontrole bitne za pripremu i objektivno prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja, u cilju kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura u skladu sa okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Grupe. Revizija takođe uključuje ocenu opravdanosti primene odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Grupe na dan 31. decembra 2016. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Building a better
working world

Izveštaj o drugim pravnim i zakonskim zahtevima

Izvršili smo pregled godišnjeg izveštaja o poslovanju Grupe. Rukovodstvo Grupe je odgovorno za pripremanje godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa propisima Republike Srbije. Naša odgovornost je da ocenimo da li je godišnji izveštaj o poslovanju usklađen sa godišnjim konsolidovanim finansijskim izveštajima za istu poslovnu godinu. Naše procedure u vezi godišnjeg izveštaja o poslovanju su bile ograničene na procenjivanje da li su računovodstvene informacije prikazane u godišnjem izveštaju o poslovanju usklađene sa godišnjim konsolidovanim finansijskim izveštajima i nisu uključivale pregled ostalih informacija uključenih u godišnji izveštaj o poslovanju koje proističu iz nerevidiranih finansijskih ili drugih evidencija. Po našem mišljenju, računovodstvene informacije prikazane u godišnjem izveštaju o poslovanju su usklađene, po svim materijalno značajnim aspektima, sa konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe za godinu koja se završila 31. decembra 2016. godine.

Ostala pitanja

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe za godinu završenu 31. decembra 2015. godine su revidirani od strane drugog revizora koji je izrazio nekvalifikovano mišljenje na ove finansijske izveštaje dana 23. marta 2016. godine.

U Beogradu, 17. mart 2017. godine

Stephen Fish
Ernst & Young d.o.o. Beograd

Jelena Čvorović
Jelena Čvorović
Ovlašćeni revizor

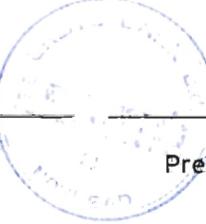
KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE

POZICIJA	Napomena	(u hiljadama dinara)	
		2016	2015
Prihodi od kamata	4	7.239.279	6.937.331
Rashodi od kamata	4	(1.317.933)	(1.584.729)
Neto prihod po osnovu kamata		5.921.346	5.352.602
Prihodi od naknada i provizija	5	2.187.934	2.297.202
Rashodi naknada i provizija	5	(703.912)	(626.231)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		1.484.022	1.670.971
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovaju	6	198.957	190.700
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	7	1.238	1.836
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	8	-	144
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	9	204.495	131.251
Ostali poslovni prihodi	10	272.254	275.291
Neto prihodi po osnovu obezvredjenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	11	24.620	-
Neto rashod po osnovu obezvredjenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	11	(630.331)	(1.401.460)
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD		7.476.601	6.221.335
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	12	(1.870.076)	(1.716.300)
Troškovi amortizacije	13	(266.926)	(262.201)
Ostali rashodi	14	(3.129.899)	(3.022.514)
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		2.209.700	1.220.320
Porez na dobitak	15	(11.739)	(3.699)
Dobitak po osnovu odloženih poreza	15	1.840	343
Gubitak po osnovu odloženih poreza	15	(90.186)	(25.390)
DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA		2.109.615	1.191.574

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 15. mart 2017. godine

 Stevan Čomić
 Direktor Sektora
 računovodstva i kontrolinga

 Frank Michael Beitz
 Član Izvršnog
 odbora

 Slavko Carić
 Predsednik Izvršnog
 odbora

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA
2016. GODINE

POZICIJA	Napomena	(u hiljadama dinara)	
		2016	2015
DOBITAK	30	2.098.441	1.191.045
Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklassifikovane u dobitak ili gubitak:			
Aktuarski dobici/(gubici)		(2.282)	16.861
Ostalo		-	9.622
Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklassifikovane u dobitak ili gubitak:			
Pozitivni efekti promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		78.298	157.876
Nerealizovani gubici/dobici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju		(474)	396
Gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda		(11.673)	(23.741)
Ukupan ostali rezultat perioda		63.869	161.014
UKUPAN REZULTAT PERIODA		2.162.310	1.352.059

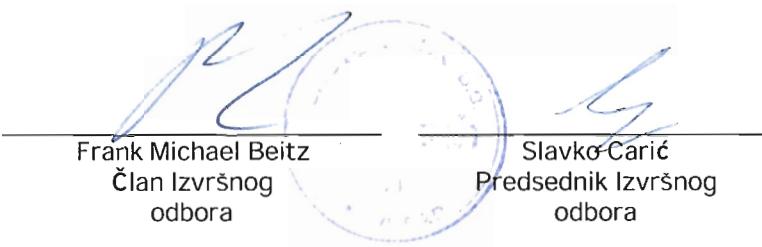
Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 15. mart 2017. godine

Stevan Čomić
Direktor Sektora
računovodstva i kontrolinga

Frank Michael Beitz
Član Izvršnog
odbora

Slavko Carić
Predsednik Izvršnog
odbora

KONSOLIDOVANI BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBAR 2016. GODINE

<u>AKTIVA</u>	<u>Napomena</u>	<u>31.12.2016.</u>	<u>(u hiljadama dinara)</u> <u>31.12.2015.</u>
Gotovina i sredstva kod centralne banke	16	19.246.670	18.523.428
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz Bilans uspeha namenjena trgovaju	17	13.048.357	8.363.472
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	18	7.182.702	3.446.272
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	19	8.635.103	7.008.412
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	20	1.209.725	2.733.309
Krediti i potraživanja od komitenata	21	96.463.262	79.043.876
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate		118	118
Nematerijalna ulaganja	22	281.395	351.826
Nekretnine, postrojenja i oprema	22	817.267	741.139
Investicione nekretnine	22	232.417	238.508
Tekuća poreska sredstva		6.513	17.163
Odložena poreska sredstva	15d	61.745	161.764
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja		56.695	443
Ostala sredstva	23	864.863	658.957
UKUPNO AKTIVA		148.106.832	121.288.687
PASIVA			
OBAVEZE			
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz Bilans uspeha namenjene trgovaju	24	54.690	94.235
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	25	41.815.700	34.001.077
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	26	84.903.330	68.295.393
Subordinirane obaveze	27	1.764.606	1.824.946
Rezervisanja	28	690.714	551.405
Tekuće poreske obaveze		1.090	-
Ostale obaveze	29	622.694	440.944
UKUPNO OBAVEZE		129.852.823	105.208.000
Kapital	30		
Akcijski kapital		10.164.475	10.164.475
Dobitak		2.135.770	1.226.785
Rezerve		5.898.872	4.645.736
Učešća bez prava kontrole		54.892	43.691
UKUPNO KAPITAL		18.254.009	16.080.687
UKUPNO PASIVA		148.106.832	121.288.687

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 15. mart 2017. godine

Stevan Čomić
Direktor Sektora
računovodstva i kontrolinga

Frank Michael Beitz
Član Izvršnog
odbora

Slavko Čarić
Predsednik Izvršnog
odbora

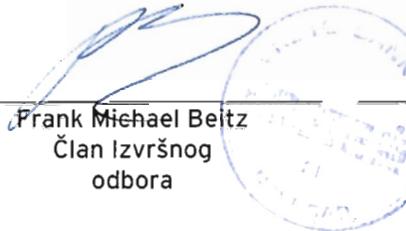
IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE

	Akcijski kapital	Emisiona premija	Ostale rezerve	Revalorizacione rezerve	Akumulirani dobitak	Ukupno	Manjinski interest	(u hiljadama dinara) Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2015. godine	10.040.000	124.475	3.160.190	59.273	1.310.621	14.694.559	43.100	14.737.659
Aktuarski dobitak	-	-	-	16.861	-	16.861	62	16.923
Promena fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	-	134.531	-	134.531	-	134.531
Rezultat tekuće godine	-	-	-	-	1.191.045	1.191.045	529	1.191.574
Prenos iz dobiti na rezerve	-	-	1.300.999	9.622	(1.310.621)	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	10.040.000	124.475	4.461.189	220.287	1.191.045	16.036.996	43.691	16.080.687
Početno stanje na dan 1. januara 2016. godine	10.040.000	124.475	4.461.189	220.287	1.191.045	16.036.996	43.691	16.080.687
Aktuarski dobitak	-	-	-	(2.468)	-	(2.468)	27	25.917
Promena fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	-	66.149	-	66.149	-	37.791
Rezultat tekuće godine	-	-	-	-	2.098.441	2.098.441	11.174	2.109.614
Prenos iz dobiti na rezerve	-	-	1.191.044	-	(1.191.044)	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	10.040.000	124.475	5.652.233	283.968	2.098.441	18.199.118	54.892	18.254.009

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 15. mart 2017. godine

Stevan Čomić
Direktor Sektora
računovodstva i kontrolinga

Frank Michael Beitz
Član Izvršnog
odbora

Slavko Carić
Predsednik Izvršnog
odbora

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE

	(u hiljadama dinara)	
	2016	2015
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	12.501.865	11.709.650
Prilivi od kamata	7.033.057	6.811.827
Prilivi od naknada	2.190.537	2.256.279
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda	3.277.869	2.641.500
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	401	44
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	11.501.018	10.143.382
Odlivi po osnovu kamata	1.416.762	1.636.033
Odlivi po osnovu naknada	684.704	604.360
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	1.827.985	1.704.899
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	426.969	379.922
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	7.144.598	5.818.168
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	1.000.847	1.566.268
Smanjenje plasmana i povećanje depozita i ostalih obaveza	17.706.959	14.851.891
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	17.706.959	14.851.891
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	18.153.975	19.776.644
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	12.966.385	19.519.292
Povećanje finansijskih sredstava koja se inicialno priznaju po vrednosti kroz Bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovaju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	5.187.590	257.352
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	553.831	-
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	-	3.358.485
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	553.831	-
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	-	3.358.485

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE

	(u hiljadama dinara)	
	2016	2015
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	4.915.704	2.702.341
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	4.624.630	2.228.026
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	1.977	305
Odlivi po osnovu nabavke investicionih nekretnina	289.097	474.010
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	4.915.704	2.702.341
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	8.198.720	6.580.943
Prilivi po osnovu uzetih kredita	6.936.799	4.630.164
Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	1.261.922	1.950.779
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	1.468.033	2.345.418
Odlivi gotovine po osnovu subordiniranih obaveza	60.342	238.803
Odlivi po osnovu uzetih kredita	406.955	192.613
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	1.000.736	1.914.002
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	6.730.687	4.235.525
SVEGA NETO PRILIVI GOTOVINE	38.407.544	33.142.484
SVEGA NETO ODLIVI GOTOVINE	36.038.731	34.967.785
NETO POVECANJE GOTOVINE	2.368.813	-
NETO SMANJENJE GOTOVINE	-	1.825.301
GOTOVINA NA POČETKU GODINE	8.726.264	10.417.751
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	6.676.853	10.846.093
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE	6.471.513	10.712.279
GOTOVINA I GOTOVINSKI ELEMENTI NA KRAJU PERIODA	11.300.417	8.726.264

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 15. mart 2017. godine

Stevan Čomić
Direktor Sektora
računovodstva i kontrolinga

Frank Michael Beitz
Član Izvršnog
odbora

Slavko Carić
Predsednik Izvršnog
odbora

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCI

Erste Bank a.d., Novi Sad (u daljem tekstu „Banka“) osnovana je 25. decembra 1989. godine pod nazivom Novosadska banka a.d., Novi Sad, koja je početkom avgusta 2005. godine, nakon uspešno okončanog procesa privatizacije, postala član Erste Bank Group-e.

Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 101499/2005 od 21. decembra 2005. godine registrovana je promena naziva Novosadske banke a.d., Novi Sad u Erste Bank a.d., Novi Sad.

Acionari Banke su Erste Group Banka AG Beč u daljem tekstu Erste Group sa 74% učešća i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac sa 26% učešća u akcijskom kapitalu Banke. U cilju pojednostavljenja strukture Erste Group Bank AG izvršen je prenos vlasništva nad akcijama koje ima EBG CEPS kod banaka u Evropi na Erste Group. Na taj način je Erste Group postala direktni akcionar Banke sa 74% učešća u akcijskom kapitalu. Odluka Skupštine Banke za izmenu osnivačkih akata doneta 30. juna 2015. godine, a izmene u APR izvršene 22. jula 2015. godine.

Dana 15. januara 2014. godine na osnovu ugovora o kupovini i prenosu udela koji je zaključen sa Steiermarkische Bank und Sparkassen AG i Erste Group Immorient International Holding GMBH, Banka je stekla 75% udela u osnovnom kapitalu društva S-Leasing d.o.o. Beograd, a 25% je u vlasništvu Steiermarkische Bank und Sparkassen AG. Osim toga, 2014. godine Banka je stekla i 19% udela u osnovnom kapitalu društva S-Rent d.o.o. Beograd.

Ovom transakcijom obe kompanije i dalje ostaju članice Erste Group-e.

Priloženi finansijski izveštaji i napomene uz finansijske izveštaje predstavljaju konsolidovane finansijske izveštaje Grupe. Banka je matično pravno lice Grupe i kao takva je u obavezi da u skladu sa zahtevom Zakona o bankama pripremi konsolidovane finansijske izveštaje na dan i za godinu koja se završila 31. decembra 2016. godine. Konsolidovani finansijski izveštaji uključuju i finansijske izveštaje S-Leasing d.o.o. Beograd, koji je 75% u vlasništvu Banke.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditnih i depozitnih poslova u zemlji, poslova sa platnim karticama, poslove sa hartijama od vrednosti kao i za dilerske poslove. U skladu sa Zakonom o bankama, Banka posluje na principima stabilnog i sigurnog posovanja.

Sedište Banke se nalazi u Novom Sadu, Bulevar Oslobođenja br. 5. Banka u svom sastavu ima 6 poslovnih centara, 47 filijala, 9 ekspozitura i 5 šaltera.

Banka je na dan 31. decembra 2016. godine imala 1.021 zaposlenog (31. decembar 2015. godine: 1.027 zaposlenih).

Matični broj Banke je 08063818, a poreski identifikacioni broj je 101626723.

SWIFT: GIBARS22

Internet stranica: www.erstebank.rs.

S-Leasing d.o.o. Beograd je osnovan juna 2003. godine.

Društvo je organizovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću i registrovano je kod Agencije za privredne registre rešenjem broj BD 33349/2005 od 7. juna 2005. godine.

Osnovna delatnost Društva je pružanje usluga finansijskog lizinga pokretnih stvari fizičkim i pravnim licima na teritoriji Republike Srbije.

Sedište Društva je u Beogradu, ulica Milutina Milankovića 11a/4.

Matični broj Društva je 17488104, a poreski identifikacioni broj 102941384.

Broj zaposlenih na dan 31. decembar 2016. godine iznosi 41 (na dan 31. decembar 2015. godine 42).

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji Grupe (u daljem tekstu „finansijski izveštaji“) za 2016. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja („MSFI“) i propisima Narodne Banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke („Službeni glasnik Republike Srbije“ broj 71/2014 i 135/2014).

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju konsolidovane finansijske izveštaje Grupe. Banka, kao matično pravno lice Grupe, je sastavila i prezentovala i poseban set pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, koje su vrednovane po tržišnoj vrednosti.

Iznosi u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno.

Konsolidovani finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Grupa nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

Grupa je u sastavljanju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu Napomene 2.

2.2. Osnove za konsolidaciju

Konsolidovani finansijski izveštaji uključuju finansijske izveštaje Banke i društva nad kojim Banka ima kontrolu. Kontrola postoji ako Banka ima moć upravljanja finansijskim i poslovним politikama društva tako da ostvari koristi od njegovih aktivnosti. Kontrola je uspostavljena kada je Banka izložena, ili ima prava na varijabilnim prinosima po osnovu učešća u entitetu u koji je investirala i ima sposobnost da utiče na te prinose po osnovu moći koju ima nad entitetom u koji je investirala.

Rezultat zavisnog društva koje je stečeno u toku godine uključuje se u konsolidovani Bilans uspeha od efektivnog datuma sticanja. Finansijski izveštaji zavisnog društva po potrebi se usklađuju na način da se njihove računovodstvene politike usaglase s onima koje koristi Banka kao matična kompanija u okviru Grupe. Sve transakcije, sva stanja, svi prihodi i rashodi unutar Grupe eliminisu se konsolidacijom. Manjinski interes predstavlja deo u dobitku ili gubitku te kapitalu zavisnog društva kojem Banka nije direktni ni indirektni vlasnik. Manjinski interes prikazan je posebno u Bilansu uspeha Grupe te unutar kapitala u Bilansu stanja Grupe, odvojeno od kapitala Banke.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.3. Poslovna spajanja

Banka na dan 31. decembra 2016. godine poseduje 75% vlasništva S-Leasing-a. Na dan sticanja učešća, ukupna aktiva S-Leasing-a iznosila je 3.092.233 hiljade dinara, ukupan akcijski kapital iznosio je 60.455 hiljada dinara dok je gubitak iznosio 113.284 hiljada dinara. Na dan 31. decembra 2016. godine ukupna aktiva S-Leasing-a iznosi 5.528.888 hiljada dinara, ukupan akcijski kapital iznosio je 67.500 hiljada dinara dok dobitak iznosi 151.713 hiljada dinara.

Poslovno spajanje koje uključuje entitete ili poslovanje pod zajedničkom kontrolom je poslovna kombinacija u kojoj su navedeni entiteti pod zajedničkom kontrolom od strane istog entiteta, pre ili nakon poslovnog spajanja, i ta kontrola nije prenosiva. Kako se MSFI 3 ne primenjuje na poslovna spajanja društava pod zajedničkom kontrolom, Grupa je, u skladu s MRS-om 8, usvojila računovodstvenu politiku u kojoj se takve transakcije evidentiraju po metodi udruživanja interesa.

Primena metode je sledeća:

- Imovina i obaveze entiteta koji se spajaju prikazuje se po knjigovodstvenoj vrednosti kako je prikazano u prethodnim izveštajima krajnjeg matičnog društva Grupe;
- Nema nove procene fer vrednosti ili priznavanja nove imovine ili obaveza. Jedina usklađivanja se sprovode radi usklađivanja računovodstvenih politika;
- Nije priznat goodwill kao rezultat spajanja;
- Razlika između plaćenog iznosa/prenosa i „stečenog“ kapitala prikazana je u kapitalu;
- Bilans uspeha reflektuje rezultat svih društava za celu poslovnu godinu, ukoliko je spajanje nastalo početkom godine te nije materijalno značajno odstupanje;
- Uporedni podaci se ne prepravljaju.

2.4. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Grupe i komitenta.

Za sve finansijske instrumente vrednovane po amortizovanoj vrednosti i kamatonosne finansijske instrumente raspoložive za prodaju, prihodi ili rashodi od kamata se iskazuju po efektivnoj kamatnoj stopi, koja predstavlja stopu koja precizno diskonтуje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu, na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza.

Prilikom određivanja efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir svi ugovorni uslovi koji se odnose na taj finansijski instrument, ali ne i budući kreditni gubici.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.5. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena.

Grupa ostvaruje prihode od naknada i provizija koji proizilaze iz širokog spektra usluga koje pruža svojim klijentima. Prihodi od naknada se mogu svrstati u dve kategorije:

/i/ Naknade dobijene za pružanje usluga tokom određenog perioda razgraničavaju se tokom perioda pružanja usluga.

Naknade za odobrenje kredita za one kredite koji će verovatno biti povučeni i ostale naknade koje se odnose na kredite su odložene (zajedno sa svim dodatnim troškovima) i priznaju se kao izmena efektivne kamatne stope kredita.

/ii/ Prihodi od naknada povezani sa izvršenjem određenog posla

Naknade ili komponente naknada koje su povezane sa izvršenjem određenog posla se priznaju pošto se ispunе odgovarajući kriterijumi.

/iii/ Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi se priznaju kada se ustanovi pravo Grupe na priliv po osnovu dividendi.

2.6. Preračunavanje stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje Grupe odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Grupa posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD).

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene. Monetarna sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan Bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija Bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret Bilansa uspeha kao prihodi i rashodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

Dobici i gubici koji nastaju prilikom preračuna finansijskih sredstava i obaveza sa valutnom klauzulom evidentiraju se u Bilansu uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan Bilansa stanja.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.7. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u Bilansu stanja Grupe, od momenta kada se Grupa ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na „regularan način“ priznaje se primenom obračuna na datum poravnjanja, odnosno datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

Dobici na prvi dan

Kada se cena transakcije na neaktivnom tržištu razlikuje od fer vrednosti na osnovu ostalih uporedivih tržišnih transakcija u okviru istog instrumenta ili baziranih na tehnikama procenjivanja čiji varijabilni parametri obuhvataju samo podatke raspoložive na uporedivim tržištima, Grupa odmah priznaje razliku između cene transakcije i fer vrednosti (dubitak na prvi dan) u Bilansu uspeha.

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Rukovodstvo Grupe vrši klasifikaciju finansijskih instrumenata pri inicijalnom priznavanju. Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja zavisi od svrhe zbog koje su finansijski instrumenti stečeni i njihovih karakteristika.

Grupa je klasifikovala finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti kroz Bilans uspeha, investicije koje se drže do dospeća, krediti i potraživanja i investicije raspoložive za prodaju.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

2.7.1. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz Bilans uspeha

Ova kategorija uključuje dve potkategorije finansijskih sredstava: ona koja se drže radi trgovanja i ona sredstva koja su označena po fer vrednosti kroz Bilans uspeha prilikom početnog priznavanja.

Finansijska sredstva se klasifikuju kao sredstva za trgovanje ako su pribavljenia radi prodaje ili ponovne kupovine u kratkom roku, radi ostvarivanja dobitaka iz kratkoročnih promena cena istih. Navedena sredstva se evidentiraju u Bilansu stanja po fer vrednosti.

Grupa takođe ima derivate koji su klasifikovani po fer vrednosti kroz Bilans uspeha.

Rukovodstvo nije prilikom inicijalnog priznavanja klasifikovalo finansijska sredstva u potkategoriju sredstava koja se iskazuju po fer vrednosti preko Bilansa uspeha.

Hartije od vrednosti kojima se trguje obuhvataju obveznice i državne zapise Republike Srbije.

Svi dobici i gubici koji nastaju prilikom vrednovanja i prodaje finansijskih sredstava po fer vrednosti iskazuju se u Bilansu uspeha.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.7. Finansijski instrumenti

2.7.2. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća su finansijska sredstva sa fiksnim plaćanjima ili plaćanjima koja mogu da se utvrde i sa fiksnim dospećem, za koje Grupa ima pozitivnu nameru i sposobnosti da ih drži do dospeća, a koja ne ispunjavaju definiciju kredita i potraživanja.

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrednosti koje se drže do dospeća evidentiraju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda diskontovanja efektivnom kamatnom stopom, umanjenoj za ispravke vrednosti, odnosno gubitak po osnovu obezvredjenja. Amortizovana vrednost obračunava se uzimajući u obzir sve diskonte ili premije pri kupovinu u toku perioda dospeća.

Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope i iskazuju u okviru prihoda od kamata. Naknade koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente se priznaju u korist Bilansa uspeha tokom perioda trajanja instrumenta.

Grupa vrši individualnu procenu da bi utvrdila da li postoje objektivni dokazi o obezvredjenju ulaganja u hartije od vrednosti koje se drže do dospeća.

Ukoliko postoje objektivni dokazi da je došlo do obezvredjenja, iznos gubitka usled obezvredjenja hartija od vrednosti koje se drže do dospeća obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti ulaganja i sadašnje vrednosti očekivanih tokova gotovine diskontovanih po originalnoj kamatnoj stopi ulaganja i iskazuje se u Bilansu uspeha kao rashod indirektnih otpisa plasmana.

Ukoliko, u narednoj godini, dođe do smanjenja iznosa procenjenog obezvredjenja kao posledica nekog događaja koji je usledio nakon priznavanja obezvredjenja, svaki iznos obezvredjenja koji je prethodno priznat se umanjuje i efekti se evidentiraju u korist Bilansa uspeha. Smanjenje ispravke vrednosti neće rezultirati knjigovodstvenom vrednosti iznad iznosa amortizacionog troška kao da sredstvo nije obezvredeno.

2.7.3. Krediti i potraživanja od banaka i komitenata

Krediti i potraživanja od banaka i komitenata su sredstva koje Grupa nema nameru da proda u kratkom roku niti koje Grupe klasificuje, nakon početnog vrednovanja, u finansijska sredstva po fer vrednosti kroz Bilans uspeha niti finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Nakon početnog vrednovanja, krediti i plasmani bankama i komitentima se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem efektivne kamatne stope umanjenoj za obezvredjenje. Amortizovana vrednost se računa uzimajući u obzir sve popuste ili premije prilikom sticanja i naknade i troškove koji su integralni deo efektivne kamatne stope. Amortizacija se uključuje u Prihode od kamata u Bilansu uspeha. Gubici od obezvredjenja se priznaju u okviru Neto rashoda po osnovu obezvredjenja finansijskih sredstava u Bilansu uspeha.

Krediti u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika vezivanjem za kurs dinara u odnosu na stranu valutu revalorizovani su u skladu sa konkretnim ugovorom za svaki kredit. Razlika između vrednosti neotplaćene glavnice i iznosa obračunatog primenom valutne klauzule iskazana je u okviru datih kredita i depozita. Dobici i gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u Bilansu uspeha kao prihodi, odnosno rashodi kursnih razlika po osnovu ugovorene valutne klauzule.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.7. Finansijski instrumenti (nastavak)

2.7.3. Krediti i potraživanja od banaka i komitenata (nastavak)

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Grupa izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena. Kada je Grupa prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Grupa angažovana u pogledu sredstva. Dalje angažovanje Grupe, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu originalne knjigovodstvene vrednosti sredstva ili iznosu maksimalnog iznosa naknade koju bi Grupa morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada je obaveza predviđena ugovorom ispunjena, otakzana ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u Bilansu uspeha.

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava i rezervisanja za rizike

U skladu sa internom politikom Grupe, na svaki izveštajni datum Grupa procenjuje da li postoji objektivan dokaz umanjenja (obezvredenja) vrednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava. Gubici po osnovu obezvredenja se priznaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvredenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva i kada isti utiču na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procenjeni.

Dokazi o obezvredenju uključuju indikacije da se jedan dužnik ili grupa dužnika suočava sa značajnim finansijskim poteškoćama usled pogoršanja poslovnog i/ili makroekonomskog okruženja, docnje pri servisiranju kamate ili glavnice, verovatnoću da će doći do stečaja ili neke druge finansijske reorganizacije na osnovu čega se inicira utvrđivanje da li je došlo do merljivog smanjenja budućih tokova gotovine. Inicijalno, Grupa utvrđuje postojanje obezvredenja na grupnoj (portfolio) bazi, pre nego što se identifikuje pogoršanje kreditne sposobnosti klijenta (npr. povećanje broja dana docnje).

Prilikom procene obezvredenja kredita i plasmana bankama i komitentima vrednovanih po amortizovanoj nabavnoj vrednosti u slučaju da se identifikuju pogoršanja kreditne sposobnosti klijenta, Grupa vrši individualnu procenu da utvrdi da li postoje objektivni dokazi o obezvredenju za svako finansijsko sredstvo koje je individualno značajno, kao i grupnu procenu za finansijska sredstva koja nisu individualno značajna.

Ukoliko Grupa utvrdi da ne postoje objektivni dokazi o obezvredenju za finansijska sredstva za koja je vršena individualna procena Grupa svrstava takva sredstva u grupu finansijskih sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika i vrši grupnu (portfolio) procenu obezvredenja. Sredstva za koja se vrši individualna procena obezvredenja i za koja se priznaje gubitak po osnovu obezvredenja nisu uključena u grupnu procenu obezvredenja.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.7. Finansijski instrumenti (nastavak)

2.7.3. Krediti i potraživanja od banaka i komitenata (nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava i rezervisanja za rizike

Ukoliko postoji objektivni dokaz da je nastao gubitak zbog umanjenja vrednosti, iznos gubitka na individualnoj osnovi se utvrđuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti kredita i njegove nadoknadive vrednosti, koja predstavlja sadašnju vrednost procenjenih budućih tokova gotovine, diskontovanih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi za to finansijsko sredstvo. Ukoliko kredit ima varijabilnu kamatnu stopu, koristi se tekuća efektivna kamatna stopa.

Kalkulacija sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine finansijskog sredstva koje je obezbeđeno kolateralom, pored redovnih priliva iz poslovnih aktivnosti, reflektuje i tokove gotovine koji mogu nastati po osnovu realizacije instrumenta obezbeđenja.

U svrhe grupne procene obezvredjenja, finansijska sredstva se grupišu na osnovu internog sistema klasifikacije koji Grupa koristi uzimajući u obzir karakteristike kreditnog rizika kao što su finansijsko stanje klijenta, vrsta plasmana, segmenta kome klijent Grupe pripada, postojanje dospelih potraživanja, broj dana u kašnjenju dospelih potraživanja kao i ostale relevantne faktore.

Budući tokovi gotovine koji se odnose na grupu finansijskih sredstava koji su predmet grupne procene obezvredjenja se procenjuju na osnovu stručnog mišljenja potkrepljenog istorijskim iskustvima o gubicima po osnovu sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika. Istorija iskustva se koriguju na osnovu dostupnih tekućih podataka kako bi se odrazili efekti tekućih uslova koji nisu imali uticaja na godine na kojima se zasniva istorijsko iskustvo, kao i da bi se uklonili efekti uslova koji su bili specifični za prethodne istorijski period, a ne postoje u periodu za koji se sastavlja Bilans stanja.

Metodologija i prepostavke koje se koriste za procenu budućih tokova gotovine se prate i koriguju na godišnjoj osnovi kako bi oslikale stvarnu procenu kreditnog rizika i smanjile razlike između procenjenih i ostvarenih iznosa po osnovu gubitka.

Knjigovodstvena vrednost sredstva se smanjuje korišćenjem računa ispravke vrednosti, a gubici nastali po osnovu umanjenja vrednosti kredita i potraživanja, kao i ostalih finansijskih sredstava vrednovanih po amortizovanoj vrednosti, evidentiraju se u Bilansu uspeha kao neto rashodi po osnovu obezvredjenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki. Finansijsko sredstvo se smatra nenaplativim ukoliko Grupa nema razumnih očekivanja o naplati. Indikatori verovatne nenaplativosti su: kašnjenje klijenta u izmirivanju obaveze, pokretanje postupka stečaja ili likvidacije, brisanje iz Registra privrednih društava, klijent ne priznaje potraživanja prilikom usklađivanja potraživanja.

Otpis potraživanja se vrši samo kada se iscrpe svi raspoloživi izvori naplate (npr. završen stečajni postupak, završen je sudski postupak, realizovani su svi raspoloživi kolaterali, urađena je unakrsna provera lične imovine klijenata). Krediti i sa njima povezana ispravka vrednosti se u potpunosti isknjižavaju (otpisuju) kada se finansijsko sredstvo smatra nenaplativim. Otpis potraživanja se radi ili na teret ispravke vrednosti ili direktno na teret rashoda. Otpis nenaplativih potraživanja vrši se na osnovu odluka suda, Skupštine Grupe ili Izvršnog odbora Grupe kada nema realne mogućnosti za naplatu i kada su svi instrumenti obezbeđenja naplate kredita aktivirani.

Ukoliko, tokom narednog perioda, dođe do smanjenja iznosa priznatog gubitka usled obezvredjenja, koje nastaje kao posledica nekog događaja koji se odigrao nakon ranije priznatog obezvredjenja, prethodno priznat gubitak po osnovu obezvredjenja se smanjuje korigovanjem računa ispravke vrednosti, a iznos korekcije se priznaje u Bilansu uspeha kao prihod od ukidanja obezvredjenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki. Smanjenje ispravke vrednosti neće rezultirati knjigovodstvenom vrednosti finansijskog sredstva iznad iznosa amortizacionog troška kao da to sredstvo nije obezvredeno.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.7. Finansijski instrumenti (nastavak)

2.7.4. Reprogramirani krediti

Kada je u mogućnosti, Grupa radije reprogramira, odnosno restrukturira kredite, nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate ili bilo koju drugu izmenu inicijalnih uslova kreditiranja. Reprogrami mogu biti poslovni (biznis) repogrami ili forbearance po definiciji EBA-e.

Biznis reprogram podrazumeva izmenu inicijalno ugovorenih uslova koja nije uslovljena pogoršanjem finansijske pozicije dužnika, odnosno ublažavanjem posledica pogoršane finansijske pozicije i ne predstavlja restrukturiranje. Rezultat je promenjene situacije na tržištu (kupci, dobavljači, konkurenca) i potrebe da se postojeća dinamika i uslovi kredita prilagode novonastaloj situaciji.

Forbearance predstavlja restrukturiranje uslovljeno:

- nesposobnošću dužnika da ispunjava ugovorne obaveze usled finansijskih poteškoća i
- potrebom da Grupa učini određene ustupke kako bi klijent mogao da servisira ugovorne obaveze.

Nakon izmene uslova, ne smatra se da je kredit dospeo, ali ako nakon restrukturiranja postoji dokaz o obezvređenju potraživanja klijentu se dodeljuje status neizmirenja obaveza. Grupa kontinuirano kontroliše reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja ili pravovremenog dodeljivanja statusa neizmirenja obaveza klijentu koji se ne pridržava definisanih kriterijuma.

2.7.5. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Hartije od vrednosti koje su namenjene da se drže na neodređeni vremenski period, a koje mogu biti prodate, ili založene kod Narodne banke Srbije kao obezbeđenje u cilju dobijanja kredita za likvidnost, usled potrebe za obezbeđenjem likvidnosti ili izmena u kamatnim stopama, kursevima stranih valuta ili cena kapitala, klasifikuju se kao „hartije od vrednosti raspoložive za prodaju“. Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju obuhvataju instrumente kapitala drugih pravnih lica i dužničke hartije od vrednosti.

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrednosti raspoložive za prodaju se iskazuju po fer vrednosti. Fer vrednost hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude. Nerealizovani dobici i gubici po osnovu hartija raspoloživih za prodaju evidentiraju se u okviru ostalog ukupnog rezultata, dok se hartija od vrednosti ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok ta hartija od vrednosti nije obezvređena. Kada se hartije od vrednosti raspoložive za prodaju otuđe ili kada im se umanji vrednost, kumulirane korekcije fer vrednosti priznate su u okviru ostalog ukupnog rezultata.

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica koja nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i za koje su ostali metodi razumnog procenjivanja neodgovarajući, izuzeta su od vrednovanja po tržišnoj vrednosti i iskazuju se po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti.

Dividende stečene tokom držanja finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju su uključene u ostale poslovne prihode i učešća u kapitalu kada je nastalo pravo na priliv po osnovu dividendi.

Kada su u pitanju učešća u kapitalu i ostale hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, Grupa na dan Bilansa stanja vrši procenu da li postoje objektivni dokazi da je jedno ili više ulaganja obezvređeno. U slučaju učešća u kapitalu drugih pravnih lica klasifikovanih kao raspoloživih za prodaju, u objektivne dokaze se svrstavaju značajan ili prolongiran pad fer vrednosti ulaganja ispod nabavne vrednosti.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.7. Finansijski instrumenti (nastavak)

2.7.5. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (nastavak)

Kada postoje dokazi o obezvredjenju, kumulativni gubitak, vrednovan kao razlika između nabavne cene i tekuće fer vrednosti, umanjen za bilo koji gubitak usled obezvredjenja tog ulaganja, koje je prethodno priznato na teret Bilansa uspeha, se uklanja iz kapitala i priznaje se na teret Bilansa uspeha. Ispravke vrednosti po osnovu obezvredjenja učešća u kapitalu se ne ukidaju preko Bilansa uspeha, već se povećanje fer vrednosti, nakon priznatog obezvredjenja, priznaje direktno u korist kapitala.

Ispravke vrednosti po osnovu obezvredjenja učešća u kapitalu, koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano utvrditi, se procenjuju kao razlika između njihove knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine, priznaju se na teret Bilansa uspeha i ne ukidaju do prestanka priznavanja sredstava.

U slučaju dužničkih instrumenata koji su klasifikovani kao raspoloživi za prodaju, obezvredjenje se procenjuje na osnovu istih kriterijuma kao i za finansijska sredstva koja se iskazuju po amortizovanoj nabavnoj vrednosti. Ukoliko se, u narednoj godini, fer vrednost dužničkog instrumenta poveća i ukoliko se taj rast može objektivno povezati sa događajem koji se desio nakon što je gubitak usled obezvredjenja priznat na teret Bilansa uspeha, gubitak usled obezvredjenja se ukida u korist Bilansa uspeha.

2.7.6. Izdati finansijski instrumenti i ostale finansijske obaveze

Izdati finansijski instrumenti ili njihove komponente se klasificuju kao obaveze kada suština ugovornog odnosa ukazuje da Grupa ima obavezu ili da isporuči gotovinu ili neko drugo finansijsko sredstvo imaoču, ili da ispuni obavezu na drugačiji način od razmene gotovine ili drugog finansijskog sredstva za fiksani broj sopstvenih akcija.

Komponente složenih finansijskih instrumenata, koje sadrže i elemente obaveza i elemente kapitala, iskazuju se posebno, pri čemu se komponenti kapitala dodeljuje ostatak vrednosti po odbitku iznosa koji je posebno određen kao fer vrednost komponente obaveza na dan izdavanja.

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

Depoziti i ostale obaveze prema bankama i prema drugim komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti.

Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava

Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava se klasificuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Grupa nema bezuslovno pravo da izmiri obavezu za najmanje 12 meseci nakon datuma izveštavanja.

Ostale obaveze

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iskazane su po nominalnoj vrednosti.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.8. Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u Bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

2.9. Potrebna rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki

Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki se utvrđuje u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016 i 91/2016).

Obračun rezerve za procenjene gubitke se vrši u cilju pokrića procenjenih gubitaka po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki. Obračun rezerve za procenjene gubitke je zasnovan i u potpunosti u saglasnosti sa kriterijumima i pravilima definisanim Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki.

Klasifikacija potraživanja dužnika u kategorije od A do D vrši se na osnovu sledećih grupa kriterijuma:

- ocena finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti dužnika;
- blagovremenosti u izmirivanju obaveza dužnika;
- drugih specifičnih kriterijuma (restrukturirana potraživanja, novoosnovana privredna društva i potraživanja po osnovu projektnog finansiranja, ažurnost kreditnog dosjea, nepokretnosti stečene naplatom potraživanja i drugo)
- kvaliteta sredstava obezbeđenja.

Na osnovu klasifikacije potraživanja, a u skladu sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije, rezerva za procenjene gubitke obračunava se primenom sledećih procenata na bilansna potraživanja i vanbilansne stavke koje se klasifikuju: A (0%), B (2%), V (15%), G (30%) i D (100%).

Kako bi se obračunala potrebna rezerva za procenjene gubitke, Grupa procenjene rezerve za gubitke po Odluci Narodne banke Srbije umanjuje za ispravku vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama iskazane na teret rashoda u Bilansu uspeha. Sve pozitivne razlike će predstavljati potrebnu rezervu za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama i biti odbitna stavka od kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

2.10. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U Izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novčana sredstva na žiro računu Grupe i računima blagajne (dinarske i devizne) i devizna sredstva na računima kod domaćih i stranih banaka sa originalnom ročnošću do 3 meseca.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.11. Poslovi kupovine i ponovne prodaje hartija od vrednosti ("reverzni repo" poslovi)

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru, kojim je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti su priznate u Bilansu stanja.

Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u Bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

2.12. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjena vrednosti sredstava. Nematerijalna ulaganja se sastoje od licenci i ostalih nematerijalnih ulaganja.

Korisni vek upotrebe nematerijalnih sredstava se procenjuje kao ograničen ili neograničen.

Nematerijalna sredstva sa ograničenim vekom trajanja se amortizuju tokom korisnog veka upotrebe. Period i metod amortizacije za nematerijalna sredstva sa ograničenim vekom upotrebe se proveravaju najmanje jednom godišnje, na kraju finansijske godine.

Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe ili očekivanom obrascu potrošnje budućih ekonomskih koristi sadržanih u sredstvu se obuhvataju tako što se promeni period ili metod amortizacije i tretiraju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja se obračunava korišćenjem proporcionalne metode u cilju smanjenja vrednosti nematerijalnih ulaganja na nulu tokom procenjenog korisnog veka upotrebe, kako sledi:

Licence za softver	do 10 godina
Ostala nematerijalna ulaganja	4 godine

Troškovi amortizacije nematerijalnih sredstava sa ograničenim vekom trajanja se priznaju na teret Bilansa uspeha.

Izdaci vezani za održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.13. Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine

Nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjena vrednosti sredstava.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koje se direktno pripisuju nabavci nekretnine, postrojenja i opreme.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, samo kada postoji verovatnoća da će Grupa u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete Bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Grupa poseduje nekretnine kao investicije u cilju ostvarenja prihoda po osnovu zakupnina i porasta vrednosti nekretnina na tržištu. Investicione nekretnine iskazane su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu vrednost nekretnine, postrojenja i opreme, primenom sledećih propisanih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpisu u toku njihovog korisnog veka trajanja:

Građevinski objekti	40 godina
Kompjuterska oprema	4 godina
Ostala oprema	5 do 10 godina

Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvataju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Obračun amortizacije nekretnina i opreme počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je osnovno sredstvo stavljen u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku. Obračunat trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao.

Ulaganja u tuđe nekretnine, postrojenja i opremu amortizuju se shodno vremenu korišćenja istih utvrđenih ugovorom.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist Bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili operativnih i ostalih poslovnih rashoda.

2.14. Obezvredenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i opreme i investicije u zavisna društva Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvredeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvredenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvredenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.15. Lizing

Sagledavanje da li je određeni ugovor lizing ili sadrži elemente lizinga se zasniva na suštini ugovora i zahteva procenu da li ispunjenje ugovora zavisi od upotrebe određenog sredstva ili grupe sredstava i da li ugovor podrazumeva prenos prava korišćenja sredstava.

(a) Finansijski lizing - Grupa kao zakupac

Finansijski lizing, kojim se u suštini na Grupu prenose svi rizici i koristi koje proizilaze iz vlasništva nad predmetom lizinga, se kapitalizuje na početku lizinga po nižoj od fer vrednosti predmeta lizinga ili sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja lizinga, i priznaje se u okviru osnovnih sredstava sa odgovarajućom obavezom prema zakupodavcu koja se iskazuje u okviru ostalih obaveza.

Ukoliko nije izvesno da će Grupa do kraja trajanja lizinga steći vlasništvo nad predmetom lizinga, taj predmet se u potpunosti amortizuje tokom trajanja lizinga ili njegovog korisnog veka trajanja, u zavisnosti od toga koji je period kraći.

Lizing rate se raspoređuju na finansijski rashod i smanjenje obaveze po osnovu lizinga kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obaveza. Finansijski rashodi se priznaju direktno na teret Bilansa uspeha u okviru rashoda od kamata.

(b) Finansijski lizing - Grupa kao zakupodavac

Sredstva data u finansijski lizing priznaju se u Bilansu stanja i prikazuju se u iznosu koji je jednak neto ulaganju u lizing. Rizici svojstveni vlasništvu se prenose tako da se potraživanja za lizing rate smatraju otplatom glavnice. Prilikom inicijalnog priznavanja sredstva data u finansijski lizing se priznaju kao dugoročni finansijski plasmani jednaki visini nabavne vrednosti predmeta lizinga uvećani za buduću kamatu. Bruto ulaganje u lizing predstavlja ukupan iznos minimalnih lizing rata i bilo koje ne zagarantovane preostale vrednosti koja pripada davaocu lizinga. Neto ulaganja u lizing predstavljaju bruto ulaganja u lizing, umanjena za nezarađeni finansijski prihod.

(c) Operativni lizing - Grupa kao zakupac

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca, evidentiran je kao operativni lizing.

Plaćanja poslovnog zakupa, priznaju se kao rashod perioda u Bilansu uspeha po proporcionalnom metodu (u momentu njihovog nastanka) tokom perioda trajanja zakupa.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.16. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Grupa ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze. Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum. Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti očekivanih izdataka za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procenu vremenske vrednosti novca.

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida putem storniranja troškova tekućoj godine odnosno u korist prihoda, ukoliko je rezervisanje formirano u prethodnom periodu. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomске koristi veoma mala.

Grupa ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

2.17. Naknade zaposlenima

(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje - Definisani planovi doprinosa

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Grupa je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Grupa nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog fonda Republike Srbije. Porezi i doprinosi koji se odnose na definisane planove naknada po osnovu zarada, evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

(b) Obaveze po osnovu ostalih naknada - Otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade

U skladu sa Kolektivnim ugovorom Grupa ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju (otpremnina) u iznosu od 3 prosečne mesečne zarade ostvarene u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku Republičkog zavoda za Statistiku ili 3 prosečne mesečne zarade ostvarene u Grupi u mesecu koji prethodi mesecu odlaska u penziju, odnosno 3 mesečne zarade zaposlenog ostvarene u mesecu koji prethodi mesecu isplate - u zavisnosti šta je povoljnije za zaposlenog.

Pored toga, u skladu sa kolektivnom ugovorom, Grupa je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade za 10, 20, 30, 40 godina neprekidnog rada u Grupi. Jubilarne nagrade se isplaćuju u visini jedne, dve ili tri prosečne zarade u Grupi ostvarene mesecu koji prethode datumu isplate, zavisno od trajanja neprekidnog rada kod poslodavca.

Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima. Obaveze po osnovu naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode projektovanja po jedinici prava.

Aktuarski dobici i gubici i troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u Bilansu uspeha kada nastanu, s tim što se aktuarski dobici i gubici po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.17. Naknade zaposlenima (nastavak)

(c) Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju ne akumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

2.18. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanju Grupa odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstva. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Grupe koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuje u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u Bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist Bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

2.19. Porezi i doprinosi

(a) Porez na dobit

Tekući porezi

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Grupa tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Konačna poreska osnovica, na koju se primenjuje propisana stopa poreza na dobit preduzeća od 15% utvrđuje se poreskim bilansom Grupe.

Računovodstvena dobit se, da bi se dobio iznos oporezive dobiti, usklađuje za određene trajne razlike i umanjuje za određena ulaganja u toku godine, kao što je prikazano u godišnjem poreskom bilansu koji se predaje u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza, odnosno do 30. juna naredne godine.

Obveznici koji su do 2014. godine u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije stekli pravo na poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva, mogu da iskoriste do 33% obračunatog poreza. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina, tj. do iznosa prenetog poreskog kredita.

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(a) Porez na dobit (nastavak)

Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza prema Bilansu stanja na sve privremene razlike na dan Bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Stopa od 15% je korišćena za obračun iznosa odloženih poreza.

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja "goodwill-a" ili sredstava i obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima gde se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve oporezive privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mere do koje je izvesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak/(gubitak) perioda.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentiraju na teret, odnosno u korist kapitala.

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu, porez na dodatu vrednost, doprinose na zarade koji padaju na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru operativnih i ostalih poslovnih rashoda.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.20. Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, vlasnicima običnih akcija Grupe, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku izveštajnog perioda.

Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD. 243088/2006 od 22. decembra 2006. godine Banka je registrovana kao zatvoreno akcionarsko društvo, tako da nije obavezna da izračunava i obelodanjuje zaradu po akciji u skladu sa zahtevima MRS 33 „Zarada po akciji“.

2.21. Praćenje poslova po segmentima poslovanje

Rukovodstvo Grupe posmatra poslovne segmente u skladu sa metodologijom i segmentacijom koja je definisana na nivou cele Erste grupe, i na osnovu istih donosi odluke, alocira resurse i ocenjuje rezultat poslovanja pojedinačnih segmenata. Izveštaj po segmentima je usklađen sa FINREP metodologijom izveštavanja koji se koristi u Erste grupi gde postoje odstupanja na određenim pozicijama u odnosu na rezultat iskazan po lokalnoj NBS metodologiji.

2.22. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Grupa upravlja uz naknadu, uključena su u vanbilansnu evidenciju Grupe. Grupa po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

2.23. Status novih i izmenjenih standarda i tumačenja

A) Promene u računovodstvenim politikama i obelodanjivanjima

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sledećih izmenjenih MSFI koja su usvojena od strane Banke od 1. januara 2016. godine:

- **MRS 27: Pojedinačni finansijski izveštaji (izmena)**

Izmene i dopune stupaju na snagu za godišnje periode od 1. januara 2016. godine. Izmenama i dopunama je dozvoljeno entitetima da koriste metod kapitala za priznavanje ulaganja u zavisna društva, zajedničke poduhvate i pridružena društva u njihovim pojedinačnim finansijskim izveštajima, što će pomoći određenim zakonodavstvima prelaz na MSFI za pojedinačne finansijske izveštaje, smanjujući troškove usaglašavanja, pri tom ne umanjujući obim informacija dostupnih investitorima. Menadžment Grupe je nije primenio promene ovog standarda na finansijsko izveštavanje.

- **MRS 1: Prezentacija finansijskih izveštaja**

Izmene MRS 1 Prezentacija finansijskih izveštaja ohrabruju kompanije u primeni profesionalne procene u odlučivanju koje informacije će obelodaniti i kako da ih strukturiraju u svojim finansijskim izveštajima. Izmene stupaju na snagu za godišnje periode od 1. januara 2016. godine. Uže fokusirane izmenama se više pojašnjava MRS 1 nego što se menjaju postojeći zahtevi. Izmene se odnose na materijalnost, redosled napomena uz finansijske izveštaje, zbirove i njihovo raščlanjavanje, računovodstvene politike i prezentaciju stavki ostalog ukupnog rezultata (OCI) koji proizilazi iz ulaganja po metodi učešća. Menadžment Grupe nije primenio promene ovog standarda na finansijsko izveštavanje.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.23. Status novih i izmenjenih standarda i tumačenja (nastavak)

- **MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, MRS 38 Nematerijalna ulaganja (izmena): Pojašnjenje prihvatljivih metoda obračuna amortizacije**

Izmena stupa na snagu za periode koji počinju 1. januara 2016. godine. Izmena daje dodatne smernice o tome kako treba da se obračunava amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja. Izmena pojašnjava princip MRS 16 i MRS 38 prema kojima prihodi odražavaju ekonomske koristi koje se generišu poslovanjem (čiji je imovina deo), a ne ekonomske koristi koji se uživaju korišćenjem imovine. Kao rezultat, odnos generisanih prihoda i ukupnih prihoda za koje se očekuje da će biti generisani ne može se koristiti pri amortizaciji nekretnina, postrojenja i opreme te se može koristiti samo u vrlo ograničenim okolnostima pri amortizaciji nematerijalnih ulaganja. Menadžment Grupe nije primenio promene ovog standarda na finansijsko izveštavanje.

- **Izmene i dopune MSFI 11: Ulaganje u zajedničke aranžmane (izmena):**

Ove izmene i dopune stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2016. godine ili nakon toga. MSFI 11 se odnosi na računovodstveni tretman učešća u zajedničkim poduhvatima i zajedničkim operacijama. Izmene daju nove smernice o tome kako računovodstveno tretirati sticanje učešća u zajedničkoj operaciji koja čini poslovanje u skladu sa MSFI, i utvrđuje adekvatan računovodstveni tretman takvih sticanja. Grupa nema transakcije koje su u obuhvatu ovih izmena.

- **Izmene i dopune MRS-a 19: Definisani planovi naknada: doprinosi zaposlenih**

Izmene su stupile na snagu za periode koji su počeli 1. februara 2015. godine. Izmene se odnose na doprinose od zaposlenih ili trećih lica prilikom priznavanja definisanih planova naknada. Svrha izmena je pojednostavljenje priznavanja ovih doprinosova koji su nezavisni od broja godina službe zaposlenog, na primer, doprinosi zaposlenih se obračunavaju kao fiksni procenat zarade. Grupa nema definisane planove naknada koji su u obuhvatu ovih izmena.

- Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao **Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI 2010 - 2012**, koji je skup dopuna MSFI. Dopune su primenljive za godišnji period počev od ili nakon 1. februara 2015. godine. Nijedna od ovih dopuna nema uticaja na finansijske izveštaje Grupe:

- **MSFI 2 Plaćanje akcijama:** Ovo poboljšanje menja definiciju 'uslova sticanja' i 'tržišnih uslova' i dodaje definicije za 'stanje učinka' i 'uslov usluga' (koji su prethodno bili deo definicije 'uslova sticanja').
- **MSFI 3 Poslovne kombinacije:** Ovo poboljšanje pojašnjava da se kontigent razmatranja u poslovima sticanja koji nije klasifikovan kao kapital naknadno vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha bez obzira da li spada u okvir MSFI 9 Finansijski instrumenti.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.23. Status novih i izmenjenih standarda i tumačenja (nastavak)

- **MSFI 8 Segmenti poslovanja:** Ovo poboljšanje zahteva da entitet obelodani procene rukovodstva u primeni kriterijuma za objedinjavanje u segmentima poslovanja i pojašnjava da će entitet obezbediti samo usaglašavanje ukupnih sredstava po segmentima sa sredstvima entiteta ako se o sredstvima segmenta redovno izveštava.
  - **MSFI 13 Merenje fer vrednosti:** Ovo poboljšanje u Osnovama za zaključivanje MSFI 13 pojašnjava da izdavanje MSFI13 i dopuna MSFI 9 i MRS 39 nije ukinulo mogućnost merenja kratkoročnih potraživanja i obaveza bez navedene kamatne stope po njihovim fakturnim vrednostima bez diskontovanja ako je efekat diskontovanja nematerijalan.
  - **MRS 16 Postrojenja nekretnine i oprema:** Dopuna pojašnjava da kada je stavka nekretnina, postrojenja i opreme revalorizovana, bruto nabavna vrednost se prilagođava na način koji je konzistentan sa revalorizacijom sadašnje vrednosti.
  - **MRS 24 Obelodanjivanje povezanih strana:** Dopuna pojašnjava da je entitet koji pruža usluge ključnog rukovođenja izveštajnom entitetu ili matičnom društvu izveštajnog entiteta je, u tom slučaju, povezana strana izveštajnog entiteta.
  - **MRS 38 Nematerijalna imovina:** Dopuna pojašnjava da kada je nematerijalna imovina revalorizovana bruto sadašnja vrednost je prilagođena na način koji je konzistentan sa revalorizacijom sadašnje vrednosti.
- Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao **Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI 2012 - 2014**, koji je skup dopuna MSFI. Dopune su primenljive za godišnji period počev od ili nakon 1. januara 2016. godine. Nijedna od ovih dopuna nema uticaja na finansijske izveštaje Grupe.
    - **MSFI 5 Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja:** Promena pojašnjava da promena jednog metoda raspolaaganja drugima (putem prodaje ili distribucije vlasnicima) ne treba da se smatra novim planom otuđenja, već nastavkom originalnog plana. Stoga, ne postoji prekid u primeni zahteva MSFI 5. Promena takođe pojašnjava da promena metoda otuđenja ne menja datum klasifikacije.
    - **MSFI 7 Finansijski Instrumenti: Obelodanjivanja:** Promena pojašnjava da ugovor o servisiranju koji uključuje naknadu može predstavljati nastavak učešća u finansijskom sredstvu. Takođe, promena pojašnjava da MSFI 7 obelodanjivanja koja se odnose na prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza nisu obavezna u sažetom periodičnom finansijskom izveštaju.
    - **MRS 19 Primanja zaposlenih:** Promena pojašnjava da se dubina tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica određuje na osnovu valute u kojoj su obaveze denominirane, pre nego na osnovu zemlje u kojoj su obaveze locirane. Kada ne postoji duboko tržište za visokokvalitetne korporativne obveznice u toj valuti, moraju se koristiti državne obveznice.
    - **MRS 34 Periodično finansijsko izveštavanje:** Promena pojašnjava da zahtevana periodična obelodanjivanja moraju biti ili u periodičnim finansijskim izveštajima ili inkorporirana povezivanjem između periodičnih finansijskih izveštaja i gde god su uključena u okviru širih periodičnih finansijskih izveštaja (npr., u komentaru rukovodstva ili izveštaju o rizicima). Odbor specificira da ostale informacije u okviru periodičnih finansijskih izveštaja moraju biti dostupne korisnicima pod istim uslovima kao periodični finansijski izveštaji i u isto vreme. Ukoliko korisnici nemaju pristup ostalim informacijama na ovaj način, onda periodični finansijski izveštaj nije kompletan.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.23. Status novih i izmenjenih standarda i tumačenja (nastavak)

B) Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

- Međunarodni standard finansijskog izveštavanja 9 Finansijski Instrumenti: Klasifikacija i Merenje**

Jula 2014. IASB je izdao IFRS 9 Finansijski instrumenti, standard koji će zameniti IAS 39 za godišnje periode od 1. januara 2018. godine, pri čemu je dozvoljeno ranije usvajanje. 2016. godine Banka je uspostavila tim za implementaciju („Tim“) sa članovima iz timova rizika, finansija i operacija radi pripreme sprovođenja IFRS 9 („Projekat“). Sponzor projekta je član Izvršnog odbora zadužen za rizike i finansije, koji redovno podnosi izveštaj Nadzornom odboru Banke, a projektom se upravlja u okviru transformacije Banke. Tim Banke za C&M definisao je proces provere FV/AC pri početnom priznavanju kredita kao i naknadne izmene (modifikacije) kredita i sve promene i uskladivanje Osnovnog sistema banke potrebne za podršku procesu će se sprovести tokom 2017. godine. Što se tiče obezvredjenja finansijskih sredstava, Banka, paralelno sa razvojem parametara, radi na metodologiji, procesima i tehničkom rešenju za definisanje nivoa i obračuna rezervi u skladu s novim standardom.

Klasifikacija i merenje

Iz perspektive klasifikacije i merenja novi standard će zahtevati da se sva finansijska sredstva, osim instrumenata kapitala i derivata, procenjuju na osnovu kombinacije poslovnog modela subjekta za upravljanje sredstvima i karakteristika ugovorenih novčanih tokova instrumenata. Kategorije merenja po IAS 39 zameniče se: fer vrednošću preko bilansa uspeha (FVPL), fer vrednošću preko ostalog sveobuhvatnog rezultata (FVOCI) i amortizovanom vrednošću. IFRS 9 će takođe omogućiti subjektima da i dalje neopozivo određuju instrumente koji se kvalifikuju za amortizovanu vrednost ili fer vrednost preko instrumenata OCI kao FVPL ukoliko se time eliminiše ili značajno umanjuje nedoslednost merenja ili priznavanja. Instrumenti kapitala koji se ne drže za trgovanje mogu se neopozivo označiti kao FVOCI bez naknadne reklasifikacije dobiti ili gubitaka u bilansu uspeha.

Obračun finansijskih obaveza u velikoj meri će biti isti kao zahtevi IAS 39 osim u odnosu na tretman dobiti i gubitaka koji proizilaze iz sopstvenog kreditnog rizika subjekta koji se odnosi na obaveze određene po FVPL. Ta kretanja će se prikazati u OCI bez naknadne reklasifikacije u bilansu uspeha osim ukoliko bi došlo do obračunskog nepodudaranja u bilansu uspeha.

Po završetku inicijalne procene Banka je zaključila:

- Očekuje se da će se krediti i potraživanja od banaka, krediti i potraživanja od klijenata, koji su klasifikovani kao krediti i potraživanja po IAS 39, meriti po amortizovanoj vrednosti po IFRS 9
- Očekuje se da će se finansijska sredstva i obaveze koji se drže za trgovanje i finansijska sredstva i obaveze označeni po FVPL i dalje meriti po FVPL
- Očekuje se da će se dužničke hartije od vrednosti klasifikovane kao raspoložive za prodaju po IAS 39 meriti po FVOCI. Očekuje se da će se dužničke hartije od vrednosti koje se drže do dospeća i dalje meriti po amortizovanoj vrednosti.

Obezvredjenje finansijskih sredstava

IFRS 9 će takođe suštinski promeniti metodologiju obezvredjenja gubitaka po kreditima. Standard će zameniti pristup ostvarenih gubitaka po IAS 39 pristupom predviđenih očekivanih kreditnih gubitaka (ECL). Biće potrebno da Banka evidentira rezervisanja za očekivane gubitke za sve kredite i druga dužnička finansijska sredstva koja se ne drže po FVPL zajedno sa ugovorima o potencijalnim kreditnim obavezama i finansijskim garancijama. Rezervisanja se zasnivaju na očekivanim kreditnim gubicima povezanim sa verovatnoćom neizmirenja obaveza u narednih dvanaest meseci osim ukoliko nije došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od nastanka, u kom slučaju se rezerva zasniva na verovatnoći neizmirenja obaveza do roka dospeća finansijskog sredstva.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.23. Status novih i izmenjenih standarda i tumačenja (nastavak)

Banka je u procesu uspostavljanja politike, procesa i tehničkog rešenja za sprovođenje procene na kraju svakog izveštajnog perioda da li se kreditni rizik značajno povećao od početnog priznavanja pri čemu se uzima u obzir promena rizika neizmirenja obaveza koje se dešava tokom preostalog roka finansijskog instrumenta.

Da bi izračunala očekivane kreditne gubitke, Banka će procenjivati rizik neizmirenja obaveza koji nastupa kod finansijskog instrumenta do roka dospeća. Očekivani kreditni gubici se procenjuju na osnovu sadašnje vrednosti svih novčanih gubitaka tokom preostalog očekivanog roka finansijskog sredstva, tj. razlike između:

- Ugovorenih novčanih tokova koji se duguju Banci po ugovoru i
- Novčanih tokova koje banka očekuje da će primiti, diskontovanih po efektivnoj kamatnoj stopi kredita.

U poređenju sa IAS 39, Banka očekuje da će obračun obezvredenja po IFRS 9 biti volatilniji od obračuna po IAS 39 i da će dovesti do povećanja ukupnog nivoa sadašnjih ispravki vrednosti.

Banka će grupisati kredite u nivo 1, nivo 2, nivo 3 i POCI na osnovu primenjene metodologije obezvredenja:

- Nivo 1
  - finansijski instrumenti po početnom priznavanju izuzev instrumenata POCI ili
  - finansijski instrumenti koji ispunjavaju uslove niskog kreditnog rizika ili
  - finansijski instrumenti koji nisu obezvredeni kreditom bez značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja.
- Nivo 2
Finansijski instrumenti sa značajnim povećanjem kreditnog rizika, ali bez obezvredenja kreditom na datum izveštaja.
- Nivo 3
Finansijski instrumenti koji su obezvredeni kreditom na datum izveštaja.
- POCI
Finansijski instrumenti koji su obezvredeni u trenutku početnog priznavanju (kupovina ili odobrenje).

Banka će evidentirati obezvredenje za dužničke hartije od vrednosti po FVOCI u zavisnosti od toga da li su klasifikovane kao nivo 1, 2, 3 ili POCI, kako je iznad objašnjeno. Međutim, očekivani kreditni gubici neće umanjiti knjigovodstvenu vrednost ovih finansijskih sredstava u izveštaju o finansijskoj poziciji, koja će ostati po fer vrednosti. Umesto toga, iznos jednak ispravki vrednosti koji bi nastao u slučaju merenja po amortizovanom trošku će se priznati u okviru ostale sveobuhvatne dobitit (OCI) kao akumilirani izbos obezvredenja, sa odgovarajućim obračunom u bilansu uspeha.

Nivo 1

Po IAS 39 Banka je evidentirala rezervu za ostvarene ali neutvrđene (IBNI) gubitke usled obezvredenja. Oni su projektovani tako da prikažu gubitke usled obezvredenja koji su ostvareni u portfoliju urednih plasmana, ali koji nisu utvrđeni. Po IFRS 9 obezvredenje finansijskih sredstava za koje se ne smatra da su pretrpela značajno povećanje kreditnog rizika meriće se na bazi ECL tokom 12 meseci. U skladu sa studijama o Finansijskom uticaju koje su urađene u saradnji s matičnom Grupom, ne očekuje se da će iznos očekivanih kreditnih gubitaka u nivou 1 biti veći od sadašnje rezerve IBNI.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.23. Status novih i izmenjenih standarda i tumačenja (nastavak)

Nivo 2

IFRS 9 zahteva da se finansijska sredstva klasifikuju u nivo 2 kada se kreditni rizik znatno poveća od njihovog početnog priznavanja. Za ova sredstva rezervisanja za gubitke treba priznati na osnovu očekivanih kreditnih gubitaka u toku čitavog veka trajanja. Imajući u vidu da je ovo novi koncept u poređenju s IAS 39, to će dovesti do povećane rezerve obzirom da se većina tih sredstava ne smatra obezvredenim prema IAS 39. Da je novi standard primenjen sa 2016. godinom, ovo bi dovelo do znatnog povećanja ispravke vrednosti.

Procena značajnog povećanja rizika, tj. raspodela sredstva na nivo 1 ili 2, zasniva se na kvantitativnim (poređenje verovatnoća nastupanja statusa neizmirenja obaveza u toku čitavog roka trajanja sredstava) i kvalitativnim kriterijumima (dana kašnjenja, ranih signala upozorenja, informacija o modifikacijama, rizičnih plasmana i prevara). Politika Banke je da evaluira dodatne dostupne izvore informacija koje mogu ukazivati o pokretačima budućih događaja.

Nivo 3

Finansijska sredstva će se uključiti u nivo 3 kada postoje objektivni dokazi da je kredit obezvreden. Kriterijumi tih objektivnih dokaza isti su kao po sadašnjoj objašnjenoj metodologiji IAS 39. U skladu s tim, Banka očekuje da ubuhvat ovoh nivoa u osnovi bude ista po oba standarda.

Finansijska sredstva u nivou 3 gde je Banka obračunavala obezvredenje po IAS 39 na pojedinačnoj osnovi i dalje će se obračunavati na isti način, ali „IFRS 9“ zahteva više od jednog scenarija i on će se ponderisati na osnovu verovatnoće umesto na osnovu pristupa najbolje procene.

Očekuje se da će finansijska sredstva u nivou 3 biti ista kao sredstva za koja se smatra da su obezvredena u skladu s IAS 39. Rezervisanja za očekivane kreditne gubitke za pojedinačno značajne klijente se izračunavaju na pojedinačnoj osnovi, a rezervisanja za očekivane kreditne gubitke zasnovana na pravilima se izračunavaju na izloženosti prema klijentima koji nisu pojedinačno značajni.

Predviđanje budućih događaja

Banka će korisiti informacije o budućim događajima prilikom procene značajnog povećanja kreditnog rizika i u merenje očekivanih kreditnih gubitaka. Banka će uzimati u obzir informacije kao što su makroekonomski faktori (npr. nezaposlenost, rast BDP, kamatne stope i cene stambenih prostora) i ekonomska predviđanja.

Banka će koristiti interne informacije internih ekonomskih eksperata, u kombinaciji s objavljenim eksternim informacijama države i privatnih usluga ekonomskog predviđanja.

Ograničenje tehnika procene

Modeli koje Banka primenjuje ne mogu uvek obuhvatiti sve karakteristike tržišta u jednoj tački u vremenu pošto se ne mogu rekalibrirati istim tempom kao promene tržišnih uslova. Očekuje se da će biti potrebna periodična usklađivanja dok se ne ažuiraju osnovni modeli. Banka će koristiti podatke koji su što aktuelniji, a usklađivanja će se vršiti u odnosu na značajne događaje koji se dešavaju pre datuma izveštaja. I dalje se razvija upravljanje tim usklađivanjima.

Upravljanje kapitalom

Banka je u procesu evaluacije kako će novi model očekivanih kreditnih gubitaka uticati na tekuću strukturu regulatornog kapitala, a dalje detaljne informacije će biti dosupne kada procena bude završena. Obim tog efekta će, između ostalog, zavisiti i od toga da li će se menjati pravila kapitala koja će odražavati IFRS 9 efekte ili uključivati prelazne odredbe za primenu efekata IFRS 9.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.23. Status novih i izmenjenih standarda i tumačenja (nastavak)

• MSFI 15 Prihodi iz ugovora sa kupcima

Standard je primenjiv počev od ili posle 1. januara 2018. godine. MSFI 15 uspostavlja model od pet koraka koji će se primenjivati na prihode iz ugovora sa kupcima (uz ograničen broj izuzetaka), nezavisno od vrste prihoda ili industrije. Zahtevi standarda će se takođe primenjivati na priznavanje i merenje dobitaka i gubitaka od prodaje neke nefinansijske imovine, koja nije posledica uobičajenih aktivnosti Banke (npr. prodaja stalne materijalne ili nematerijalne imovine). Standard zahteva detaljna obelodanjivanja, uključujući razvrstavanje ukupnih prihoda, informacije o činidbenim obavezama iz ugovora, promene u stanju imovine i obaveza po osnovu ugovora između perioda, kao i ključne procene. Ne očekuje se da će zahtevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Grupe.

• MSFI 15 Prihodi iz ugovora sa kupcima (pojašnjenja)

Pojašnjenja standarda će se primenjivati počev od ili posle 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Cilj je pojašnjenje namere koju je Odbor za međunarodne računovodstvene standarde imao pri definisanju zahteva MSFI 15 Prihodi iz ugovora sa kupcima, posebno u delu koji se odnosi na računovodstveno obuhvatanje identifikovanih činidbenih obaveza, pojašnjavajući princip „pojedinačne identifikacije“, principal-agent problem (procena da li je Društvo principal ili agent), kao i primenu kontrolnog pristupa i licenciranja, obezbeđujući dodatne smernice za računovodstveni tretman intelektualne svojine i autorskih prava. Pojašnjenja takođe obezbeđuju dodatne praktične savete za Banke koja će primenjivati MSFI 15 potpuno retrospektivno, ili koja će izabrati primenu modifikovanog retrospektivnog pristupa. Ne očekuje se da će zahtevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Grupe.

• MSFI 16 Lizing

Standard je primenljiv počev od ili posle 1. januara 2019. godine. MSFI 16 definiše početno priznavanje, odmeravanje i obelodanjivanje lizinga za obe strane u ugovoru, odnosno za kupca („zajmoprimeca“) i za dobavljača („zajmodavca“). Novi standard zahteva da zajmoprimec prizna većinu zajmova u svojim finansijskim izveštajima. Zajmodavci će imati jedan računovodstveni model za sve vrste lizinga, uz pojedine izuzetke. Računovodstvo zajmodavca ostaje suštinski nepromenjeno. Rukovodstvo je u procesu utvrđivanja efekata koje će primena ovog standarda imati na finansijske izveštaje Grupe.

• MSFI 10 Konsolidovani finansijski izveštaji i MRS 28 Investicije u pridružene entitete: Prodaja aktive između investitora i zavisnog preduzeća (Izmene)

Izmene i dopune ukazuje na poznato neslaganje između zahteva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih preduzeća i zajedničkih poduhvata. Rezultat dopuna odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira biznis, bez obzira da li je reč o zavisnom društvu ili ne. Delimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja nije ključna za obavljanje biznisa, čak i kada je ova aktiva deo zavisnog preduzeća. U decembru 2015. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primene ovog standarda čekajući ishod istraživanja vezano za metod učešća. Ne očekuje se da će izmene ovog standarda imati uticaj na finansijske izveštaje Grupe.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.23. Status novih i izmenjenih standarda i tumačenja (nastavak)

- MRS 12 Porez na dobit (Izmene): Priznavanje odloženih poreskih sredstava za nerealizovane gubitke**

Izmene su primenljive počev od ili posle 1. januara 2017. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Cilj ovih izmena i dopuna je da pojasniti obračun za odložena poreska sredstva za nerealizovane gubitke, kako bi se odgovorilo na različitu primenu MRS 12 u praksi. Konkretni problemi za koje postoje različita rešenja u praksi se odnose na slučajevе kada se javlja odbitna privremena razlika nakon pada fer vrednosti, zatim na nadoknadu sredstva višoj od njegove knjigovodstvene vrednosti, na verovatnu buduću oporezivu dobit i na kombinovanu procenu naspram pojedinačne procene. Ne očekuje se da će izmene ovog standarda imati uticaj na finansijske izveštaje Grupe.

- MRS 7 Izveštaj o novčanim tokovima (Izmene): Obelodanjivanje**

Standard je primenjiv počev od ili posle 1. januara 2017. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Cilj ove izmene i dopune je da omogući korisnicima finansijskih izveštaja da procene promene u obavezama proizašlim iz aktivnosti finansiranja, uključujući promene koje proizilaze kako iz novčanih, tako i iz nenovčanih promena. Dopuna definiše da je jedini način da se ispunji zahtev za obelodanjivanjem tabelarni prikaz početnog i krajnjeg stanja u bilansu stanja za obaveze koje proističu iz aktivnosti finansiranja, uključujući promene u novčanim tokovima iz aktivnosti finansiranja, promene koje proizilaze iz sticanja kontrole i prodaje udela ili učešća, efekat promene deviznog kursa, promena fer vrednosti i druge promene. Ne očekuje se da će izmene ovog standarda imati uticaj na finansijske izveštaje Grupe.

- MSFI 2: Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja akcijama (Izmene)**

Izmene i dopune standarda su primenjive za period počev od ili posle 1. januara 2018. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Izmene standarda se odnose na zahteve računovodstvenog prikazivanja efekata ispunjavanja i neispunjavanja uslova sticanja kod vrednovanja transakcija akcijama zasnovane na gotovini, kod transakcija plaćanja akcijama sa karakteristikama neto poravnjanja prilikom obračuna obaveze poreza po odbitku i kod izmene odredbi i uslova plaćanja akcijama, koje menjaju klasifikaciju transakcije od zasnovane na gotovini do transakcija plaćanja akcijama zasnovane na kapitalu. Ne očekuje se da će izmene ovog standarda imati uticaj na finansijske izveštaje Grupe.

- MRS 40: Transfer na investicione nekretnine (Izmene)**

Izmene i dopune standarda su primenjive za period počev od ili posle 1. januara 2018. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Izmene standarda ukazuju kada entitet treba da uradi transfer imovine, uključujući i imovinu u pripremi ili razvoju u, ili iz investicionih nekretnina. Izmene i dopune navode da promena upotrebe nastaje kada imovine ispuni, ili prestane da ispunjava, definiciju investicione nekretnine i postoje dokazi promene upotrebe iste. Promena namere rukovodstva u vezi sa načinom korišćenja imovine ne pruža dokaze o promeni upotrebe iste. Ne očekuje se da će izmene ovog standarda imati uticaj na finansijske izveštaje Grupe.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.23. Status novih i izmenjenih standarda i tumačenja (nastavak)

• IFRIC tumačenje 22: Transakcije u stranoj valuti i avansno razmatranje

Tumačenje je primenjivo za period počev od ili posle 1. januara 2018. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Data interpretacija tumači računovodstvo transakcija koje obuhvataju avansni prijem ili naplatu u stranoj valuti. Tumačenje obuhvata transakcije u stranoj valuti u situaciji kada entitet priznaje nemonetarna sredstva ili obaveze, nastale zbog avansnog prijema ili plaćanja, a pre nego što entitet prizna relevantnu imovinu, trošak ili prihod. Interpretacija navodi da datum transakcije, za svrhu određivanja odgovarajućeg deviznog kursa, je datum inicijalnog priznavanja nemonetarnog unapred plaćenog sredstva ili obaveze za odložene prihode. Ukoliko postoji više transakcija avansnog prijema ili plaćanja, u tim situacijama entitet mora da odredi datum transakcije za svaku transakciju avansnog prijema ili plaćanja. Ne očekuje se da će izmene ovog standarda imati uticaj na finansijske izveštaje Grupe.

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao **Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI 2014 - 2016**, koji predstavlja skup izmena i dopuna postojećih MSFI. Izmene standarda su primenjive za periode počev od ili posle 1. januara 2017. godine, za MSFI 12 Obelodanjivanje interesa u drugim entitetima i za periode počev od ili posle 1. januara 2018. godine za MSFI 1 Prva primena međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i za MRS 28 Investicije u pridružene entitete. Mogućnost ranije primene je dozvoljena za MRS 28 Investicije u pridružene entitete. Ne očekuje se da će izmene ovog standarda imati uticaj na finansijske izveštaje Grupe.

- **MSFI 1 Prva primena međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja:** Dato poboljšanje briše kratkoročna izuzeća u vezi sa obelodanjivanjima o finansijskim instrumentima, primanja zaposlenih i investicionih entiteta, primenljivih kod prve primene standarda.
- **MRS 28 Investicije u pridružene entitete:** Izmene pojašnjavaju da primena fer vrednovanja kroz bilans uspeha investicije u pridružene entitete od strane organizacija ulagačkog kapitala, ili drugog kvalifikovanog entiteta, je dostupna za svaku investiciju u pridružene entitete na pojedinačnog investicionoj osnovi, nakon inicijalnog priznavanja.
- **MSFI 12 Obelodanjivanje interesa u drugim entitetima:** Izmene pojašnjavaju da zahtevi MSFI 12 kod obelodanjivanja, osim onih koji su prikazani u sumarnim finansijskim informacijama kod pridruženog entiteta, učešća u drugom entitetu ili zajedničkom poduhvatu, primenjuju za pridružene entitete, učešća u drugim entitetima ili zajedničkim poduhvatima koji su klasifikovani kao namenjeni za prodaju, namenjeni distribuciji ili za otuđenje u skladu sa MSFI 5.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Grupe korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih prepostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i prepostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i prepostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u Bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i prepostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

(a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Grupa procenjuje, na svaki izveštajni datum, da li postoji objektivan dokaz da je vrednost finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava umanjena (obezvredena). Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvredena i gubici po osnovu obezvredenja se priznaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvredenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva (slučaj gubitka) i kada slučaj gubitka utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koja mogu biti pouzdano procenjena.

Kada je reč o proceni gubitaka zbog umanjenja vrednosti kredita, Grupa vrši pregled kreditnog portfolija u slučaju da se radi o rezervisanjima na grupnoj osnovi (bez obzira da li se nalaze u statusu neizmirenja obaveza ili ne) najmanje jednom mesečno u cilju procene umanjenja njihove vrednosti. Individualna procena ispravke vrednosti se radi u skladu sa promenama prepostavki za obračun budućih novčanih tokova, a njihovo revidiranje najmanje jednom kvartalno.

U procesu utvrđivanja da li u Bilans uspeha treba uneti gubitak zbog umanjenja vrednosti, Grupa prosuđuje da li postoje pouzdani dokazi koji pokazuju merljivo smanjenje u procenjenim budućim novčanim tokovima od kreditnog portfolio pre smanjenja koji se može identifikovati na pojedinačnim kreditima u portfoliu.

Grupa vrši procene na bazi iskustva o ostvarenim gubicima po kreditima iz prethodnih perioda za sva sredstva sa karakteristikama kreditnog rizika i objektivnim dokazima o umanjenju vrednosti sličnom onom kreditnom portfoliju koji je postojao u vreme planiranja budućih novčanih tokova. Metodologija i prepostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka.

(b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan Bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova. Fer vrednost finansijskih instrumenta koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele.

Kada tržišni inputi nisu dostupni, oni se određuju procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrednosti. Modeli procene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(c) Obezvredjenje investicija u zavisna društva

Grupa smatra investicije u zavisna društva raspoloživa za prodaju obezvredjenim kada postoji dokumentovano (tržišni podaci) ili procenjeno smanjenje fer vrednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrednosti.

(d) Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja i nekretnina, postrojenja i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja i nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Uticaj svake promene u navedenim prepostavkama može imati značajan uticaj na finansijski položaj Grupe, kao i na rezultate njenog poslovanja.

(e) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan Bilansa stanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvredeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvredjenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti.

Razmatranje obezvredjenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

(f) Rezervisanje po osnovu sudske sporove

Grupa je uključena u veći broj sudske sporove koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Grupa rutinski procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosudjivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnjanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoča odliva resursa koji sadrže ekonomski koristi veoma mala.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(g) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske gubitke i/ili poreske kredite do mera do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici/krediti mogu iskoristiti.

Značajna procena od strane rukovodstva Grupe je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike.

(h) Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene.

4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	U RSD hiljada	
	2016	2015
Prihodi od kamata		
- Banke	150.880	312.974
- Javna preduzeća	163.358	220.191
- Druga preduzeća	2.311.482	1.794.345
- Preduzetnici	59.742	67.076
- Javni sektor	1.383.649	1.218.645
- Stanovništvo	3.064.138	3.220.631
- Strana lica	25.821	2.524
- Poljoprivrednici	27.110	30.576
- Drugi komitenti	53.099	70.369
Ukupno	7.239.279	6.937.331
Rashodi kamata		
- Banke	365.093	407.711
- Javna preduzeća	10.039	113.968
- Druga preduzeća	121.399	246.227
- Preduzetnici	2.281	2.383
- Javni sektor	110.244	37.034
- Stanovništvo	221.151	405.971
- Strana lica	386.929	244.440
- Drugi komitenti	100.797	126.995
Ukupno	1.317.933	1.584.729
Dobitak po osnovu kamata	5.921.346	5.352.602

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

Prihodi i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata prikazani su kako sledi:

	U RSD hiljada	
	2016	2015
Prihodi od kamata		
gotovina i salda kod centralnih banaka	109.311	170.825
obveznice i ostale HOV sa fiksnim prihodom - koje se drže do dospeća	755.984	659.988
obveznice i ostale HOV sa fiksnim prihodom - raspoložive za prodaju	333.918	253.557
obveznice i ostale HOV sa fiksnim prihodom - sredstva kojima se trguje	248.708	262.424
plasmani i avansi klijentima	5.148.623	5.056.436
plasmani i avansi kreditnim institucijama	8.105	33.141
kamatenosni svop	11.584	-
drući prihodi od kamata	432.262	336.114
Po osnovu depozita	-	182
Po osnovu ostalih plasmana	<u>190.782</u>	<u>164.664</u>
Ukupno	<u>7.239.279</u>	<u>6.937.331</u>
Rashodi kamata		
subordinirane obaveze	68.529	71.075
depoziti banaka	328.515	175.262
depoziti centralnih banaka	2	1
depoziti klijenata	719.454	1.256.280
HOV raspoložive za prodaju	24.566	-
HOV koje se drže do dospeća	74.131	-
kamatenosni svop	9.945	-
Po osnovu kredita	92.223	81.814
Po osnovu ostalih obaveza	<u>569</u>	<u>297</u>
Ukupno	<u>1.317.933</u>	<u>1.584.729</u>
Neto prihod po osnovu kamata	<u>5.921.346</u>	<u>5.352.602</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

5. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U RSD hiljada	2016	2015
Prihodi od naknada i provizija			
Poslovi platnog prometa u zemlji i inostranstvu	1.205.964	660.669	
Kreditni poslovi	78.429	18.711	
Depozitni poslovi	619.294	594597	
Poslovi sa platnim karticama	53.922	55.973	
Garancijski i drugi poslovi jemstva	123.984	132.700	
Ostale naknade i provizije	106.341	834.552	
Ukupno	2.187.934	2.297.202	
Rashodi od naknada i provizija			
Poslovi platnog prometa u zemlji i inostranstvu	433.193	65.412	
Depozitni poslovi	4	5.874	
Ostale naknade i provizije	270.715	554.945	
Ukupno	703.912	626.231	
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	1.484.022	1.670.971	

6. NETO DOBITAK PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA NAMENJENIH TRGOVANJU

	U RSD hiljada	2016	2015
Prihodi po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju			
Dobici po osnovu prodaje HOV i ostalih finansijskih sredstava	77.744	11.341	
Prihodi od promene fer vrednosti HOV i ostalih finansijskih sredstava	198.002	274.529	
Prihodi od promene vrednosti derivata	302.740	248.373	
Ukupno	578.486	534.243	
Rashodi po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju			
Gubici po osnovu prodaje HOV i ostalih finansijskih sredstava	4.425	88.031	
Rashodi od promene fer vrednosti HOV i ostalih finansijskih sredstava	186.597	95.925	
Rashodi od promene vrednosti derivata	188.507	159.587	
Ukupno	379.529	343.543	
Dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju	198.957	190.700	

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

7. NETO DOBITAK PO OSNOVU ZAŠTITE OD RIZIKA

	U RSD hiljada	
	2016	2015
Prihodi po osnovu zaštite od rizika		
Prihodi od promene vrednosti plasmana i potraživanja	2.137	3.498
Ukupno	2.137	3.498
Rashodi po osnovu zaštite od rizika		
Rashodi od promene vrednosti plasmana i potraživanja	899	1.662
Ukupno	899	1.662
Dobitak po osnovu zaštite od rizika	1.238	1.836

Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika je rezultat promene vrednosti plasmana koji su ugovoreni da prate rast cena na malo.

8. NETO DOBITAK PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU

	U RSD hiljada	
	2016	2015
Prihodi po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		
Dobici po osnovu prodaje HOV i ostalih finansijskih sredstava	-	144
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	144

Grupa u 2016. godini nije imala prodaju hartija od vrednosti (u 2015. godini ostvarena je dobit u iznosu od 144 hiljade dinara po osnovu prodaje hartija od vrednosti Montenegro berze raspoloživih za prodaju).

9. NETO PRIHODI OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	U RSD hiljada	
	2016	2015
Pozitivne kursne razlike	4.911.385	7.954.319
Negativne kursne razlike	(5.621.476)	(8.368.171)
Pozitivni efekti ugovorene valutne klauzule	1.834.619	2.921.902
Negativni efekti ugovorene valutne klauzule	(920.033)	(2.376.799)
Neto rashodi od kursnih razlika	204.495	131.251

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

10. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	U RSD hiljada	2016	2015
Dobici po osnovu prodaje ostalih plasmana		-	3.717
Ostali prihodi operativnog poslovanja		88.977	76.679
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za obaveze		20.290	44.184
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih ostalih rezervisanja		48.475	4.286
Ostali prihodi		113.518	146.068
Prihodi od promene vrednosti finansijskih obaveza		717	-
Prihodi od promene vrednosti osnovih sredstava, investicionih nekretnina i nematerijalnih ulaganja		277	357
Ukupno		272.254	275.291

U okviru pozicije ostali prihodi obuhvaćen je prihod od 58.188 hiljada dinara koji je Grupa ostvarila prodajom nenaplativih potraživanja. Takođe, u okviru ostalih prihoda nalaze se i prihodi od prodaje objekata u ukupnom iznosu od 17.352 hiljada dinara, konkretno objekat Stara Pazova (osnovno sredstvo) i objekat Odžaci (naplata potraživanja u naturi).

11. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIŽIČNIH VANBILANSNIH STAVKI

	U RSD hiljada	2016	2015
Prihodi po osnovu umanjenja obezvredenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki			
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa bilansnih pozicija	9.984.342	7.776.199	
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	2.824.067	1.476.674	
Ukupno	12.808.409	9.252.873	
Rashodi po osnovu umanjenja obezvredenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki			
Rashodi od ukidanja indirektnih otpisa bilansnih pozicija	10.520.753	9.172.816	
Rashodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	2.893.367	1.481.517	
Ukupno	13.414.120	10.654.333	
Gubitak po osnovu umanjenja obezvredenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki			
	(605.711)	(1.401.460)	

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

11. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI (nastavak)

11a. Neto rashod po osnovu obezvredenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki

	U RSD hiljada	2016	2015
Rashodi indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja			
Rashodi indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:			
- krediti i potraživanja od banaka i drugih fin. organizacija (Napomena 20)	(320.576)	(533.824)	
- krediti i potraživanja od komitenata (Napomena 21)	(9.865.731)	(8.555.463)	
- ostala sredstva (Napomena 23)	(61.261)	(83.528)	
	(10.247.568)	(9.172.815)	
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi (Napomena 28)	(2.893.367)	(1.481.517)	
Ukupno rashodi po osnovu obezvredenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(13.140.935)	(10.654.332)	
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja			
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:			
- krediti i potraživanja od banaka i drugih fin. organizacija (Napomena 20)	321.414	530.981	
- krediti i potraživanja od komitenata (Napomena 21)	9.288.485	7.132.516	
- ostala sredstva (Napomena 23)	51.595	112.701	
- Prihodi od naplaćene suspendovane kamate	-	-	
	9.661.493	7.776.198	
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi (Napomena 28)	2.824.067	1.476.674	
Ukupno prihodi po osnovu obezvredenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	12.485.560	9.252.872	
Neto rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	(655.375)	(1.401.460)	

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U RSD hiljada	2016	2015
Troškovi neto zarada i naknada zarada		1.181.830	1.135.981
Troškovi poreza i doprinosa na zarade na teret zaposlenog		449.026	434.925
Troškovi otpremnina, jubilarnih nagrada, bonusa i regres		214.555	127.115
Ostali lični rashodi		24.665	18.279
Ukupno		1.870.076	1.716.300

13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	U RSD hiljada	2016	2015
Troškovi amortizacije:			
- osnovnih sredstava (Napomena 22)		108.153	85.575
- nematerijalnih ulaganja (Napomena 22)		158.772	176.626
Ukupno		266.925	262.201

14. OSTALI RASHODI

	2016	2015
Profesionalne usluge	992.665	934.129
Donacije i sponzorstva	40.568	42.182
Reklama i propaganda	243.067	262.047
PTT i telekomunikacione usluge	63.308	68.374
Premije osiguranja	358.832	332.984
Troškovi zakupa	402.725	422.389
Troškovi materijala	110.101	109.152
Troškovi poreza i doprinosa	87.166	82.806
Održavanje osnovnih sredstava i informatičkog softvera	277.201	240.209
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	723	535
Doprinosi na zarade na teret poslodavca	261.154	253.378
Dnevnice i putni troškovi	84.306	75.831
Obuke i savetovanja	21.017	35.782
Ostalo	187.065	162.716
Ukupno	3.129.899	3.022.514

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

15. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobit

Ukupan poreski (rashod)/prihod sastoji se od sledećih poreza:

	<u>31.12.2016</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>31.12.2015</u>
Tekući porez na dobit	(11.739)	(3.699)
Dobitak od kreiranih odloženih poreskih sredstava i smanjenje odloženih poreskih obaveza	1.840	343
Gubitak od smanjenja odloženih poreskih sredstava i kreiranja odloženih poreskih obaveza	(90.186)	(25.390)
Ukupno	(100.085)	(28.746)

Iznos pretplaćenih obaveza po osnovu tekućeg poreza na dobit u iznosu od 1.116 hiljada dinara je iskorišćen za pokriće tekućeg poreza u 2016 godini.

(b) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobit iskazanog u Bilansu uspeha i proizvoda gubitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

	<u>31.12.2016</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>31.12.2015</u>
Dobit pre oporezivanja	2.209.701	1.220.320
Porez na dobit po stopi od 15%	331.456	183.047
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	17.725	20.848
Efekti korišćenja prenosivih poreskih gubitaka po osnovu kojih nisu bila priznata odložena poreska sredstva	-	-
Poreski krediti po osnovu ulaganja u osnovna sredstva	(1.086)	(767)
Priznata odložena poreska sredstva po osnovu gubitaka iz ranijih godina	(136.213)	(35.992)
Poreski efekti ne oporezivih prihoda (kamate na HOV čiji je izdavalac RS, autonomna pokrajina, jedinica LS ili NBS)	(203.433)	(165.761)
Ostalo	(93.145)	(26.523)
Ukupan poreski (rashod)/prihod iskazan u Bilansu uspeha	(84.696)	(25.148)
	3,83%	2,06%

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

15. POREZ NA DOBITAK (nastavak)**Efektivna poreska stopa****(c) Komponente odloženog poreza**

	iznos privremene razlike	U RSD hiljada 31.12.2016. iznos odloženog poreza
Odbitna privremena razlika po osnovu razlike knjigovodstvene i poreske vrednosti osnovnih sredstava- odložena poreska sredstva Oporeziva privremena razlika po osnovu svodenja hartija od vrednosti na fer vrednost - odložena poreska obaveza	71.139	10.671
odbitna privremena razlika po osnovu prenetih poreskih gubitaka iz prethodnih godina - odložena poreska sredstva	(303.403)	(45.510)
Odbitna privremena razlika po osnovu Rashod obezvređenja koji će biti priznati u PB narednih godina ukupno - odložena poreska sredstva	280.872	42.131
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za sudske sporove - odložena poreska sredstva	473	71
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za jubilarne nagrade- odložena poreska sredstva	176.377	26.457
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za penzije - odložena poreska sredstva	102.977	15.447
ukupno stanje na dan 31.12.2016	83.197	12.480
	411.632	61.745
	iznos privremene razlike	iznos odloženog poreza
Odbitna privremena razlika po osnovu razlike knjigovodstvene i poreske vrednosti osnovnih sredstava - odložena poreska sredstva Odbitna privremena razlika po osnovu svodenja hartija od vrednosti na fer vrednost-odložena poreska obaveza	45.191	6.779
odbitna privremena razlika po osnovu prenetih poreskih gubitaka iz prethodnih godina- odložena poreska sredstva	(158.272)	(23.741)
ukupno stanje na dan 31.12.2015	1.188.959	214.336
	1.075.878	197.374

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

15. POREZ NA DOBITAK (nastavak)

(d) Promene na odloženim porezima

Na dan 31. decembra 2016. godine Grupa ima preneti poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva, za koje nije priznala odložena poreska sredstva, u ukupnom iznosu od 25.542 hiljade dinara.

	U RSD hiljada	2016	2015
Stanje odloženih poreskih sredstava na dan 1. januar		161.764	210.553
Efekat privremenih poreskih razlika evidentiran u korist Bilansa uspeha		(88.346)	(25.048)
Efekat privremenih poreskih razlika evidentiran u korist kapitala		(11.673)	(23.741)
Stanje odloženih poreskih sredstava na dan 31. decembar		61.745	161.764

(e) Prava na prenose neiskorišćenih poreskih kredita ističu u sledećim periodima

	U RSD hiljada	poslednja godina korišćenja	iznos
	iznos	31.12.2016	iznos
po osnovu neiskorišćenog prenosivog poreskog kredita za ulaganja u osnovna sredstva	25.542	2.023	43.797
po osnovu poreskog gubitka do 31.12.2013. godine	-	-	485.676
po osnovu poreskog gubitka nakon 01.01.2014. godine	280.872	2.019	703.283

16. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	U RSD hiljada	31.12.2016	31.12.2015
U dinarima			
Žiro račun	8.276.530	5.053.943	
Gotovina u blagajni	1.441.409	1.268.082	
Depoziti viškova likvidnih sredstava	-	4.000.000	
Potraživanja za obračunatu kamatu, naknadu i proviziju po osnovu gotovine i sredstava kod Centralne banke	-	278	
	9.717.939	10.322.303	
U stranoj valuti			
Gotovina u blagajni	1.124.746	991.254	
Obavezna rezerva kod NBS u stranoj valuti	8.403.985	7.209.871	
	9.528.731	8.201.125	
Stanje na dan 31. decembra		19.246.670	18.523.428

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.****16. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)**

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije „Službeni glasnik RS“ broj 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015 i 102/2015, koja propisuje da banke obračunavaju dinarsku obaveznu rezervu po stopi od 5% na iznos prosečnog dnevnog stanja dinarskih obaveza sa ugovorenom ročnošću do dve godine, odnosno po stopi od 0% na iznos prosečnog dnevnog stanja dinarskih obaveza sa ugovorenom ročnošću preko dve godine, u toku jednog kalendarskog meseca.

Grupa je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve na svom žiro-računu.

Obračunata dinarska obavezna rezerva čiji nivo se morao održavati na stanju žiro računa u periodu od 18. decembra 2016. godine do 17. januara 2017. godine iznosila je 6.023.858 hiljada dinara.

Prosečna kamatna stopa na iznos izdvojene dinarske rezerve u toku 2016. godine iznosila je 1,75% na godišnjem nivou.

Obavezna devizna rezerva predstavlja minimalnu rezervu u stranoj valuti izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije „Službeni glasnik RS“, broj 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015 i 102/2015, koja propisuje da banke obračunavaju deviznu obaveznu rezervu po stopi od 20% na iznos prosečnog dnevnog stanja deviznih obaveza sa ugovorenom ročnošću do dve godine, kao i na iznos dinarskih sredstava koja su indeksirana valutnom klauzulom sa ugovorenom ročnošću do dve godine po stopi od 100%. Zatim po stopi od 13% na iznos prosečnog dnevnog stanja deviznih obaveza sa ugovorenom ročnošću preko dve godine, kao i na iznos dinarskih sredstava koja su indeksirana valutnom klauzulom sa ugovorenom ročnošću preko dve godine u toku jednog kalendarskog meseca po stopi od 100%.

Obračunata devizna obavezna rezerva za obračunski period od 18. decembra 2016. godine do 17. januara 2017. godine iznosila je EUR 68.113 hiljada.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve, Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

17. FINANSIJSKA SREDSTVA PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA NAMENJENA TRGOVANJU

	U RSD hiljada	31.12.2016	31.12.2015
U dinarima			
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz Bilans uspeha			
- trezorski zapisi	196.192	728.000	
- obveznice	3.669.730	1.108.290	
- fer vrednost derivata namenjenih trgovaju	92.822	22.421	
	3.958.744	1.858.711	
U stranoj valuti			
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz Bilans uspeha			
- trezorski zapisi	1.964.904	1.438.362	
- obveznice	7.065.377	4.986.893	
- fer vrednost derivata namenjenih trgovaju	59.332	79.506	
	9.089.613	6.504.761	
Stanje na dan 31. decembra	13.048.357	8.363.472	

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

18. FINANSIJSKA SREDSTVA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	U RSD hiljada	31.12.2016	31.12.2015
U dinarima			
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju			
- trezorski zapisi	237.537	198.273	
- obveznice	2.015.011	1.951.803	
- učešća u kapitalu	136.084	137.027	
	2.388.632	2.287.103	
U stranoj valuti			
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju			
- državni zapisi	4.879.783	1.245.699	
- ostale HOV raspoložive za prodaju	34.943	32.918	
	4.914.726	1.278.617	
Ukupno hartije od vrednosti	7.303.358	3.565.720	
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(120.656)	(119.448)	
Stanje na dan 31. decembra	7.182.702	3.446.272	

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U RSD hiljada	31.12.2016	31.12.2015
Stanje na početku godine	119.448	117.092	
Nove ispravke vrednosti	-	246	
Ukidanje ispravke vrednosti	(288)	1.159	
Kursne razlike	1.496	951	
Stanje na dan 31. decembra	120.656	119.448	

19. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE DRŽE DO DOSPEĆA

	U RSD hiljada	31.12.2016	31.12.2015
U dinarima			
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća:			
- obveznice	8.635.103	7.008.412	
Stanje na dan 31. decembra	8.635.103	7.008.412	

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	31.12.2016			31.12.2015			U RSD hiljada
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	
U dinarima							
Opozivi depoziti i krediti	-	-	-	453.830	-	-	453.830
Dati krediti	24.747	383	25.130	-	522	-	522
Dati depoziti	8.008	-	8.008	44.204	-	-	44.204
Ostali plasmani				8.548	407	-	8.955
	32.755	383	33.138	506.582	929	507.511	
U stranoj valuti							
Devizni računi	458.769	-	458.769	1.420.557	-	-	1.420.557
Dati krediti	78.566	209.531	288.097	-	509.481	-	509.481
Dati depoziti	427.587	-	427.587	4.865	-	-	4.865
Ostali plasmani	14.428	-	14.428	304.642	-	-	304.642
	979.350	209.531	1.188.881	1.730.064	509.481	2.239.545	
Bruto krediti i potraživanja	1.012.105	209.914	1.222.019	2.236.646	510.410	2.747.056	
Minus: Ispravka vrednosti	-	-	(12.294)	-	-	-	(13.747)
	-	-	(12.294)	-	-	-	(13.747)
Stanje na dan 31. decembra	-	-	1.209.725	-	-	2.733.309	

Krediti sa valutnom klauzulom su uključeni u pregled kredita i depozita u stranoj valuti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (nastavak)

(a) Pregled po vrstama korisnika kredita i depozita

	31.12.2016			31.12.2015			U RSD hiljada
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	
U dinarima							
Centralna banka	-	-	-	500.072	-	-	500.072
Banke u zemlji	-	-	-	-	449	449	
Društva za osiguranje	-	175	175	-	116	116	
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju	-	71	71	-	121	121	
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja	24.785	99	24.884	-	243	243	
Strane banke	8.008	-	8.008	6.510	-	-	6.510
	32.793	345	33.138	506.582	929	507.511	
U stranoj valuti							
Banke u zemlji	175.722	-	175.722	-	-	-	
Finansijski lizing	-	208.879	208.879	-	353.455	353.455	
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju	19.367	652	20.019	309.507	1.395	310.902	
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja	76.369	-	76.369	-	154.631	154.631	
Strane banke	707.892	-	707.892	1.420.557	-	-	1.420.557
	979.350	209.531	1.188.881	1.730.064	509.481	2.239.545	
Bruto krediti i potraživanja	1.012.143	209.876	1.222.019	2.236.646	510.410	2.747.056	
Minus: Ispravka vrednosti	-	-	(12.294)	-	-	-	(13.747)
	-	-	(12.294)	-	-	-	(13.747)
Stanje na dan 31. decembra	-	-	1.209.725	-	-	2.733.309	

Krediti sa valutnom klauzulom su uključeni u pregled kredita i depozita u stranoj valuti.

**20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA
(nastavak)**

b) Ročnost dospeća datih kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

Ročnost dospeća plasmana bankama i drugim finansijskim organizacijama, prikazanih u bruto iznosu, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine, je sledeća:

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
Bez utvrđenog roka dospeća	579.303	1.684.262
Do 30 dana	430.680	506.582
Od 1 do 3 meseca	2.160	-
Od 3 do 12 meseci	-	45.802
Preko 1 godine	209.876	510.410
	<u>1.222.019</u>	<u>2.747.056</u>

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
Stanje na početku godine	13.747	18.033
Nove ispravke vrednosti	320.576	533.824
Ukidanje ispravke vrednosti	(321.414)	(530.981)
Otpis na teret ispravke vrednosti	-	(14)
Kursne razlike	(615)	(7.115)
Stanje na dan 31. decembra	<u>12.294</u>	<u>13.747</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	U RSD hiljada					
	31.12.2016			31.12.2015		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Dati krediti	1.273.162	19.233.022	20.506.184	601.317	17.032.096	17.633.413
Ostali plasmani	3.311.786	3.455.348	6.767.134	2.291.386	2.499.316	4.790.702
	4.584.948	22.688.370	27.273.318	2.892.703	19.531.412	22.424.115
U stranoj valuti						
Dati krediti	7.246.303	67.980.895	75.227.198	1.427.042	61.173.839	62.600.881
Dati depoziti	101.322	-	101.322	96.537	-	96.537
Ostali plasmani	171.877	524.225	696.102	203.395	1.631.129	1.834.524
	7.519.502	68.505.120	76.024.622	1.726.974	62.804.968	64.531.942
Bruto krediti i potraživanja	12.104.450	91.193.490	103.297.940	4.619.677	82.336.380	86.956.057
Minus: Ispravka vrednosti						
- Pojedinačno procenjena	-	-	(3.056.826)	-	-	(4.677.714)
- Kolektivno procenjena	-	-	(3.777.852)	-	-	(3.234.467)
	-	-	(6.834.678)	-	-	(7.912.181)
Stanje na dan 31. decembra	-	-	96.463.262		-	79.043.876

Krediti sa valutnom klauzulom su uključeni u pregled kredita i depozita u stranoj valuti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembar 2016.

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

	Pregled po vrstama korisnika kredita i depozita			U RSD hiljada		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Delatnost holding kompanija	-	687	687	-	891	891
Javna preduzeća	104.478	271.415	375.893	5.888	4.129	10.017
Druga preduzeća	3.266.434	3.495.533	6.761.967	2.328.925	3.318.756	5.647.681
Preduzetnici	150.760	364.516	515.276	67.274	257.673	324.947
Javni sektor	676.856	624	677.480	927	853	1.780
Stanovništvo	255.533	18.524.635	18.780.168	331.857	15.825.340	16.157.197
Strana lica	342	-	342	199	-	199
Poljoprivrednici	34.902	7.827	42.729	15.533	19.854	35.387
Drugi komitenti	95.643	23.133	118.776	142.100	103.916	246.016
	4.584.948	22.688.370	27.273.318	2.892.703	19.531.412	22.424.115
U stranoj valuti						
Delatnost holding kompanija	520.947	121.590	642.537	50.162	311.709	361.871
Javna preduzeća	4.323	2.791.685	2.796.008	1	4.957.054	4.957.055
Druga preduzeća	6.536.719	44.787.539	51.324.258	1.281.414	38.712.731	39.994.145
Preduzetnici	41.952	388.782	430.734	11.137	459.371	470.508
Javni sektor	162.832	2.313.408	2.476.240	40.128	1.898.229	1.938.357
Stanovništvo	3.455	16.585.325	16.588.780	91	14.457.906	14.457.997
Strana lica	112.326	64.099	176.425	96.537	43.901	140.438
Poljoprivrednici	29.602	208.086	237.688	14.579	285.596	300.175
Drugi komitenti	107.346	1.244.606	1.351.952	232.925	1.678.471	1.911.396
	7.519.502	68.505.120	76.024.622	1.726.974	62.804.968	64.531.942
Bruto krediti i potraživanja	12.104.450	91.193.490	103.297.940	4.619.677	82.336.380	86.956.057
Minus: Ispravka vrednosti	-	-	(3.056.826)	-	-	(4.677.714)
- Pojedinačno procenjena	-	-	(3.777.852)	-	-	(3.234.467)
- Kolektivno procenjena	-	-	(6.834.678)	-	-	(7.912.181)
Stanje na dan 31. decembra	-	-	96.463.262	-	-	79.043.876

Krediti sa valutnom klauzulom su uključeni u pregled kredita i depozita u stranoj valuti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

b) Ročnost dospeća datih kredita i potraživanja od komitenata

Ročnost dospeća plasmana komitentima prikazanih u bruto iznosu, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine, je sledeća:

	31.12.2016.	U RSD hiljada 31.12.2015.
Bez utvrđenog roka dospeća	546.786	245.398
Do 30 dana	221.699	192.591
Od 1 do 3 meseca	754.615	522.540
Od 3 do 12 meseci	10.581.350	3.659.148
Preko 1 godine	<u>91.193.490</u>	<u>82.336.380</u>
	<u>103.297.940</u>	<u>86.956.057</u>

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
Stanje na početku godine	7.912.965	7.567.991
Nove ispravke vrednosti	9.865.731	8.555.462
Ukidanje ispravke vrednosti	(9.288.485)	(7.132.516)
Otpis na teret ispravke vrednosti	(1.752.867)	(1.094.738)
Kursne razlike	<u>97.334</u>	<u>15.982</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>6.834.678</u>	<u>7.912.181</u>

c) Koncentracija datih kredita i potraživanja od banka i drugih finansijskih organizacija i od komitenata

Koncentracija datih kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija i od komitenata, prikazanih u bruto iznosu na dan 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine, značajna je kod sledećih delatnosti:

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
Delatnost holding kompanija	643.224	362.762
Trgovina	9.825.337	6.974.379
Prerađivačka industrija	15.575.366	13.771.660
Građevinarstvo	11.440.550	7.409.892
Proizvodnja i snabdevanje el. energijom	8.546.887	9.376.220
Usluge i turizam	12.681.838	10.839.354
Poljoprivreda i prehrambena industrija	2.314.694	2.115.325
Stanovništvo	35.433.052	30.659.134
Domaće i strane banke i ostale finansijske organizacije	1.222.019	2.752.929
Javni sektor	3.524.926	1.940.139
Strana pravna lica	112.663	96.694
Poljoprivrednici	280.417	335.563
Sektor drugih komitenata	1.972.977	2.276.106
Preduzetnici	<u>946.009</u>	<u>792.956</u>
	<u>104.519.959</u>	<u>89.703.113</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

d) Potraživanja po osnovu finansijskog lizinga

	<u>31.12.2016</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>31.12.2015</u>
Minimalna plaćanja lizinga	6.120.111	4.565.630
Minus: potraživanja za nedospele kamate	(395.933)	(274.380)
Potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	5.724.178	4.291.250
Dospela preostala minimalnih plaćanja lizinga	15.954	16.845
Ostala potraživanja po osnovu posla finansijskog lizinga	49.559	39.660
	5.789.691	4.347.755
Minus razgraničeni prihodi od potraživanja po osnovu naknada za odobrenje finansijskog lizinga	(50.748)	(33.572)
	5.738.943	4.314.183
Minus: ispravka vrednosti		
- potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	(337.277)	(364.248)
- potraživanja za dospele kamate	(15.905)	(16.776)
- ostalih potraživanja po osnovu posla finansijskog lizinga	(49.123)	(39.519)
	(402.305)	(420.543)
	5.336.638	3.893.640

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

22. OSNOVNA SREDSTVA I NEMATERIJALNA ULAGANJA

	Zemljište i gradevinski objekti	Oprema	Oprema uzeta u finansijski lizing	investicione nekretnine	Sredstva u pripremi	Ukupno osnovna sredstva	U RSD hiljada Nematerijalna ulaganja
NABAVNA VREDNOST							
Stanje na dan 01. januara 2015. godine	776.968	712.174	1.681	13.827	53	1.504.703	1.012.814
Povećanja	-	3.868	(1.681)	-	483.112	485.299	-
Prenosi	14.418	62.500	41.108	229.806	(483.165)	(135.333)	135.332
Otudjenja i rashodovanja	(13.299)	(50.428)	-	-	-	(63.727)	(11.465)
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	778.087	728.114	41.108	243.633	-	1.790.942	1.136.681
Povećanja	-	1.843	-	-	287.464	289.307	2.473
Prenosi	9.611	109.654	82.331	-	(287.464)	(85.868)	85.870
Otudjenja i rashodovanja	(43.989)	(11.701)	-	-	-	(55.690)	(144)
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	743.709	827.910	123.439	243.633	-	1.938.691	1.224.880
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI							
Stanje na dan 1. januara 2015. godine	248.599	528.571	1.681	-	-	778.851	619.696
Amortizacija (Napomena 13)	19.157	60.628	663	5.125	-	85.573	176.626
Otudjenja i rashodovanja	(4.062)	(47.386)	(1.681)	-	-	(53.129)	(11.465)
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	263.694	541.813	663	5.125	-	811.295	784.857
Amortizacija (Napomena 13)	19.013	69.670	13.380	6.091	-	108.154	158.772
Otudjenja i rashodovanja	(20.412)	(10.030)	-	-	-	(30.442)	(144)
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	262.295	601.453	14.043	11.216	-	889.007	943.485
Neotpisana vrednost na dan:							
- 31. decembra 2016. godine	481.414	226.457	109.396	232.417	-	1.049.684	281.395
- 31. decembra 2015. godine	514.392	186.301	40.445	238.508	-	979.647	351.826

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

22. OSNOVNA SREDSTVA I NEMATERIJALNA ULAGANJA (nastavak)

Grupa nema građevinskih objekata koji su pod hipotekom radi obezbeđenja otplate obaveza po osnovu kredita. Usled nepotpunih katastarskih evidencija, Grupa nema izvode iz lista nepokretnosti za građevinske objekte neotpisane vrednosti od 40.155 hiljada dinara (31. decembar 2015. godine: 72.481 hiljadu dinara). Rukovodstvo Grupe je preduzelo sve neophodne mere radi pribavljanja izvoda iz lista nepokretnosti. Neotpisano vrednost opreme na dan 31. decembra 2016. godine najvećim delom čine računarska i telekomunikaciona oprema i kancelarijski nameštaj. Neotpisano vrednost nematerijalnih ulaganja na dan 31. decembra 2016. godine najvećim delom čine softveri i licence. Na osnovu procene rukovodstva Grupe ne postoje indikacije da je vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja obezvređena na dan 31. decembra 2016 godine.

23. OSTALA SREDSTVA

	U RSD hiljada	31.12.2016	31.12.2015
U dinarima			
<i>Ostala potraživanja:</i>			
- Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju	36.233	32.925	
- Potraživanja po osnovu prodaje	30.703	496	
- Druga potraživanja iz redovnog poslovanja	101.073	139.308	
- Potraživanja za obračunatu kamatu	-	42	
- Dati avansi	22.139	7.437	
- Potraživanja od zaposlenih	1.192	431	
- Zalihe	59.850	131.409	
- Ostala potraživanja	15.812	131.749	
- Ostale investicije	110.845	29.169	
<i>Aktivna vremenska razgraničenja:</i>	29.169		
- Razgraničeni rashodi kamata	1.453	-	
- Ostala razgraničenja	534.854	359.681	
	943.323	832.647	
U stranoj valuti			
<i>Ostala potraživanja:</i>			
- Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju	18	58	
- Potraživanja po osnovu prodaje	472	-	
- Dati avansi	85.703	84.365	
- Potraživanja od zaposlenih	1.247	1.216	
- Ostala potraživanja	109.746	86.178	
<i>Aktivna vremenska razgraničenja:</i>	34.576	51.680	
- Ostala razgraničenja	231.762	223.497	
Bruto ostala sredstva	1.175.085	1.056.144	
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(310.222)	(397.187)	
Stanje na dan 31. decembar	864.863	658.957	

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.****23. OSTALA SREDSTVA (nastavak)**

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
Stanje na početku godine	397.187	369.257
Nove ispravke vrednosti	61.261	83.528
Ukidanje ispravke vrednosti	(51.595)	(112.701)
Otpis na teret ispravke vrednosti	(67.346)	-
Kursne razlike	<u>(29.285)</u>	<u>57.103</u>
 Stanje na dan 31. decembar	 310.222	 397.187

24. FINANSIJSKE OBAVEZE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA NAMENJENE TRGOVANJU

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
U dinarima		
Obaveze po osnovu derivata namenjenih trgovaju	<u>11.556</u>	<u>25.396</u>
	11.556	25.396
U stranoj valuti		
Obaveze po osnovu derivata namenjenih trgovaju	<u>43.134</u>	<u>68.839</u>
	43.134	68.839
 Stanje na dan 31. decembra	 54.690	 94.235

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembar 2016.

25. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI

	31.12.2016			31.12.2015			U RSD hiljada	
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno		
U dinarima								
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>								
Transakcioni depoziti	8.883	-	8.883	202.377	-	202.377		
Depoziti po osnovu datih kredita	-	247	247	1.751	-	1.751		
Namenski depoziti	1.075	-	1.075	969	-	969		
Ostali depoziti	3.750.530	390.000	4.140.530	2.839.864	771.570	3.611.434		
Ukupno	3.760.488	390.247	4.150.735	3.044.961	771.570	3.816.531		
U stranoj valutu								
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>								
Transakcioni depoziti	871.930	-	871.930	819.956	-	819.956		
Depoziti po osnovu datih kredita	-	1.171.456	1.171.456	-	1.332.195	1.332.195		
Namenski depoziti	18.214	3.704	21.918	60.927	3.648	64.575		
Ostali depoziti	15.631.839	1.678.180	17.310.019	5.856.677	1.762.800	7.619.477		
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana	-	-	-	2.736.587	-	2.736.587		
Primljeni krediti	1.733.826	16.498.194	18.232.020.	1.015.368	16.576.923	17.592.291		
Ostale finansijske obaveze	57.622	-	57.622	19.465	-	19.465		
Ukupno	18.313.431	19.351.534	37.664.965	10.508.980	19.675.566	30.184.546		
Stanje na dan 31. decembra	22.073.919	19.741.781	41.815.700	13.553.941	20.447.136	34.001.077		

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.****25. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM
ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI (nastavak)**

Struktura ostalih depozita prema komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
Centralna banka	3	1.404
Banke u zemlji	9.309.202	9.547.638
Društva za osiguranje	2.953.351	3.306.897
Penzijski fondovi	170.534	145.905
Finansijski lizing	1.629.846	654.794
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranja	1.579.820	1.823.891
Poverenički, investicioni i slični fondovi	14.672	14.881
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja	8.448	8.786
Strane banke	<u>26.149.824</u>	<u>18.496.881</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>41.815.700</u>	<u>34.001.077</u>

Depoziti stranih banaka se najvećim delom odnose na depozit Erste Group Bank AG, Austria u iznosu od 19.116.720 hiljada dinara i depozit KFW Banke Frankfurt u iznosu od 1.111.472 hiljade dinara.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

26. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	31.12.2016			31.12.2015			U RSD hiljada
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	
U dinarima							
Obaveze po osnovu depozita i kredita							
Transakcioni depoziti	14.335.266	-	14.335.266	11.146.933	-	11.146.933	
Štedni depoziti:	648.934	483.830	1.132.764	633.783	490.220	1.124.003	
Depoziti po osnovu datih kredita	194.079	96.928	291.007	14.881	193.501	208.382	
Namenski depoziti	2.539.874	18.750	2.558.624	183.515	18.847	202.362	
Ostali depoziti	4.715.869	8.900	4.724.769	6.925.163	15.769	6.940.932	
Ukupno	22.434.022	608.408	23.042.430	18.904.275	718.337	19.622.612	
U stranoj valuti							
Obaveze po osnovu depozita i kredita							
Transakcioni depoziti	23.793.190	-	23.793.190	16.209.701	-	16.209.701	
Štedni depoziti:	8.588.238	13.053.687	21.641.925	8.047.168	14.905.351	22.952.519	
Depoziti po osnovu datih kredita	477.827	2.253.017	2.730.844	409.179	2.109.870	2.519.049	
Namenski depoziti	767.393	344.020	1.111.413	1.736.797	363.706	2.100.503	
Ostali depoziti	533.112	25.895	559.007	682.002	966.489	1.648.491	
Primljeni krediti	-	11.712.960	11.712.960	-	2.853.165	2.853.165	
Ostale finansijske obaveze	311.561	-	311.561	389.353	-	389.353	
Ukupno	34.471.321	27.389.579	61.860.900	27.474.200	21.198.581	48.672.781	
Stanje na dan 31. decembra	56.905.343	27.997.987	84.903.330	46.378.475	21.916.918	68.295.393	

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

26. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

Struktura ostalih depozita prema komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2016</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>31.12.2015</u>
Holding kompanije	51.308	17.519
Javna preduzeća	965.665	2.272.964
Privredna društva	18.855.062	18.619.287
Javni sektor	2.152.296	2.988.419
Stanovništvo	40.394.298	36.207.139
Strana lica	13.464.139	2.635.578
Preduzetnici	1.814.183	1.254.309
Poljoprivrednici	471.626	282.785
Drugi komitenti	6.734.753	4.017.393
 Stanje na dan 31. decembra	84.903.330	68.295.393

27. SUBORDINIRANE OBAVEZE

	<u>31.12.2016</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>31.12.2015</u>
U stranoj valuti		
Subordinirane obaveze	<u>1.764.606</u>	<u>1.824.946</u>
 Stanje na dan 31. decembra	1.764.606	1.824.946

Stanje obaveza po subordiniranim kreditima na dan 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine je detaljnije prikazano u sledećoj tabeli:

Naziv poverioca	Oznaka valute	Iznos kredita	Datum dospeća	Kamatna stopa	<u>31.12.2016.</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>31.12.2015.</u>
Erste Group Bank AG, Austria	EUR	<u>15,000,000</u>	27.12.2021.	Euribor+3.65% pa	<u>1.763.890</u>	<u>1.824.392</u>
Ukupno		<u>15,000,000</u>			<u>1.763.890</u>	<u>1.824.392</u>

Subordinirane obaveze se odnose na kredit odobren od strane Erste GCIB Finance, Amsterdam dana 27. decembra 2011. godine, u iznosu od EUR 15.000.000 na period od 10 godina sa periodom mirovanja 5 godina i kamatnom stopom u visini tromesečnog EURIBOR-a uvećanog za 3,65% na godišnjem nivou. U skladu sa ugovorom, glavnica se otplaćuje u 21 jednakoj tromesečnoj rati od kojih prva dospeva nakon isteka perioda mirovanja od 5 godina.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

27. SUBORDINIRANE OBAVEZE (nastavak)

Subordinirane obaveze Grupa može da uključi u njen dopunski kapital (Napomena 33.10) samo do iznosa 50% osnovnog kapitala Grupe, nakon što Narodna banka Srbije, na osnovu dostavljene dokumentacije i Ugovora, utvrdi da su ispunjeni uslovi za davanje odobrenja da se subordinirane obaveze mogu uključiti u dopunski kapital Grupe. Narodna banka Srbije, Sektor za kontrolu poslovanja banaka, dostavila je navedeno odobrenje dana 6. decembra 2011. godine, a na osnovu zahteva Banke od 7. oktobra 2011. godine.

Na osnovu Ugovora o prenosu i ustupanju dana 16. decembra 2015. godine izvršena je promena poverioca, te je novi poverilac Erste Group Bank AG, Austria. Svi ostali uslovi iz ugovora su ostali nepromenjeni.

28. REZERVISANJA

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi (a)	277.482	205.727
Rezervisanja za dugoročna primanja zaposlenih (b):		
- naknade za odlazak u penziju	83.874	74.328
- jubilarne nagrade	106.232	120.832
Rezervisanja za sudske sporove (c)	172.445	126.600
Ostala dugoročna rezervisanja	<u>50.681</u>	<u>23.918</u>
 Stanje na dan 31. decembra	 <u>690.714</u>	 <u>551.405</u>

(a) Prema internoj politici Grupe, rezervisanja za rizičnu vanbilansnu aktivu (garancije, avale, akreditive i obaveze za ne povučene kredite) vrše se po plasmanima Grupe gde postoji mogućnost da preuzete potencijalne obaveza padnu na teret Grupe.

Dokazi na osnovu kojih Grupa vrši pojedinačnu procenu obezvredjenja su: isplate po računima Grupa po preuzetim obavezama po garancijama, avalima i drugim stawkama, kašnjenja po ostalim obavezama i da je komitent, prema kriterijumima interne klasifikacije Grupe, u statusu neizmirenja obaveza (*default*).

Pojedinačno procenjivanje obezvredjenja, po vanbilansnim stawkama, obračunava se na isti način kao i za potraživanja bilansne aktive, uzimajući u obzir mogućnost budućih odliva po vanbilansnim stawkama. Za potencijalne obaveze kod kojih se ne očekuje odliv sredstava Grupe, kao i kod kojih se proceni da će u slučaju odliva sredstava potraživanja biti naplativa u ukupnom iznosu, Grupa vrši rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama na grupnoj osnovi na sličan način kao i za bilansna potraživanja, uz korišćenje faktora konverzije za vanbilansne stavke.

(b) Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju zaposlenih formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara sa stanjem na dan Bilansa stanja i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva korišćena je diskontna stopa od 4,1% koja se smatra adekvatnom stopom u skladu sa MRS 19 „Primanja zaposlenih“ u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica, kao i detaljne tablice mortaliteta u Republici Srbiji od 2010. do 2012. godine. Prepostavljena je stopa rasta plata od 1,1% godišnje, i stopa odlazaka iz Grupe do 5 godina pred penziju od 6,18%.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

28. REZERVISANJA (nastavak)

(c) Grupa je formirala rezervisanje za sudske sporove u kojima je Grupa tužena, a za koje se prema proceni stručnog tima Grupe očekuje negativan ishod.

Promene na računima rezervisanja u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi		
Stanje na početku godine	205.727	200.995
Rezervisanja u toku godine (Napomena 11a)	2.893.367	1.481.517
Neiskorišćena ukinuta rezervisanja (Napomena 11a)	(2.824.067)	(1.476.674)
Ostale promene	<u>2.455</u>	<u>(111)</u>
	277.482	205.727
Rezervisanja za ostala dugoročna primanja zaposlenih		
Stanje na početku godine	198.586	219.872
Troškovi kamate i troškovi tekućih usluga	22.403	25.472
Naknade isplaćene u toku godine	(31.326)	(17.946)
Aktuarski gubici/(dobici) po osnovu jubilarnih nagrada	983	(15.315)
Aktuarski gubici/(dobici) po osnovu otpremnina	2.442	(16.923)
Ostala dugoročna rezervisanja	<u>5.000</u>	<u>3.427</u>
	198.088	198.587
Rezervisanja za sudske sporove		
Stanje na početku godine	126.600	98.581
Rezervisanja u toku godine (Napomena 11a)	55.506	52.682
Iskorišćena rezervisanja	<u>(9.661)</u>	<u>(24.663)</u>
	172.445	126.600
Ostala dugoročna rezervisanja		
Stanje na početku godine	20.491	36.513
Rezervisanja u toku godine	35.084	2.879
Iskorišćena rezervisanja	<u>(12.875)</u>	<u>(18.901)</u>
	42.700	20.491
Stanje na dan 31. decembra	<u>690.714</u>	<u>551.405</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

29. OSTALE OBAVEZE

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
U dinarima		
Obaveze prema dobavljačima	8.562	2.711
Obaveze za primljene avanse	22.235	25.140
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	194	-
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	3.769	6.439
<i>Pasivna vremenska razgraničenja:</i>		
- Razgraničene obaveze za neiskorišćene godišnje odmore	13.952	32.795
- Ostala razgraničenja	394.055	292.624
Ostale obaveze	<u>77.269</u>	<u>56.567</u>
	520.035	416.276
U stranoj valuti		
Obaveze po osnovu naknade i provizije	25	24
Obaveze za primljene avanse	14.083	10.671
<i>Pasivna vremenska razgraničenja:</i>		
- Ostala razgraničenja	5.820	4.959
Ostale obaveze	<u>82.730</u>	<u>9.014</u>
	102.658	24.668
Stanje na dan 31. decembra	<u>622.694</u>	<u>440.944</u>

30. KAPITAL**(a) Struktura kapitala Grupe**

Struktura ukupnog kapitala Grupe prikazana je kako sledi:

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
Akcijski kapital - obične akcije	10.040.000	10.040.000
Emisiona premija	124.475	124.475
Posebna rezerva za procenjene gubitke	5.614.904	4.425.448
Ostale rezerve	37.329	35.740
Revalorizacione rezerve	283.968	220.288
Dobitak tekuće godine	2.098.441	1.191.045
Učešća bez prava kontrole	<u>54.892</u>	<u>43.691</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>18.254.009</u>	<u>16.080.687</u>

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

30. KAPITAL (nastavak)

(a) Struktura kapitala Grupe (nastavak)

/i/ Akcijski kapital

Na dan 31. decembra 2016. godine, upisani i uplaćeni kapital Grupe se sastoji od 1.004.000 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 10.000 dinara (31. decembar 2015. godine: 1.004.000 običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti 10.000 dinara). U toku 2016. i 2015. godine nije bilo promena na akcijskom kapitalu.

Većinski akcionar Banke je Erste Group, Beč sa učešćem od 74% u akcijskom kapitalu na dan 31. decembra 2016. godine. Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2016. godine je sledeća

Naziv akcionara	Broj akcija	Učešće u %
EGB CEPS HOLDING GMBH	742.960	74,00
Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac	261.040	26,00
Ukupno	1.004.000	100,00

/ii/ Emisiona premija

Emisiona premija u iznosu od 124.475 hiljada dinara na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine obuhvata pozitivnu razliku između postignute prodajne vrednosti akcija i njihove nominalne vrednosti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

30. KAPITAL (NASTAVAK)

/iii/ Rezerve iz dobiti i ostale rezerve

Formirana rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po osnovu rizičnih bilansnih i vanbilansnih plasmana na dan 31. decembra 2016. godine iznose 5.614.904 hiljade dinara. Na dan 31. decembar 2015. godine potrebna rezerva za procenjene gubitke iznosila je 4.425.448 hiljada dinara. Na osnovu Odluke Skupštine akcionara Banke od 22. aprila 2015. godine u ostale rezerve Banke na dan 31. decembar 2016. je raspoređeno 1.189.455 hiljade dinara.

/iv/ Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve, koje na dan 31. decembra 2016. godine iznose 283.703 dinara (31. decembar 2015 godine: 220.102 hiljade dinara), formirane su kao rezultat svodenja vrednosti ulaganja u hartije od vrednosti raspoloživih za prodaju na tržišnu vrednost, korigovanih za efekte odloženih poreza po osnovu revalorizacije ovih hartija od vrednosti i usklađivanja obaveza po osnovu aktuarskog obračuna u skladu sa IAS 19.

(b) Pokazatelji poslovanja Grupe - usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Grupa je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakraona. Na dan 31. decembra 2016. godine, i Grupa i Banka su usaglasile sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima. Ostvareni pokazatelji poslovanja Grupe na dan 31. decembra 2016. godine bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	31.12.2016.	31.12.2015.
	Minimum		
		EUR	EUR
1. Kapital	EUR 10 miliona	119.352.882	110.378.597
2. Adekvatnost kapitala	Minimum 12%	15,55%	17,28%
3. Ulaganja Banke	Maksimum 60%	7,44%	7,65%
4. Izloženost prema licima povezanim sa Grupom	bez limita	15,22	12,73
5. Veliki i najveći mogući krediti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	111,69%	109,51%
6. Likvidnost:			
- pokazatelj likvidnosti	pokazatelj likvidnosti	1,40	1,21
- uži pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,6	1,34	1,15
7. Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20%	3,00%	2,32%
8. Izloženosti Grupe prema grupi povezanih lica	Maksimum 25%	15,49%	17,03%
9. Izloženosti Grupe prema licu povezanim sa Grupom	bez limita	6,17	4,88
10. Ulaganja Grupe u lica koja nisu u finansijskom sektoru	Maksimum 10%	0,18%	0,20%

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

31. VANBILANSNE POZICIJE

	U RSD hiljada	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Poslovi u ime za račun trećih lica (a)		696.990	710.319
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (b)		22.006.926	18.604.907
Druge vanbilansne pozicije (c)		<u>165.248.404</u>	<u>124.280.720</u>
Stanje na dan 31. decembra		<u>187.952.320</u>	<u>143.595.946</u>

Grupa u okviru druge vanbilansne evidencije vodi hipoteke, hartije od vrednosti po kastodi poslovima, evidencionu kamatu kao i potraživanja po nenaplativim plasmanima, a koja je u skladu sa internim aktima Grupe isknjižila iz bilansne evidencije.

(a) Poslovi u ime i za račun trećih lica

	U RSD hiljada	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica u dinarima:			
- kratkoročni	13.674	12.635	
- dugoročni	<u>683.316</u>	<u>697.684</u>	
Stanje na dan 31. decembra		<u>696.990</u>	<u>710.319</u>

Kratkoročni poslovi u ime i za račun trećih lica se najvećim delom odnose na sredstva Ministarstva poljoprivrede u iznosu od 3.006 hiljade dinara i na dospelu zateznu kamatu od 5.123 hiljada dinara. Dugoročni poslovi se odnose na stambene kredite osigurane kod Nacionalne korporacije za osiguranje kredita u iznosu od 662.126 hiljada dinara i dugoročne poljoprivredne kredite u iznosu od 21.190 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

31. VANBILANSNE POZICIJE (nastavak)**(b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze**

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
U dinarima		
Plative garancije	40.457	1.200
Činidbene garancije	3.810.201	3.797.991
Avali i akcepti menica	872	872
Preuzete neopozive obaveze za ne povučene kredite i plasmane	2.914.003	2.809.822
Ostale vanbilansne stavke	<u>270.741</u>	<u>75.083</u>
	<u>7.036.274</u>	<u>6.684.968</u>
U stranoj valuti		
Plative garancije	457.393	527.918
Činidbene garancije	3.835.280	4.254.053
Avali i akcepti menica	-	299
Preuzete neopozive obaveze za ne povučene kredite i plasmane	10.570.648	6.967.122
Akreditivi	53.779	168.552
Ostale vanbilansne stavke	<u>53.552</u>	<u>1.995</u>
	<u>14.970.652</u>	<u>11.919.939</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>22.006.926</u>	<u>18.604.907</u>

Preuzete neopozive obaveze se odnose na neiskorišćene odobrene kredite koji se ne mogu jednostrano otkazati i to: minuse na tekućim računima, kredite preduzećima, višenamenske okvirne kredite i ostale preuzete neopozive obaveze.

Preuzete neopozive obaveze obično imaju fiksne datume kada ističu ili druge odredbe u vezi isteka. Pošto preuzete neopozive obaveze mogu isteći pre povlačenja kredita od strane komitenata, ukupno ugovoren iznos ne predstavlja neophodno buduće gotovinske odlive.

Grupa prati ročnost preuzetih neopozivih obaveza po osnovu neiskorišćenih odobrenih kredita jer dugoročne preuzete obaveze nose viši stepen kreditnog rizika od kratkoročnih preuzetih obaveza.

Na dan 31. decembra 2016. godine, rezervisanja za gubitke po osnovu garancija i ostalih preuzetih neopozivih obaveza iznose 277.472 hiljada dinara (31. decembar 2015. godine: 205.727 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

32. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim licima.

Grupa ulazi u odnose sa matičnim pravnim licem – većinskim akcionarom Erste Group, Beč, drugim akcionarom i ostalim članicama Erste grupe. Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine, kao i prihodi i rashodi u toku godine, proistekli iz transakcija sa pravnim licima u okviru Erste grupe prikazana su u sledećim tabelama:

	U RSD hiljada			
	2016		2015	
	Акционари	Остale чланице Erste grupe	Акционари	Остale чланице Erste grupe
Potraživanja				
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz Bilans uspeha namenjena trgovanju	74.982		46.224	-
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	684.919	255.167	493.647	123.600
Krediti i potraživanja od komitenata	-	288	-	84
Investicije u zavisna društva	-	93.560	-	93.560
Ostala sredstva	<u>18.967</u>	<u>28.013</u>	<u>4.789</u>	<u>28.030</u>
	<u>778.868</u>	<u>377.028</u>	<u>544.660</u>	<u>245.274</u>
Obaveze				
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz Bilans uspeha namenjene trgovanju	49.915		68.115	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	19.336.606	794.664	8.839.944	467.935
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	111.903	-	619.168
Subordinirane obaveze	1.764.605		1.824.946	-
Rezervisanja	205	314	90	40
Ostale obaveze	<u>22.265</u>	<u>121.396</u>	<u>2.620</u>	<u>39.365</u>
	<u>21.173.597</u>	<u>1.028.278</u>	<u>10.735.715</u>	<u>1.126.508</u>
Vanbilansne pozicije				
Date garancije i druga jemstva	262.701	544.510	72.000	153.015
Preuzete neopozive obaveze	196.904	2.848	187.006	1.736
Druga vanbilansna evidencija	<u>15.399.712</u>	<u>-</u>	<u>11.263.947</u>	<u>-</u>
	<u>15.859.317</u>	<u>547.358</u>	<u>11.522.953</u>	<u>154.751</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

32. OBELODANJIVANJE ODNOŠA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

	U RSD hiljada			
	2016		2015	
	Акционари	Остale чланice Erste grupe	Акционари	Остale чланice Erste grupe
Prihodi od kamata	13.904	1.689	1.961	257
Rashodi kamata	(284.337)	(2.293)	(25.770)	(86.094)
Prihodi od naknada i provizija	75.154	1.961	53.411	28.704
Rashodi naknada i provizija	(164.454)	-	(145.749)	-
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovaju	87.505	-	72.332	-
Neto prihod po osnovu kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klausule	-	1.461	-	-
Neto rashod po osnovu kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klausule	(48.236)	-	-	-
Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	1.162	-	-	-
Neto rashod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	-	(1.983)	-	-
Ostali poslovni prihodi	10.450	30.485	-	28.629
Ostali rashodi	(147.159)	(517.583)	(88.931)	(487.424)

Naknada po osnovu crossborder kredita je ostvarena u iznosu od 28.593 hiljade dinara (2015. godine: 240.055 hiljada dinara).

Grupa kroz crossborder kredite pruža mogućnost svojim klijentima da se zaduže direktno u inostranstvu pri čemu se klijentima omogućava da sve aktivnosti u procesu odobravanja i administriranja izvrše u Grupi. Ovakav vid usluga obezbeđuje klijentima mogućnost zaduživanja pod povoljnijim uslovima, a Grupi ostvarenje prihoda od naknada za ove usluge.

- (a) Na dan 31. decembra 2016. i na dan 31. decembra 2015. godine, plasmani povezanim pravnim licima nisu bili obezvređeni.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

32. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

(b) Grupa ulazi u poslovne odnose i aranžmane sa članovima Izvršnog odbora i ostalim ključnim osobljem i sa njima povezanim licima u redovnom toku poslovanja. Stanja na kraju godine i efekti ovih transakcija su prikazani u sledećoj tabeli.

	Stanje na dan 31. decembra 2016 godine	Prihodi/ (rashodi) 2016 godina	Stanje na dan 31. decembra 2015 godine	U RSD hiljada Prihodi/ (rashodi) 2015 godina
Minusi na tekućim računima, kreditne kartice, gotovinski i potrošački krediti	950	141	741	128
Stampeni krediti	40.711	2.796	41.442	4.203
Razgraničena naknada	-	-	194	-
Ostali plasmani i potraživanja	258	118	385	(4)
Ukupne ispravke vrednosti plasmana	(333)	(89)	(246)	2
Depoziti	54.045	(318)	76.340	(1.786)
Ostale obaveze	57	(385)	383	(1.516)
Neiskorišćeni okvir	324	-	534	-

(a) Naknade članovima Izvršnog odbora i Upravnog odbora Grupe, iskazane u bruto iznosu, u toku 2016. i 2015. godine, prikazane su u sledećoj tabeli:

	U RSD hiljada 2016	2015
Zarade i naknade članova Upravnog odbora	5.957	5.914
Zarade i naknade članova Izvršnog odbora	109.888	92.993
Obračunata buduća primanja- IO	42.670	20.492
Ukupno	158.515	119.399

Transferne cene

U skladu sa novim odredbama Zakona o porezu na dobit tokom 2013. godine na snagu je stupio Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se primenjuju po principu "van dohvata ruke" pri utvrđivanju cena transakcija među povezanim stranama. U skladu sa ovim Zakonom i Pravilnikom, banke su u obavezi da do 30. juna 2017. godine, zajedno sa poreskim bilansom za 2016. godinu predaju i studiju o transfernim cenama.

Obzirom da banka ima značajne transakcije sa povezanim stranama, u trenutku sastavljanja finansijskih izveštaja za 2016. godinu Banka je u procesu pripremanja studije o transfernim cenama. Na osnovu preliminarnih nalaza, rukovodstvo Banke ne očekuje značajne korekcije finalnog poreskog bilansa po osnovu transakcija sa povezanim stranama.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA

34.1. Uvod

Grupa upravlja rizicima koji su svojstveni bankarskom poslovanju posredstvom procesa kontinuiranog identifikovanja, merenja i praćenja, uspostavljanja ograničenja i limita rizika kao i primenom drugih kontrola.

Grupa je po prirodi svoje delatnosti izložena sledećim najznačajnijim vrstama rizika: kreditnom riziku, riziku likvidnosti i tržišnom riziku (koji obuhvata cenovni rizik, devizni rizik i robni rizik). Grupa je takođe izložena uticaju operativnog rizika, rizika koncentracije koji posebno uključuje izloženosti Grupe prema jednom licu, ili grupi povezanih lica, kamatnog rizika, rizika ulaganja Grupe u druga pravna lica i osnovna sredstva, rizika koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Grupa izložena kao i drugim rizicima koje Grupa kontinuirano prati.

Upravljanje rizicima u Grupi je sveobuhvatan proces koji podrazumeva identifikaciju, analizu, rangiranje i kontrolu svih oblika poslovnih rizika (kreditnog rizika, kamatnog rizika, tržišnih rizika, rizika likvidnosti, rizika izloženosti i ulaganja, operativnog rizika). Cilj procesa upravljanja rizicima je uspostavljanje adekvatnog sistema za identifikovanje, merenje, procenjivanje i praćenje rizika kojima je Grupa izložena u svom poslovanju, kao i adekvatno reagovanje kako bi se predupredili mogući negativni uticaji na kapital ili finansijski rezultat Grupe.

Grupa ima usvojene politike i procedure kojima se obezbeđuje kontrola i primena svih unutrašnjih akata Grupe u vezi sa upravljanjem rizicima kao i redovno izveštavanje Grupe u vezi sa upravljanjem rizicima. Procesi upravljanja rizikom su presudni za kontinuirano profitabilno poslovanje Grupe i svaki pojedinac u Grupi, je u svom domenu, odgovoran za izloženost riziku. Ovakav sistem upravljanja rizicima omogućava blagovremeno i potpuno obaveštavanje organa upravljanja o svim rizicima koji se pojavljuju ili se mogu pojaviti, te omogućava adekvatno i pravovremeno reagovanje u slučaju istih.

Nezavisni proces upravljanja rizikom ne uključuje poslovne rizike koji obuhvataju promene u okruženju, tehnologiji i industriji. Grupa prati ove rizike kroz proces strateškog planiranja.

Upravni odbor i Izvršni odbor su primarno odgovorni za identifikovanje i kontrolisanje rizika dok je operativna odgovornost delegirana Sektoru upravljanja kreditnim rizicima i Službi upravljanja strateškim rizicima. Pored toga, Grupa je uspostavila i druga odvojena nezavisna tela odgovorna za upravljanje i praćenje rizika.

U Banci i u S-Leasing-u osnovne uloge u upravljanju rizicima imaju sledeći organi/tela:

Upravni odbor i Izvršni odbor

Upravni odbor i Izvršni odbor su odgovorni za sveobuhvatni pristup upravljanja rizicima kao i za odobravanje strategije i principa upravljanja rizicima. Svoje odluke donose na osnovu predloga Sektora za upravljanje kreditnim rizicima i Službe upravljanja strateškim rizicima, Odbora za upravljanje aktivom i pasivom i drugih relevantnih organa/tela Banke.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom ima sveobuhvatnu odgovornost za razvoj strategije upravljanja rizicima i implementacije principa, okvira, politika i limita. Odbor je odgovoran za fundamentalne nalaze po pitanju rizika kao i za upravljanje i praćenje relevantnih odluka vezanih za rizik, pre svega za rizik likvidnosti, kamatni i devizni rizik.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom ima savetodavnu ulogu i svoje odluke u vidu predloga šalje na usvajanje Izvršnom odboru Banke.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.1. Uvod (nastavak)

Komitet za upravljanje ne-finansijskim rizicima

Cilj Komiteta za upravljanje ne-finansijskim rizicima je da razmatra, predlaže odluke i validira pitanja iz oblasti upravljanja operativnim rizicima Grupe, uz primenu Odluke na osnovu očekivanih dobiti od izlaganja riziku kao i sprovodenja korektivnih mera i aktivnosti mitigacije rizika kako bi upravljali ne-finansijskim rizicima (operativni rizik, reputacioni rizik, rizik usklađenosti, pravni rizik, rizik informacione bezbednosti) na proaktiv način.

Služba upravljanja aktivom i pasivom

Služba upravljanja aktivom i pasivom je organizovana kao samostalni organizacioni deo koji je direktno odgovoran Izvršnom odboru Grupe. Takođe, ona je primarno odgovorna za finansiranje i likvidnost Grupe. Služba upravljanja aktivom i pasivom priprema izveštaje za Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, kao i izveštaje vezane za upravljanje aktivom i pasivom za potrebe organa Grupe.

Interna revizija

Interna revizija se uspostavlja sa ciljem da obezbedi da se poslovanje Grupe odvija u skladu sa standardima obezbeđujući funkciju nezavisnog, objektivnog uveravanja, kao i savetodavnih aktivnosti baziranih na najboljoj praksi. Putem sistematičnog i disciplinovanog pristupa, Interna revizija pomaže Grupi da ostvari svoje ciljeve ocenjujući i poboljšavajući efikasnost upravljanja rizicima, kontrolnih i upravljačkih procesa.

Interna revizija vrši kontinuirani nadzor nad procesom upravljanja rizicima u Grupi, na način da proverava adekvatnost procedura, uspostavljenih kontrolnih mehanizama, kao i usaglašenost Grupe sa usvojenim procedurama. Interna revizija razmatra rezultate svog rada sa rukovodstvom Grupe i S-Leasing-a i izveštava Odbor za reviziju i Upravni odbor o nalazima i datim preporukama.

Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja

U skladu sa Zakonom o bankama u Grupi ustanovljena je unutrašnja organizacija kojom su opredeljeni organizacioni deo koji u svojoj nadležnosti i odgovornosti ima zadatak upravljanja rizicima. Cilj sistema za upravljanje rizicima jeste da identificuje i kvantificuje rizik kome je Grupa izložena u obavljanju svoje poslovne delatnosti.

Funkcije praćenja i upravljanja rizicima su u nadležnosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima i Službe upravljanja strateškim rizicima, kao posebnih organizacionih jedinica u Grupi. Politike upravljanja rizicima, strategija upravljanja rizicima kao i strategija upravljanja kapitalom povezane su sa strategijom Grupe, a obuhvataju definisanje vrste rizika, načine upravljanja tim rizicima kao i stepen rizika koje je Grupa voljna prihvati kako bi postigla svoje poslovne ciljeve. Posebna pažnja se poklanja punoj usklađenosti sa relevantnim propisima Narodne Banke Srbije (NBS).

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.1. Uvod (nastavak)

Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja (nastavak)

Odgovornosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima i Službe upravljanja strateškim rizicima obuhvataju sledeće:

- Identifikovanje i merenje odnosno procena izloženosti Grupe prema pojedinim vrstama rizika;
- Praćenje rizika, uključujući njihov nadzor i kontrolu, izradu analiza i izveštaja o visini pojedinih rizika, njihovim uzrocima i posledicama;
- Merenje odnosno procena kao i upravljanje rizičnim profilom Grupe i adekvatnosti kapitala;
- Praćenje parametara koji utiču na poziciju izloženosti Grupe rizicima, prevashodno uključujući upravljanje i optimizaciju kvaliteta aktive i troška rizika;
- Razvijanje i primena kvantitativnih modela za upravljanje rizicima kao elemenata u procesu naprednog poslovnog odlučivanja i određivanja cene rizika;
- Izrada strategija i predloga limita izloženosti Grupe po pojedinim vrstama rizika i njihova kontrola;
- Kvantifikovanje uticaja promena u ekonomskom ciklusu ili stresnih događaja na finansijski položaj Grupe;
- Procena rizičnosti uvođenja novih proizvoda i eksternalizacije aktivnosti;
- Izrada metodologija, procedura i politika za upravljanje rizicima u skladu sa važećom zakonskom regulativom, standardima Erste Grupe, dobrom poslovnom praksom i posebnim potrebama Grupe;
- Razvoj i implementacija različitih tehničkih platformi i alata.

Imajući u vidu različitost oblasti koje pokriva, u cilju efikasnijeg obavljanja svoje uloge, funkcija upravljanja rizicima podeljena je između Službe upravljanja strateškim rizicima i Sektora upravljanja kreditnim rizicima koji se sastoji iz sledećih organizacionih jedinica:

- Direkcija upravljanja rizicima pravnih lica;
- Direkcija upravljanja rizicima stanovništva;
- Direkcija upravljanja rizičnim i spornim plasmanima.

S-Leasing upravlja rizikom kroz interne organizacione delove Direkciju upravljanja rizicima i Direkciju operativnih poslova, kao i koristeći usluge povezanog lica Erste Banka Srbija i to: Službe upravljanja strateškim rizicima i Sektora upravljanja kreditnim rizicima, sve uz podršku člana Izvršnog odbora zaduženog za funkciju rizika.

Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali rizici kojima Grupa jeste ili može biti izložena.

Grupa je u svom poslovanju naročito izložena: kreditnom riziku, riziku koncentracije, tržišnom riziku, riziku likvidnosti, operativnom riziku. Dobijene informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Odboru za upravljanje aktivom i pasivom i rukovodiocima svih poslovnih jedinica. Izveštaji se šalju nadležnim na dnevnom, nedeljnem, mesečnom i kvartalnom nivou, kao i u skladu sa zahtevima istih.

Upravnom odboru se kvartalno dostavlja opsežan izveštaj o rizicima koji sadrži sve neophodne informacije za ocenu i izvođenje zaključaka o rizicima kojima je Grupa izložena.

S-Lizing je uskladio svoj sistem upravljanja rizikom sa Bančinim i sve procese koji su primenljivi na lizing portfolio implementirao tokom 2014. godine.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Grupi.

Kreditni rizik Grupe uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Grupi, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđivanja potraživanja Grupe, a identificuje se, meri, procenjuje i prati u skladu internim aktima za upravljanje kreditnim rizikom kao i odlukama kojima se uređuju klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki Grupe i adekvatnost njenog kapitala.

Poslovna politika Grupe zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Grupe od izloženosti kreditnom riziku, kao najznačajnijem riziku u bankarskom poslovanju.

Grupa kontroliše i upravlja kreditnim rizikom prevashodno uspostavljanjem rigoroznih procesa za utvrđivanje minimalne kreditne sposobnosti dužnika prilikom odobrenja plasmana kao i za redovno praćenje iste za sve vreme trajanja ugovornog odnosa, definisanjem različitih nivoa odlučivanja prilikom odobrenja plasmana (koji odražavanju znanje i iskustvo zaposlenih) kao i uspostavljanjem limita, kojima definiše nivo rizika koji je voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata, geografskih područja i industrija, kao i kroz praćenje izloženosti tim rizicima.

Grupa svojim internim aktima, politikama i procedurama, koje se redovno, a najmanje na godišnjoj osnovi ažuriraju i prilagođavaju, obezbeđuje adekvatan sistem upravljanja kreditnim rizikom i svođenje kreditnog rizika na prihvatljiv nivo.

Strategijom upravljanja rizicima Grupe, Kreditnom Politikom, kao i Politikama i Procedurama za upravljanje kreditnim rizikom, definiše se proces upravljanja kreditnim rizikom pojedinačnih plasmana i rizika na nivou portfolija, odnosno postupci identifikovanja, merenja i praćenja (kontrole) plasmana, a posebno onih sa povišenim nivoom rizika.

Proces praćenja kvaliteta kredita omogućava Grupi da proceni potencijalne gubitke kao rezultat rizika kojima je izložena i da preduzme korektivne mere.

Odobravanje kreditnih proizvoda se bazira na kreditnom kvalitetu klijenta, vrsti kreditnog proizvoda, kolateralu, sistemu dodatnih uslova te ostalih faktora umanjenja kreditnog rizika.

Procena rizika neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u Grupi se temelji na verovatnoći stupanja klijenta u status neizmirenja obaveza (PD). Za svaku izloženost kreditnom riziku te kreditnu odluku Grupa određuje interni rejting koji predstavlja jedinstvenu meru rizika nastupanja statusa druge ugovorne strane. Interni rejting svakog klijenta se redovno, a najmanje na godišnjoj osnovi ažurira. Na kvantitativnom nivou, interni rejtinzi utiču na zahtevanu cenu rizika, te ne formiranje rezervisanja za kreditne rizike. Interni rejtinzi uzimaju u obzir sve raspoložive informacije potrebne za procenu rizika od stupanja klijenta u status neizmirenja obaveza (default-a). Za klijente iz segmenta privrede, interni rejtinzi uzimaju u obzir finansijsku snagu klijenta (pokazatelje profitabilnosti, adekvatnosti ročne strukture određenih elemenata aktive i pasive, adekvatnosti novčanih tokova, stepen zaduženosti, izloženosti kreditno-deviznom riziku, privredne grane u kojoj dužnik posluje, položaja dužnika na tržištu, specifičnih karakteristika dužnika i drugih relevantnih pokazatelja). Za segment stanovništva i mikro klijenata, interni rejtinzi se baziraju uglavnom na bihevioralnom i aplikacijskom skoringu, ali isto tako se koriste demografske i finansijske informacije. Primjenjuje se ograničavanje rejtinga u zavisnosti od članstva u grupi ekonomski povezanih lica i državi glavne ekonomske aktivnosti.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

Grupa se pridržava svih standarda Erste Grupe AG iz perspektive razvoja modela internih rejtinga i održavanja procesa. Svi novi modeli i modifikacije postojećih modela u Grupi (rejting modeli i parametri rizika) kao i metodološki standardi se pregledavaju od strane grupne komisije, tzv. Holding Model Committee (HMC) što osigurava integritet širom Grupe kao i konzistentnost modela i metodologija. Modeli se takođe odobravaju od strane lokalnog menadžmenta. Interni rejting sistem uskladen je sa sistemom Erste Grupe AG koji pravi razliku između „performing“ i „non-performing“ klijenata. Za „performing“ klijente (klijenti koji nisu u statusu neizmirenja obaveza) Banka koristi skalu od 8 ocena (A1/A2/B1/B2/C1/C2/D1/D2¹) za klijente iz segmenta stanovništva, odnosno skalu od 13 ocena (1/2/3/4a/4b/4c/5a/5b/5c/6a/6b/7/8) za sve ostale kategorije. Za klijente koji su u statusu neizmirenja obaveza Grupa koristi skalu od 5 ocena (R1-R5). Za potrebe izveštavanja, interni rejtinzi su grupisani u sledeće 4 kategorije rizika:

Nizak rizik (low risk) - klijenti sa uspostavljenom dobrom, te dužom saradnjom sa Grupom, kao i veliki međunarodno priznati klijenti. Snažna finansijska pozicija bez očekivanih financijskih poteškoća u budućnosti. Klijenti iz segmenta stanovništva koji imaju dugu istoriju saradnje sa Grupom ili klijenti koji koriste široku lepezu proizvoda. Klijenti koji nemaju kašnjenja u izmirivanju obaveza trenutno, niti u poslednjih 12 meseci. Pri tome se novi poslovi, generalno, sklapaju sa klijentima iz ove kategorije.

Poseban nadzor (management attention) - klijenti sa jedva zadovoljavajućom ili nezadovoljavajućom finansijskom situacijom. Održavanje kreditnog položaja veoma neizvesno na srednji rok. Negativni kvalitativni kriterijumi prisutni. Klijenti iz segmenta stanovništva sa ograničenom štednjom ili verovatnim problemima u plaćanju koji pokreću podsetnike za ranu naplatu.

Ispod standarda (sub-standard) - klijenti osetljivi na negativne finansijske i ekonomске uticaje.

Problematična potraživanja (non-performing) - klijenti kojima je zabeležen jedan ili više kriterijuma za nastupanje statusa neizmirenja obaveza, u skladu sa definicijom precizno propisanih internim aktima Grupe i Erste Grupe AG: neizvesna naplata, kašnjenja u plaćanju sa materijalno značajnom izloženosti duže od 90 dana, restrukturiranje koje je uzrokovalo gubitak Grupi, realizacija kreditnog gubitka ili pokretanje stečajnog postupaka. S ciljem utvrđivanja statusa neizmirenja obaveza Grupa primenjuje pristup na nivou klijenta, uključujući i retail klijente; ako je klijent u statusu neizmirenja obaveza po jednom proizvodu, tada se i ostali proizvodi tog klijenta klasifikuju kao problematična potraživanja.

Praćenje i nadzor kreditnog rizika

Praćenje kreditnog rizika

S ciljem pravovremenog upravljanja kreditnim rizikom, obavlja se redovna analiza rizika klijenta, koja uključuje redovni status rejtinga, mogućnost servisiranja obaveza prema Grupi, reviziju kolaterala te usklađivanje sa ugovorenim uslovima.

Cilj Grupe je pravovremeno prepoznavanje bilo kojeg pogoršanja u kvalitetu kreditnog portfolija koje može rezultirati materijalnim gubicima za Grupu, te Grupa kroz proces redovnih re-odobrenja analizira celokupni status dužnika. Važnost redovnog re-odobrenja kreditnih izloženosti je u redovnom praćenju klijenta kao i kvaliteta portfolija te predstavlja dodatnu meru u optimizaciji izloženosti kreditnom riziku Grupe.

---

¹¹ S-Leasing d.o.o. Beograd koristi skalu od 4 ocene (A/B/C/D) za fizička lica i klijente koji vode prosti knjigovodstvo.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Grupa provodi evaluaciju kreditnog kvaliteta temeljem informacija o klijentu, takođe uvezši u obzir sve informacije klijenta kao i prethodnu kreditnu istoriju između Grupa i klijenta.

Rano prepoznavanja povećanog rizika (Early Warning Signals)

Sistemi i procesi ranog upozoravanja služe da detektuju rane indicije negativnih razvoja, kako bi omogućili proaktivne mere smanjenja rizika. Grupa primenjuje metode ranog prepoznavanja povećanog kreditnog rizika sa ciljem povećanja uspešnosti naplate čak i u slučajevima pogoršanja kvaliteta kreditnog portfolija što se otkriva praćenjem svih relevantnih informacija te predviđanjem promena varijabli u budućem periodu koja prvenstveno uključuje dosadašnje klijentovo ponašanje u izmirenju obveza te praćenjem informacija sa tržišta.

Kontrolna funkcija EWS u Grupi je organizovana u okviru zasebnog organizacionog dela unutar Direkcije upravljanja kreditnim rizikom pravnih lica (Odeljenje za EWS i monitoring).

Status neizmirenja obaveza

Definicija statusa neizmirenja obaveza u Grupi prati regulatorne zahteve Grupe, prevodeći ih u pet grupa događaja statusa neizmirenja obaveza:

- Default događaj E1 - Mala verovatnoća za izmirenje obaveza u potpunosti usled pada kreditnog kvaliteta dužnika
- Default događaj E2 - Docnja duža od 90 dana po materijalno značajnom iznosu duga
- Default događaj E3 - Modifikacije prvobitno ugovorenih uslova otplate usled procene pogoršanja ekonomske situacije klijenta
- Default događaj E4 - Kreditni gubitak
- Default događaj E5 - Stečaj

Grupa je uspostavila sistemski proces kako bi obezbedila prepoznavanje i priznavanje statusa neizmirenja obaveza na nivou klijenta. To znači da u slučaju da do statusa neizmirenja obaveza klijenta dođe po bilo kojoj njegovoj izloženosti kreditnom riziku pojedinačnog plasmana, ukupna bilansna ili vanbilansna izloženost koju Grupa ima prema tom klijentu, uključujući i proizvode koji se ne odnose na kreditiranje klijenata se klasificuje u status neizmirenja obaveza. Prethodno navedeno je primenljivo na sve klijente iz segmenta poslova sa stanovništvom, kao i na klijente iz drugih poslovnih segmenata.

U slučaju preuzetih kreditnih obaveza koje predstavljaju deo vanbilansne aktive Grupe, izloženost u statusu neizmirenja obaveza predstavlja nominalni iznos obaveze koji, ukoliko dođe do povlačenja sredstava, odnosno korišćenja, vodi izloženosti riziku po osnovu neizmirenja obaveza bez realizacije sredstava obezbeđenja (kolaterala).

U slučaju datih finansijskih garancija, izloženost u statusu neizmirenja obaveza predstavlja ukupan nominalni iznos po osnovu kog postoji rizik koji može nastati u slučaju da dođe do nastupanja statusa neizmirenja obaveza delimične ili ukupne garantovane izloženosti.

Default događaji mogu biti aktivirani ili na nivou izloženosti pojedinačnog plasmana ili na nivou klijenta, ali opšte pravilo koje važi u svim slučajevima, nalaže da se klijentu dodeli status neizmirenja obaveza po svim pojedinačnim izloženostima, odnosno da mu se dodeli interni rejting „R“, nezavisno od toga da li se default događaj aktivirao na nivou pojedinačne izloženosti ili na nivou klijenta.

Svi klijenti Grupe nalaze se u statusu neizmirenja obaveza i stoga im je dodeljen odgovarajući interni rejting (R1 - R5) ukoliko je došlo do realizacije barem jednog od default događaja E1 - E5.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Status neizmirenja obaveza (nastavak)

Ukoliko, po proceni Grupe, kriterijumi koji su preduslov za dodeljivanje događaja koji vode u status neizmirenja obaveza više nisu primenljivi i klijent je u mogućnosti da nastavi sa otplatom duga u skladu sa definisanim odredbama ugovora, Grupa će promeniti rejting klijenta s obzirom na to da se radi o klijentu koji više nije u statusu neizmirenja obaveza.

Minimalni opšti zahtevi, koji moraju biti ispunjeni pre izlaska iz statusa neizmirenja obaveza i promene rejtinga „R“, su sledeći:

- kod klijenta nijedan od default događaja E1 - E5 više nije važeći i ne očekuju se dodatni gubici po njegovim pojedinačnim kreditnim izloženostima i
- period monitoringa je uspešno završen.

Svaki default događaj ima precizno definisano minimalno vreme trajanja, a izlazak iz statusa neizmirenja obaveza je prihvatljiv tek nakon uspešnog završetka perioda monitoringa do kog automatski dolazi nakon isteka/prestanka važenja default događaja E1 - E5 kod klijenata koji imaju bilo kakvu vrstu kreditne obaveze i koji traje 3 meseca nakon toga. Konkretno, kako bi se period monitoringa uspešno završio, za vreme njegovog trajanja nije dozvoljeno da nastupi ili bude na snazi bilo koji kriterijum koji može pokrenuti ili je pokrenuo neki od prethodno definisanih default događaja E1 - E5.

Otpis potraživanja

Grupa u skladu sa Pravilnikom o otpisu potraživanja i prenosu potraživanja iz bilanske u vanbilansnu evidenciju, vrši otpis nenaplativih potraživanja nakon što se što se iscrpe sve mogućnosti za naplatu. Pored toga, otpis se može razmatrati i u situaciji kada dalji sudski postupak nije ekonomski opravдан zbog viših troškovi u odnosu na naplatu, kada dalji postupak bilo koje vrste nije delotvoran. Otpis potraživanja vrši se samo za nenadoknadive plasmane koji su obezvređeni. Za potraživanja u sudskom sporu ili stečaju koja su u potpunosti obezvređena (za koja je izvršena ispravka vrednosti 100%), a za koja se oceni da sudski proces ili stečaj predugo traju i samim tim predstavljaju opterećenje bilansnih evidencija Grupe, donosi se odluka o prenosu potraživanja sa bilanske na vanbilansnu evidenciju pri čemu se ne vrši oprost duga, odnosno u ovom slučaju Grupa se ne odriče ugovornih i zakonskih prava po osnovu tog potraživanja.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stawkama

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled maksimalnih izloženosti kreditnom riziku, prikazan u bruto i neto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja, kao i ostale stavke koje Grupa ne smatra izloženim kreditnom riziku, a u skladu sa pozicijama Bilansa stanja na dan 31. decembra 2016. godine dat je u tabeli ispod:

	Imovina po osnovu koje je Grupa izložena kreditnom riziku	U RSD hiljada			
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/rezervisanja	Neto vrednost	Imovina po osnovu koje Grupa nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz Bilansa stanja
Gotovina i sredstva kod centralne banke	8.403.985	-	8.403.985	10.842.685	19.246.670
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz Bilans uspeha namenjena trgovaju	13.048.357	-	13.048.357	-	13.048.357
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	7.303.359	120.657	7.182.702	-	7.182.702
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	8.635.103	-	8.635.103	-	8.635.103
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.222.018	12.293	1.209.725	-	1.209.725
Krediti i potraživanja od komitenata	103.247.635	6.784.373	96.463.262	-	96.463.262
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	118	118
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	281.395	281.395
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	817.267	817.267
Investicione nekretnine	-	-	-	232.417	232.417
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	6.513	6.513
Odložena poreska sredstva	-	-	-	61.745	61.745
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	56.695	56.695
Ostala sredstva	1.088.979	242.410	846.569	18.294	864.863
Bilansna izloženost	142.949.436	7.159.733	135.789.703	12.317.129	148.106.832
Date garancije i jemstva	8.197.983	109.112	8.088.871	-	8.088.871
Preuzete buduće obaveze	13.808.943	168.369	13.640.574	-	13.640.574
Ostale vanbilansne izloženosti	-	-	-	165.945.394	165.945.394
Vanbilansna izloženost	22.006.926	277.481	21.729.445	165.945.394	187.674.838
Ukupna izloženost	164.956.362	7.437.214	157.519.148	178.262.523	335.781.670

U skladu sa poslovnom politikom Grupe, osnovnim izvorom kreditnog rizika Grupa smatra portfolio kredita i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija, kao i vanbilansne izloženosti u vidu Finansijskih garancija i Preuzetih budućih obaveza, te je u nastavku dat detaljan pregled tih izloženosti² u pogledu sektora i kategorija potraživanja, statusu i načinu obezvređenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja.

² Ostale izloženosti Bilansa stanja koje Grupa smatra izloženim kreditnom riziku, prevashodno proizilaze iz aktivnosti koje podržavaju osnovno poslovanje Grupe (formiranje rezervi likvidnosti, odnosno upravljanje kratkoročnom likvidnošću, kao i optimizacija prihoda od kamata putem upravljanja aktivom i pasivom) i odlikuju se visokim kreditnim kvalitetom

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled maksimalnih izloženosti kreditnom riziku, prikazan u bruto i neto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja, kao i ostale stavke koje Grupa ne smatra izloženim kreditnom riziku, a u skladu sa pozicijama Bilansa stanja na dan 31. decembra 2015. godine dat je u tabeli ispod:

	Imovina po osnovu koje je Grupa izložena kreditnom riziku		Imovina po osnovu koje Grupa nije izložena kreditnom riziku		U RSD hiljada Vrednost iz Bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/rezervisanja	Neto vrednost		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	11.210.148	-	11.210.148	7.313.279	18.523.428
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz Bilans uspeha namenjena trgovaju	8.363.472	-	8.363.472	-	8.363.472
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	3.565.720	119.448	3.446.272	-	3.446.272
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	7.008.412	-	7.008.412	-	7.008.412
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2.746.593	13.284	2.733.309	-	2.733.309
Krediti i potraživanja od komitenata	86.956.854	7.912.978	79.043.876	-	79.043.876
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	118	118
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	351.826	351.826
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	741.139	741.139
Investicione nekretnine	-	-	-	238.508	238.508
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	17.163	17.163
Odložena poreska sredstva	-	-	-	161.764	161.764
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	443	443
Ostala sredstva	938.855	287.231	651.624	7.333	658.957
Bilansna izloženost	120.790.054	8.332.941	112.457.113	8.831.574	121.288.687
Date garancije i jemstva	8.750.885	90.042	8.660.843	-	8.660.843
Preuzete buduće obaveze	9.854.022	115.685	9.738.337	-	9.738.337
Ostale vanbilansne izloženosti	-	-	-	124.991.040	124.991.040
Vanbilansna izloženost	18.604.907	205.727	18.399.180	124.991.040	143.390.220
Ukupna izloženost	139.394.961	8.538.668	130.856.292	133.822.614	264.678.906

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Krediti i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija

(a) Pregled prema kreditnom kvalitetu neproblematičnih potraživanja i vrednosti sredstava obezbeđenja kojima su obezbedena ta potraživanja na dan 31. decembra 2016. godine:

	Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja³				Vrednost sredstava obezbeđenja		U RSD hiljada
	Visok	Srednji	Nizak	Problematična potraživanja⁴	Neproblematičnih potraživanja	Problematičnih potraživanja	
Potraživanja od stanovništva	27.027.961	4.847.136	1.166.584	2.337.082	13.052.496	570.421	
Stambeni krediti	14.070.281	917.149	504.475	866.526	12.574.769	561.611	
Potrošački i gotovinski krediti	10.498.291	3.379.768	535.574	1.120.044	117.400	2.447	
Transakcioni i kreditne kartice	654.322	127.814	30.325	54.731	2.235	258	
Ostala potraživanja	1.805.066	422.406	96.211	295.781	358.093	6.104	
Potraživanja od privrede	52.538.994	6.449.718	260.461	3.136.263	21.808.769	1.318.471	
Velika preduzeća	9.999.932	109.068	-	40.998	2.929.485	36	
Mala i srednja preduzeća	32.053.876	2.636.818	182.941	1.939.649	13.241.641	909.081	
Mikro preduzeća i preduzetnici	10.334.479	788.423	41.807	755.070	2.826.810	371.544	
Poljoprivrednici	145.596	77.216	35.713	75.796	132.952	37.809	
Javna preduzeća	5.111	2.838.193	-	324.750	2.677.880	-	
Potraživanja od ostalih klijenata	1.784.330	3.490.687	397	1.430.040	785.883	718.452	
Ukupna potraživanja	81.351.286	14.787.542	1.427.441	6.903.385	35.647.147	2.607.343	

³ Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja odgovaraju klasifikaciji nizak rizik (visok), poseban nadzor (srednji) i ispod-standarda (nizak) definisanih u delu 34.2 Kreditni rizik.

⁴ Problematična potraživanja Grupe uključuju potraživanja u statusu neizmirenja obaveza (videti „34.2 Kreditni rizik – status neizmirenja obaveza) i restrukturirana potraživanja „Non performing forbearance“ (videti 34.2 Kreditni rizik – reprogramirana potraživanja) koja nisu u statusu neizmirenja obaveza.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Krediti i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija

(a) Pregled prema kreditnom kvalitetu neproblematičnih potraživanja i vrednosti sredstava obezbeđenja kojima su obezbedena ta potraživanja na dan 31. decembra 2015. godine:

	Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja			Problematična potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja	
	Visok	Srednji	Nizak		Neproblematičnih potraživanja	Problematičnih potraživanja
Potraživanja od stanovništva	27.209.166	730.977	3.068	2.667.369	9.995.882	590.750
Stambeni krediti	12.967.518	189.422	-	856.918	9.633.899	584.246
Potrošački i gotovinski krediti	10.221.354	377.760	-	1.365.503	99.905	4.453
Transakcioni i kreditne kartice	826.919	32.620	-	90.650	1.044	-
Ostala potraživanja	3.193.375	131.175	3.068	354.297	261.034	2.051
Potraživanja od privrede	38.047.864	9.094.721	344.993	4.096.543	18.921.072	1.738.847
Velika preduzeća	5.469.848	1.097.218	-	27.094	770.836	-
Mala i srednja preduzeća	23.619.780	3.847.237	284.911	2.686.368	12.240.830	1.211.017
Mikro preduzeća i preduzetnici	7.493.830	724.112	60.082	924.969	2.372.419	482.271
Poljoprivrednici	242.498	14.716	-	124.445	121.980	45.559
Javna preduzeća	1.221.907	3.411.438	-	333.667	3.415.008	-
Potraživanja od ostalih klijenata	2.224.611	3.045.006	752	2.238.377	841.808	1.496.885
Ukupna potraživanja	67.481.641	12.870.705	348.813	9.002.289	29.758.761	3.826.482

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

(b) Pregled bruto i neto izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema načinu obezvredenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbedenja na dan 31. decembra 2016. godine:

	U RSD hiljada											
	Neobezvredena potraživanja ⁵		Obezvredena potraživanja ⁶				Akumulirane ispravke vrednosti				Vrednost sredstava obezbedenja	
	nije dospelo	dospelo	na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi	Ukupna bruto potraživanja	ispravke vrednosti na neobezvredena potraživanja	na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi	Ukupna neto potraživanja	Neobezvredena potraživanja	Obezvredena potraživanja	
Prema sektorima												
Potraživanja od stanovništva	33.015.887	190.447	667.710	1.504.720	35.378.763	799.135	276.982	1.227.088	33.075.558	13.115.775	507.142	
Stambeni krediti	15.547.007	33.588	623.938	153.897	16.358.431	197.374	238.041	102.166	15.820.849	12.637.321	499.060	
Potrošački i gotovinski krediti	14.376.386	107.152	30.275	1.019.865	15.533.677	499.014	30.276	831.148	14.173.239	118.127	1.720	
Transakcioni i kreditne kartice	810.953	1.908	175	54.155	867.191	28.496	175	47.949	790.570	2.235	258	
Ostala potraživanja	2.281.541	47.799	13.321	276.803	2.619.464	74.251	8.490	245.824	2.290.900	358.093	6.104	
Potraživanja od privrede	59.038.872	215.964	2.877.336	253.264	62.385.436	876.025	2.176.146	243.235	59.090.030	21.814.154	1.313.085	
Velika preduzeća	10.100.421	8.580	40.783	215	10.149.999	178.807	38.668	275	9.932.248	2.929.485	36	
Mala i srednja preduzeća	34.725.505	148.269	1.819.284	120.226	36.813.283	496.662	1.403.274	115.488	34.797.859	13.241.780	908.942	
Mikro preduzeća i preduzetnici	11.124.191	46.042	656.078	93.468	11.919.780	186.846	408.275	88.566	11.236.092	2.832.057	366.298	
Poljoprivrednici	246.534	11.991	38.876	36.920	334.321	5.577	19.349	36.471	272.924	132.952	37.809	
Javna preduzeća	2.842.222	1.082	322.315	2.435	3.168.054	8.132	306.580	2.435	2.850.907	2.677.880	-	
Potraživanja od ostalih klijenata	5.162.496	111.244	991.720	438.320	6.703.780	78.618	783.156	334.608	5.507.398	785.883	718.452	
Ukupna izloženost	97.217.255	517.654	4.536.765	2.196.304	104.467.979	1.753.777	3.236.284	1.804.931	97.672.987	35.715.812	2.538.679	
Prema kategorijama potraživanja												
Neproblematična potraživanja od čega: restrukturirana	97.049.676	514.918	-	-	97.564.594	1.746.031	-	-	95.818.563	35.647.147	-	
Problematična potraživanja	541.551	9.613	-	-	551.165	19.739	-	-	531.426	398.235	-	
od čega: restrukturirana	167.579	2.736	4.536.765	2.196.304	6.903.385	7.746	3.236.284	1.804.931	1.854.425	68.664	2.538.679	
Ukupna izloženost	97.217.255	517.654	4.536.765	2.196.304	104.467.979	1.753.777	3.236.284	1.804.931	97.672.987	35.715.812	2.538.679	

⁵ Banka ne obezvređenim potraživanjima smatra potraživanja koja nisu u statusu neizmirenja obaveza i potraživanja kod kojih nije evidentiran dokaz o obezvredenju

⁶ Banka obezvređenim potraživanjima smatra potraživanja koja su u statusu neizmirenja obaveza kod kojih postoji evidentan dokaz o obezvredenju

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

(a) Pregled bruto i neto izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema načinu obezvredenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbedenja na dan 31. decembra 2015. godine:

	U RSD hiljada											
	Neobezvredena potraživanja		Obezvredena potraživanja				Akumulirane ispravke vrednosti				Vrednost sredstava obezbedenja	
	nije dospelo	Dospelo	na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi	Ukupna bruto potraživanja	ispravke vrednosti na neobezvredena potraživanja	na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi	Ukupna neto potraživanja	Neobezvredena potraživanja	Obezvredena potraživanja	
Prema sektorima												
Potraživanja od stanovništva	27.891.603	194.909	642.956	1.881.112	30.610.580	586.517	221.787	1.537.904	28.264.371	10.058.625	528.007	
Stampeni krediti	13.200.984	30.882	635.546	146.446	14.013.858	77.804	214.377	89.868	13.631.809	9.696.643	521.503	
Potrošački i gotovinski krediti	10.550.194	100.256	852	1.313.315	11.964.617	374.291	852	1.102.173	10.487.301	99.905	4.453	
Transakcioni i kreditne kartice	857.807	2.649	143	89.591	950.190	26.689	143	77.798	845.560	1.044	-	
Ostala potraživanja	3.282.619	61.122	6.415	331.760	3.681.915	107.734	6.415	268.066	3.299.700	261.034	2.051	
Potraživanja od privrede	47.243.149	262.915	3.688.409	389.648	51.584.120	720.754	2.841.350	343.265	47.678.751	18.938.049	1.721.869	
Velika preduzeća	6.558.001	9.065	27.094	-	6.594.160	109.895	27.094	-	6.457.171	770.836	-	
Malá i srednja preduzeća	27.586.162	179.331	2.505.392	167.410	30.438.295	449.931	1.944.163	138.568	27.905.634	12.254.395	1.197.451	
Mikro preduzeća i preduzetnici	8.217.017	65.928	759.435	160.613	9.202.994	134.988	513.500	148.902	8.405.603	2.375.831	478.859	
Poljoprivrednici	248.647	8.567	65.219	59.226	381.659	6.401	43.696	53.397	278.166	121.980	45.559	
Javna preduzeća	4.633.322	24	331.269	2.399	4.967.013	19.539	312.898	2.399	4.632.178	3.415.008	-	
Potraživanja od ostalih klijenata	5.109.288	161.101	2.177.556	60.821	7.508.767	49.411	1.564.712	60.582	5.834.063	841.808	1.496.885	
Ukupna izloženost	80.244.041	618.925	6.508.921	2.331.581	89.703.467	1.356.682	4.627.849	1.941.751	81.777.185	29.838.482	3.746.761	
Prema kategorijama potraživanja												
Neproblematična potraživanja	80.085.046	616.132	-	-	80.701.178	1.352.059	-	-	79.349.119	29.758.761	-	
od čega: restrukturirana	239.225	2.847	-	-	242.072	5.344	-	-	236.727	191.067	-	
Problematična potraživanja	158.994	2.793	6.508.921	2.331.581	9.002.289	4.623	4.627.849	1.941.751	2.428.067	79.721	3.746.761	
od čega: restrukturirana	148.980	2.566	1.806.151	90.357	2.048.053	4.399	1.360.974	64.698	617.982	76.631	1.059.537	
Ukupna izloženost	80.244.041	618.925	6.508.921	2.331.581	89.703.467	1.356.682	4.627.849	1.941.751	81.777.185	29.838.482	3.746.761	

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

(v) podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvredenja i broju dana docnje na dan 31. decembra 2016. godine:

	Neobezvredena potraživanja					Obezvredena potraživanja					U RSD hiljada
	Nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	Nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana	
Potraživanja od stanovništva	27.615.908	5.244.935	265.672	79.794	25	258.699	242.609	243.158	237.163	1.190.800	
Stambeni krediti	14.748.687	705.120	101.428	25.360	-	161.499	79.253	95.318	63.144	378.621	
Potrošački i gotovinski krediti	10.482.711	3.840.623	117.901	42.303	-	82.872	141.213	109.733	138.314	578.008	
Transakcioni i kreditne kartice	787.771	3.787	17.530	3.773	-	3.481	1.943	6.491	6.708	35.706	
Ostala potraživanja	1.596.739	695.405	28.813	8.358	25	10.846	20.201	31.616	28.997	198.464	
Potraživanja od privrede	55.217.014	3.975.960	49.308	9.574	2.980	389.005	147.680	284.834	236.831	2.072.250	
Velika preduzeća	10.051.187	57.813	-	-	-	215	-	32.781	-	8.001	
Mala i srednja preduzeća	32.037.422	2.813.387	21.205	1.620	139	213.076	100.840	14.851	202.362	1.408.381	
Mikro preduzeća i preduzetnici	10.083.756	1.062.617	17.164	3.855	2.840	11.105	46.045	237.153	23.504	431.738	
Poljoprivrednici	208.191	42.142	4.093	4.099	-	3.519	794	48	10.965	60.470	
Javna preduzeća	2.836.458	-	6.846	-	-	161.090	-	-	-	163.660	
Potraživanja od ostalih klijenata	5.252.816	20.924	-	-	-	26.755	383.351	-	51.941	967.993	
Ukupna izloženost	88.085.738	9.241.819	314.980	89.368	3.005	674.458	773.640	527.992	525.936	4.231.043	
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	87.988.286	9.200.589	296.458	79.262	-	-	-	-	-	-	
od čega: restrukturirana	426.008	120.760	1.458	2.939	-	-	-	-	-	-	
Problematična potraživanja	97.452	41.230	18.522	10.106	3.005	674.458	773.640	527.992	525.936	4.231.043	
od čega: restrukturirana	95.433	40.729	18.353	10.106	-	355.339	521.772	163.423	222.643	829.476	
Ukupna izloženost	88.085.738	9.241.819	314.980	89.368	3.005	674.458	773.640	527.992	525.936	4.231.043	

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

(v) podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvredenja i broju dana docnje na dan 31. decembra 2015. godine:

	Neobezvredena potraživanja					Obezvredena potraživanja			U RSD hiljada	
	Nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	Nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	
									preko 360 dana	
Potraživanja od stanovništva	22.818.587	4.844.201	333.297	90.427	-	261.608	360.735	246.502	317.146	1.338.076
Stambeni krediti	12.475.197	572.977	154.812	28.879	-	117.451	154.397	87.410	141.101	281.634
Potrošački i gotovinski krediti	7.366.343	3.126.830	114.765	42.512	-	103.332	156.799	115.908	125.445	812.683
Transakcioni i kreditne kartice	825.826	5.395	23.714	5.521	-	6.817	4.250	10.313	10.011	58.343
Ostala potraživanja	2.151.220	1.138.999	40.007	13.514	-	34.009	45.289	32.871	40.590	185.417
Potraživanja od privrede	42.488.422	4.779.050	171.274	67.317	-	367.245	472.395	829.607	221.552	2.187.257
Velika preduzeća	6.140.669	426.397	-	-	-	-	-	-	5.773	21.320
Mala i srednja preduzeća	24.953.319	2.684.745	66.579	60.851	-	185.498	241.019	787.190	133.558	1.325.537
Mikro preduzeća i preduzetnici	6.549.330	1.637.169	95.127	1.319	-	19.630	53.153	35.787	78.466	733.012
Poljoprivrednici	211.758	30.740	9.568	5.148	-	6.383	2.688	6.630	3.755	104.990
Javna preduzeća	4.633.346	-	-	-	-	155.733	175.535	-	-	2.399
Potraživanja od ostalih klijenata	5.209.172	61.217	-	-	-	73.313	-	-	19.717	2.145.347
Ukupna izloženost	70.516.181	9.684.469	504.571	157.744	-	702.167	833.130	1.076.109	558.416	5.670.680
Premja kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	70.434.675	9.628.796	483.530	154.177	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	120.568	120.390	899	215	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	81.506	55.673	21.041	3.567	-	702.167	833.130	1.076.109	558.416	5.670.680
od čega: restrukturirana	73.427	53.613	21.016	3.490	-	251.448	457.640	536.904	171.738	478.777
Ukupna izloženost	70.516.181	9.684.469	504.571	157.744	-	702.167	833.130	1.076.109	558.416	5.670.680

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

(g) Podaci o problematičnim potraživanjima na dan 31. decembra 2016. godine:

	Bruto vrednost potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost problematičnih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti problematičnih potraživanja	% problematičnih potraživanja	U RSD hiljada
			Ukupno	od čega: restrukturirana potraživanja			Vrednost sredstava obezbeđenja problematičnih potraživanja
Potraživanja od stanovništva	35.378.763	2.303.204	2.337.082	483.494	1.511.606	6,61	570.421
Stambeni krediti	16.358.431	537.581	866.526	266.328	344.567	5,30	561.611
Potrošački i gotovinski krediti	15.533.677	1.360.438	1.120.044	196.261	864.327	7,21	2.447
Transakcioni i kreditne kartice	867.191	76.620	54.731	-	48.138	6,31	258
Ostala potraživanja	2.619.464	328.564	295.781	20.905	254.573	11,29	6.104
Potraživanja od privrede *	57.910.058	2.782.317	2.597.445	1.098.488	1.940.547	4,49	1.241.118
Sektor A	2.505.384	175.721	185.425	50.542	143.849	7,40	51.482
Sektori B, C i E	15.955.584	914.772	933.258	262.981	691.874	5,85	338.735
Sektor D	5.875.234	101.494	-	-	-	-	0
Sektor F	10.643.058	408.067	324.719	136.784	267.986	3,05	135.110
Sektor G	9.829.060	831.531	900.321	618.700	685.195	9,16	562.763
Sektori H, I i J	7.954.467	165.751	99.947	22.348	45.647	1,26	68.077
Sektori L, M i N	5.147.271	184.982	153.774	7.133	105.996	2,99	84.951
Potraživanja od ostalih klijenata	11.179.159	1.709.471	1.968.858	675.292	1.596.869	17,61	795.804
Ukupna potraživanja	104.467.979	6.794.991	6.903.385	2.257.274	5.049.021	6,61	2.607.343

* Sektor A - Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija

Sektori B, C i E - Građevinarstvo

Sektor D - Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo

Sektor F - Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti

Sektor G - Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala

Sektori H, I i J - Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije

Sektori L, M i N - Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

(g) Podaci o problematičnim potraživanjima na dan 31. decembra 2015. godine:

	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost problematičnih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti problematičnih potraživanja	% problematičnih potraživanja	U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbedenja problematičnih potraživanja	
	Bruto vrednost potraživanja	Ukupnp	od čega: restrukturirana potraživanja				
Potraživanja od stanovništva	30.610.580	2.346.209	2.667.369	286.314	1.763.889	8,71	590.750
Stambeni krediti	14.013.858	382.048	856.918	164.383	305.473	6,11	584.246
Potrošački i gotovinski krediti	11.964.617	1.477.316	1.365.503	87.639	1.105.285	11,41	4.453
Transakcioni i kreditne kartice	950.190	104.629	90.650	-	77.968	9,54	-
Ostala potraživanja	3.681.915	382.215	354.297	34.292	275.163	9,62	2.051
Potraživanja od privrede *	45.422.701	3.323.971	3.487.305	1.296.106	2.642.020	7,68	1.643.794
Sektor A	2.111.903	129.867	100.191	52.468	87.692	4,74	49.646
Sektori B, C i E	13.481.861	704.068	718.656	182.679	492.481	5,33	261.173
Sektor D	4.748.901	121.410	62.800	-	36.604	1,32	48.629
Sektor F	7.204.774	378.754	381.806	225.757	280.276	5,30	211.015
Sektor G	6.928.483	1.333.261	1.567.354	774.398	1.254.876	22,62	765.987
Sektori H, I i J	7.392.822	345.056	353.560	9.597	228.371	4,78	162.796
Sektori L, M i N	3.553.957	311.556	302.938	51.207	261.720	8,52	144.548
Potraživanja od ostalih klijenata	13.670.186	2.256.082	2.847.615	465.633	2.168.314	20,83	1.591.938
Ukupna potraživanja	89.703.467	7.926.261	9.002.289	2.048.053	6.574.222	10,04	3.826.482

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

(d) Podaci o promenama problematičnih potraživanja u 2016. godini :

	Smanjenje problematičnih potraživanja						U RSD hiljada		
	Bruto vrednost na početku godine	Nova problematična potraživanja	od čega:			Druge promene ⁷	Bruto vrednost na kraju godine	Neto vrednost na kraju godine	
			Ukupno	od čega: naplaćeno	neproblematičnih potraživanja				
Potraživanja od stanovništva	2.667.369	905.859	1.386.098	395.399	572.906	417.793	149.952	2.337.082	825.476
Potraživanja od privrede i ostalih klijenata	6.334.920	506.728	2.547.480	1.127.170	15.265	1.405.045	272.135	4.566.303	1.028.888
Ukupna potraživanja	9.002.289	1.412.586	3.933.578	1.522.568	588.171	1.822.838	422.087	6.903.385	1.854.364

Podaci o promenama problematičnih potraživanja u 2016. godini :

	Smanjenje problematičnih potraživanja						U RSD hiljada		
	Bruto vrednost na početku godine	Nova problematična potraživanja	od čega:			Druge promene	Bruto vrednost na kraju godine	Neto vrednost na kraju godine	
			Ukupno	od čega: naplaćeno	neproblematičnih potraživanja				
Potraživanja od stanovništva	2.563.046	1.231.173	1.335.101	441.491	760.635	132.975	208.251	2.667.369	903.480
Potraživanja od privrede i ostalih klijenata	7.542.274	912.857	2.355.141	1.507.627	8.559	838.955	234.930	6.334.920	1.524.586
Ukupna potraživanja	10.105.319	2.144.030	3.690.241	1.949.118	769.193	971.930	443.181	9.002.289	2.428.067

⁷ Druge promene se odnose na kursne razlike i povećanje izloženosti po osnovu postojećih problematičnih potraživanja.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika

Prilikom procesa odobravanja plasmana, Grupa naplatu očekuje prevashodno iz budućih novčanih tokova dužnika. Kao dopunu ovom vidu naplate i kako bi se smanjio gubitak usled potencijalnog nastupanja statusa neizmirenja obaveza dužnika, Grupa uzima različite instrumente obezbeđenja (kolaterale) kao zaštitu. Grupa uzima što je moguće više kolateralima, pri čemu se prednost daje kolateralima koji se mogu brzo i jednostavno realizovati. Mogućnost uzimanja kolateralima zavisi od trenutne tržišne situacije i poslovne konkurenkcije. Efikasnost tehnika ublažavanja kreditnog rizika se meri i kontroliše praćenjem vremena potrebnog za realizaciju kolateralima i odstupanja realizovanih vrednosti kolateralima od očekivanih.

U okviru Službe upravljanja strateškim rizicima je Odeljenje za upravljanje kolateralima, koje je zaduženo za kompletan proces upravljanja kolateralima - od preliminarne analize do završetka njegove realizacije. Proces je podeljen u 3 faze:

Faza analize kolateralna predstavlja početnu fazu procesa upravljanja kolateralima. Ona počinje identifikacijom i analizom potencijalnog kolateralima i prikupljanjem neophodnih informacija i dokumentacije, a završava se evidencijom kolateralima u sistemu za evidenciju kolateralima.

Faza monitoringa kolateralna se odnosi na praćenje uspostavljenosti i vrednosti kolateralima. Jedna od njenih glavnih funkcija je evidencija, praćenje, ažuriranje i kontrola podataka o kolateralima u sistemu za evidenciju kolateralima.

Faza realizacije kolateralna predstavlja poslednju fazu procesa, kada dolazi do realizacije kolateralima (npr. njegove prodaje u cilju zatvaranja plasmana) i zatvaranja kolateralima u sistemu za evidenciju kolateralima. Ona takođe obuhvata i fazu prikupljanja podataka za izračun prosečnih stopa realizacije i naplate iz kolateralima (engl. Collateral Recovery Ratio).

Svaka faza je regulisana Procedurom upravljanja kolateralima kojom se definišu i zadaci i odgovornosti organizacionih delova koji učestvuju u procesu.

Pored procesa, Odeljenje za upravljanje kolateralima je zaduženo i za proces izbora, praćenja i uklanjanja procenitelja sa liste procenitelja prihvatljivih za Grupu, odnosno za definisanje minimuma sadržine izveštaja o procenama, kao i kontrolu primene adekvatnih metodologija prilikom procenjivanja vrednosti kolateralima, sve u cilju što preciznijeg određivanja vrednosti kolateralima. Pravila vezana za standarde i metodologiju procenjivanja su obuhvaćena Politikom upravljanja kolateralima.

Provera vrednosti kolateralima se radi periodično u zavisnosti od načina provere i vrste kolateralima. Način provere vrednosti kolateralima se može razdvojiti na utvrđivanje vrednosti od strane eksternih procenitelja ili državnih organa ovlašćenih za utvrđivanje vrednosti (reprocena, Poresko rešenje) i na interno praćenje vrednosti kolateralima od strane zaposlenih u Odeljenju za upravljanje kolateralima (monitoring). Dinamika provere vrednosti kolateralima se definiše u zavisnosti od vrste kolateralima, a u skladu sa lokalnom i internom regulativom.

U sklopu procesa izračunavanja kapitalnog zahteva za kreditni rizik, Služba upravljanja strateškim rizicima, nakon kontrole ispunjenosti primenljivih zakonskih propisa definisanih Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, određuje da li će se određeni kolateral prihvati kao instrument ublažavanja kreditnog rizika. Stavke kolateralima prihvatljive kao instrument ublažavanja kreditnog rizika su detaljno objašnjene u posebnoj internoj proceduri Grupe kojom se definišu primenljivi instrumenti ublažavanja kreditnog rizika kao i uslovi za priznavanje instrumenta ublažavanja kreditnog rizika.

Osnovne vrste instrumenata materijalne kreditne zaštite

Grupa prevashodno primenjuje gotovinu i gotovinske ekvivalente deponovane kod Banke kao instrumente materijalne kreditne zaštite.

Grupa trenutno ne primenjuje bilansno i vanbilansno netiranje kao tehnike ublažavanja kreditnog rizika.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Osnovne vrste pružalaca kreditne zaštite po osnovu garancija i kreditnih derivata

Garancije koje se primenjuju kao nematerijalna kreditna zaštita su pružene od strane:

- država - sa stanjem na dan 31.12.2016. godine za ublažavanje kreditnim rizikom ponderisane aktive korišćena je garancija pružena od strane Republike Srbije. Primjenjen je preferencijalni ponder kreditnog rizika 0% u skladu sa odredbama Odluke o adekvatnosti kapitala koju propisuje NBS;
- komercijalnih banaka dovoljnog kreditnog kvaliteta - izloženostima obezbeđenim garancijom banke sa preostalom rokom dospeća dužim od tri meseca, Grupa dodeljuje ponder kreditnog rizika države u kojoj banka garantor ima sedište ili ponder kreditnog rizika 50%, zavisno od toga koji je ponder veći; izloženostima obezbeđenim garancijom banke sa preostalom rokom dospeća kraćim od tri meseca, Grupa dodeljuje ponder kreditnog rizika države u kojoj banka garantor ima sedište ili ponder kreditnog rizika 20%, zavisno od toga koji je ponder veći.

Grupa u svom portfoliju prihvaćenih sredstava obezbeđenja nema kreditne derive te se ne koriste kao instrumenti kreditne zaštite.

Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti

Stambene nepokretnosti, odnosno objekti i zemljište u kojima stanuje vlasnik te nepokretnosti ili ju je dao u zakup (ili namerava da u njoj stanuje ili da je da u zakup) se priznaju kao instrumenti zaštite kada se ispune svi zahtevi definisani Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka. Ispunjeno propisanih zahteva predstavlja preduslov za klasifikaciju date izloženosti u posebnu klasu izloženosti, Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti, kojoj se dodeljuje povoljniji ponder kreditnog rizika, umesto priznavanja efekata tehničke ublažavanja kreditnog rizika.

Hipoteke nad ostalim vrstama nepokretnosti Grupa priznaje za interne svrhe, premda ih ne koristi za ublažavanje kreditnog rizika u regulatorne svrhe (adekvatnost kapitala).

Ostale vrste instrumenata materijalne kreditne zaštite

Pored gore navedenih, Grupa primenjuje i sledeće instrumente materijalne kreditne zaštite, ali njih ne uzima u obzir prilikom obračuna rizikom ponderisane aktive:

- zalogu na pokretnoj imovini;
- zalogu na potraživanjima;
- zalogu na akcijama i obveznicama;
- vinkuliranu polisu životnog osiguranja;
- druge vrste definisane u Katalogu kolateralala Grupe.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o vrsti i vrednosti sredstava obezbeđenja i pružaocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembra 2016. godine:

	Vrste sredstava obezbeđenja⁸				U RSD hiljada
	Depoziti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Ostala sredstva	
Potraživanja od stanovništva	56.995	13.130.492	159.691	275.739	-
Stambeni krediti	709	13.047.937	87.735	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	53.736	44.635	21.475	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	2.493	-	-	-	-
Ostala potraživanja	57	37.921	50.481	275.739	-
Potraživanja od privrede	2.300.550	663.321	13.382.283	4.309.850	2.471.235
Velika preduzeća	464.658	-	2.055.498	409.365	-
Mala i srednja preduzeća	1.497.902	378.762	9.216.994	3.057.065	-
Mikro preduzeća i preuzetnici	337.990	255.560	1.968.667	636.138	-
Poljoprivrednici	-	28.999	141.125	638	-
Javna preduzeća	-	-	-	206.645	2.471.235
Potraživanja od ostalih klijenata	161.850	33.765	1.274.234	34.486	-
Ukupna izloženost	2.519.395	13.827.578	14.816.208	4.620.074	2.471.235
Prema kategorijama potraživanja					
Neproblematična potraživanja	2.518.664	12.989.411	13.060.355	4.607.483	2.471.235
od čega: restrukturirana	-	145.485	252.750	-	-
Problematična potraživanja	731	838.168	1.755.854	12.592	-
od čega: restrukturirana	-	257.284	979.081	-	-
Ukupna potraživanja	2.519.395	13.827.578	14.816.208	4.620.074	2.471.235

⁸ Vrednost sredstava obezbeđenja u tabeli prikazana do visine plasmana (prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja priznata u skladu sa NBS Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive I vanbilansnih stavki banke).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o vrsti i vrednosti sredstava obezbeđenja i pružaocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembra 2015. godine:

U RSD hiljada

	Vrste sredstava obezbeđenja					Garancije čiji je izdavalac država
	Depoziti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Ostala sredstva		
Potraživanja od stanovništva	82.485	10.163.150	118.626	222.372		-
Stambeni krediti	2.015	10.134.017	82.114	-		-
Potrošački i gotovinski krediti	78.745	25.613	-	-		-
Transakcioni i kreditne kartice	1.044	-	-	-		-
Ostala potraživanja	681	3.520	36.512	222.372		-
Potraživanja od privrede	1.835.750	855.500	11.395.387	3.162.637		3.410.645
Velika preduzeća	-	-	463.917	306.919		-
Mala i srednja preduzeća	1.678.712	486.099	8.769.434	2.517.602		-
Mikro preduzeća i preduzetnici	156.936	336.878	2.027.961	332.915		-
Poljoprivrednici	102	32.524	134.076	838		-
Javna preduzeća	-	-	-	4.363		3.410.645
Potraživanja od ostalih klijenata	181.766	12.403	2.119.356	25.167		-
Ukupna izloženost	2.100.001	11.031.053	13.633.369	3.410.176		3.410.645
Prema kategorijama potraživanja						
Neproblematična potraživanja	2.096.116	10.072.215	10.803.647	3.376.139		3.410.645
od čega: restrukturirana	-	51.945	139.122	-		-
Problematična potraživanja	3.886	958.838	2.829.722	34.037		-
od čega: restrukturirana	-	271.028	865.140	-		-
Ukupna potraživanja	2.100.001	11.031.053	13.633.369	3.410.176		3.410.645

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

U toku 2016. godine Grupa je raspolagala sa sleđim sredstvima stečenim naplatom potraživanja.

Vrste sredstava stečenih naplatom potraživanja	Stambene nepokretnosti	Ostala sredstva stečena naplatom	U RSD hiljada
Bruto vrednost na početku perioda*	85.785	406	86.191
Stečena u toku perioda	-	67	67
Prodata u toku perioda	71.884	-	71.884
Bruto vrednost na kraju perioda	13.901	473	14.374
Akumulirana ispravka vrednosti od čega: ispravke vrednosti u toku perioda	13.009	109	13.118
	-	109	109
Neto vrednost na kraju perioda	892	364	1.256

U toku 2015. godine Grupa je raspolagala sa sleđim sredstvima stečenim naplatom potraživanja.

Vrste sredstava stečenih naplatom potraživanja	Stambene nepokretnosti	Ostala sredstva stečena naplatom	U RSD hiljada
Bruto vrednost na početku perioda*	85.785	406	86.191
Stečena u toku perioda	-	473	473
Prodata u toku perioda	71.884	-	71.884
Bruto vrednost na kraju perioda	13.901	879	14.780
Akumulirana ispravka vrednosti od čega: ispravke vrednosti u toku perioda	13.009	109	13.118
	-	109	109
Neto vrednost na kraju perioda	892	770	1.662

Osnovni principi preuzimanja i upravljanja založenom imovinom su regulisani Procedurom o preuzimanju založene imovine u postupcima prinudne naplate. Predmete preuzimanja čine uglavnom nepokretnosti i pokretna imovina. Osnovni principi za preuzimanje imovine (nepokretnih i pokretnih) koji se moraju uzeti u obzir uključuju analizu tržišne vrednosti i potencijalne utrživosti imovine koja se razmatra, koja mora biti potkrepljena očekivanim prihodom od prodaje, koji će dovesti iznos naplaćenih potraživanja Grupe na najviši nivo. U zavisnosti od osnovnih karakteristika imovine, vrsta imovine (nekretnine, pokretnosti) se dalje može deliti na primarna i sekundarna kada se uzme u obzir mogućnost preuzimanja, u zavisnosti od njihove svrhe i drugih karakteristika, poput lokacije, vrste, tehničkih standarda, opremljenosti, godine izgradnje i sl., kao i u zavisnosti od situacije na tržištu u smislu ponude i potražnje određenih vrsta instrumenata obezbeđenja. Svi gorepomenuti parametri utiču na donošenje konačne odluke o realizaciji postupka preuzimanja u vlasništvo Grupe.

Grupa kao strategije upravljanje imovinom stečenom naplatom potraživanja primenjuje: prodaju, izdavanje, razvoj, zadržavanja, odnosno kombinacija nekih od datih strategija. Predlog strategije mora uključivati realan plan u smislu sprovodenja strategije. Procenjeni povezani troškovi, prihodi i uticaj Bilansa uspeha moraju se uzeti u obzir. U slučaju predlaganja strategije "zadržavanja", troškovi održavanja moraju se jasno prikazati u strategiji imovine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

LTV racio

Tabela ispod predstavlja tzv. „LTV“ racio za stambene kredite, a koji predstavljaju deo ukupnih kredita odobrenih stanovništvu.

Vrednost LTV pokazatelja*	Vrednost potraživanja koja su obezbedena hipotekom na nepokretnostima na dan <u>31.12.2016</u>	U RSD hiljada Vrednost potraživanja koja su obezbedena hipotekom na nepokretnostima na dan <u>31.12.2015</u>
ispod 50%	2.731.984	2.460.642
od 50% do 70%	3.608.271	2.878.998
od 71% do 100%	5.136.903	4.025.866
od 101% do 150%	621.895	812.153
Preko 150%	1.229.669	1.273.601
Ukupna izloženost	13.328.722	11.451.260
Prosečni LTV	91,80%	88,10%

Procena obezvređenja finansijskih sredstava

Grupa vrši procenu obezvređenja, odnosno obračun ispravke vrednosti potraživanja priznatih u Bilansu stanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (u daljem tekstu: MRS)/ Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI).

Obračun ispravke vrednosti Grupe uključuje Posebna rezervisanja (pojedinačno ili na osnovu pravila) i Opšta rezervisanja (na grupnoj osnovi).

Posebna rezervisanja se formiraju na izloženostima klijenata u statusu neizmirenja obaveza, odnosno obezvređenim izloženostima. Izloženost se smatra obezvređenom kada je verovatno da Grupa neće moći da naplati sve ugovorene iznose odnosno kada je klijent u statusu neizmirenja obaveza. Preciznije, Grupa kroz analizu obezvređenja utvrđuje da li postoji objektivan dokaz umanjenja vrednosti svih potraživanja od klijenta.

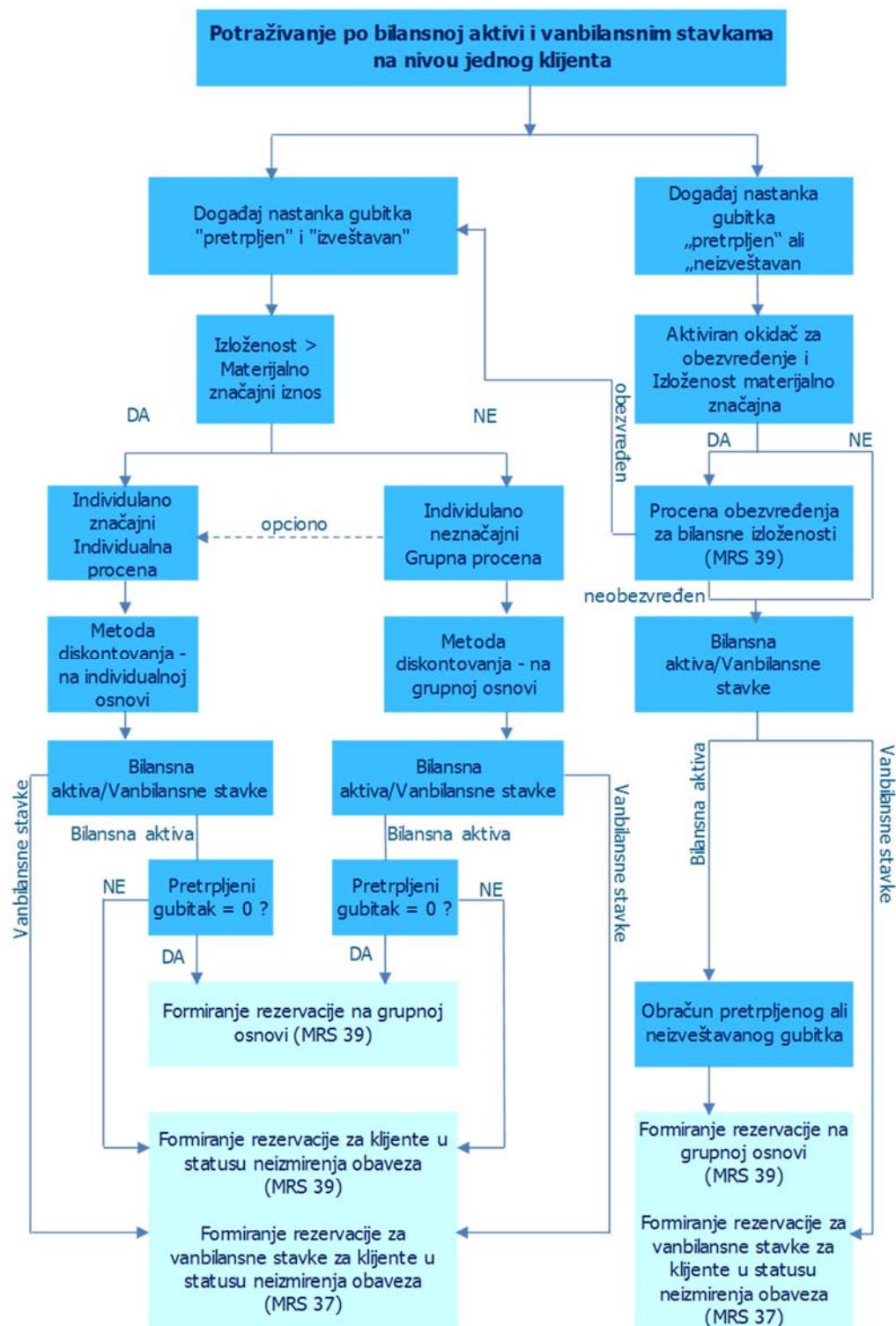
Opšta rezervisanja (na grupnoj osnovi) se primenjuju za potraživanja kod kojih ne postoji objektivan dokaz o obezvređenju i formira se kako bi se pokrili pretrpljeni ali ne izveštavani gubici (engl. incurred but not detected losses), odnosno u situaciji kada pravo obezvređenje nije još uvek nastalo. Za ova potraživanja se obračunava ispravka vrednosti iako nema dokaza o obezvređenju, obzirom da iskustvo ukazuje na to da će neki od njih vremenom ući u status neizmirenja obaveza. Ispravka vrednosti na grupnoj osnovi se formira i za plasmane koji su bili predmet individualne procene ali kod kojih nije prepoznato obezvređenje.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Prikazani proces formiranja ispravka vrednosti se primenjuje u Grupi:

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Ukoliko je klijent (ili finansijsko sredstvo klijenta) obezvreden, tada klijent već treba da bude u statusu neizmirenju obaveza ili da mu se snizi rejting na status neizmirenja obaveza ukoliko je klijentu prethodno dodeljen „performing“ rejting. S druge strane, ukoliko je klijent u statusu neizmirivanja obaveza, on ne mora biti obezvreden, ali se pokreće proces obezvredenja.

Pored klijenata koji su u statusu neizmirivanja obaveza, kada se proces obezvredenja automatski pokreće, za „performing“ klijente se sprovodi test obezvredenja ukoliko se aktivira bilo koji od definisanih pokretača obezvredenja za pojedinačno značajne klijente. Test obezvredenja kao poređenje bruto knjigovodstvene vrednosti i diskontovanih, procenjenih novčаниh tokova relevantan je samo za bilansne izloženosti.

Obračun posebnog rezervisanja

Za svaku obezvredenu izloženost iznad praga materijalnosti obračunava se ispravka vrednosti primenom metoda diskontovanja novčanih tokova. Grupa pojedinačno značajnim klijentima smatra sve klijente sa izloženošću preko 5 miliona dinara.

Metodom diskontovanja novčanih tokova, očekivani novčani tokovi iz poslovanja klijenta i po osnovu realizacije kolaterala se procenjuju od strane nadležnog zaposlenog iz Direkcija za restrukturiranje i naplatu plasmana (engl. Workout manager) i Odeljenja za naplatu potraživanja od pravnih lica (engl. Collection). Ispravka vrednosti je razlika između knjigovodstvene vrednosti obezvredenog plasmana i sadašnje vrednosti očekivanih novčanih tokova, diskontovanih primenom efektivne kamatne stope za taj plasman.

Za obezvredene izloženosti koje se ne smatraju pojedinačno značajnim, obračun se sprovodi automatski na osnovu pravila. Klijenti koji pripadaju ovom pod-portfoliju se klasifikuju prema kriterijumu redovnosti prilikom izmirivanja obaveza.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Obračun opšteg rezervisanja

Potraživanja koja ne pokazuju objektivan dokaz o obezvređenju se razvrstavaju u grupe na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika i njihove odgovarajuće grupne ispravke vrednosti se obračunavaju u zavisnosti od karakteristika grupe i nivoa kreditnog rizika.

Formiranje opšte ispravke vrednosti na grupnoj osnovi počiva na Basel II obračunu očekivanog gubitka za kreditni rizik (engl. expected loss) što predstavlja kvantifikaciju očekivanog gubitka u periodu od godinu dana, pomnoženog sa periodom prepoznavanja gubitka (engl. loss identification period).

Očekivani gubitak je prosečni iznos kreditnog gubitka za period od godinu dana koji Grupa očekuje da će pretrpeti na nivou pojedinačnog potraživanja. Očekivani gubitak meri očekivani prosečni gubitak na nivou portfolija tokom odgovarajućeg vremenskog perioda i u skladu sa standardima Basel II, obračunava se kao proizvod sledeća tri parametra kreditnog rizika:

- Verovatnoća neizmirenja obaveza (engl. Probability of Default - PD),
- Izloženost Grupe u vreme neizmirenja obaveza dužnika (engl. Exposure at Default -EaD), i
- Gubitak usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza (engl. Loss Given Default - LGD).

PD predstavlja verovatnoću da će performing klijent dospeti u status neizmirenja obaveza u periodu od 12 meseci a vrednosti, minimalni standardi za vrednovanje modela i procesi praćenja su uspostavljeni i opisani u Politici Grupe za okvir klasifikacije i pravila klasifikacije (rejtinga).

Za performing portfolio LGD se određuje na osnovu ekspertskega mišljenja menadžmenta Grupe (vodeći računa o pokrivenosti kolateralom) i parametara standardnog pristupa po Basel-u II.

Grupa proverava metodologiju i pretpostavke koje se koriste za procenu budućih novčanih tokova s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka kroz Back-testing analizu koja se sprovodi jednom godišnje.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama obezvredenih potraživanja u 2016. godini:

								U RSD hiljada	
	Potraživanja koja su obezvredena u toku godine			Potraživanja koja su prestala da budu obezvredena u toku godine				Bruto vrednost na kraju perioda	Neto vrednost na kraju perioda
	Bruto vrednost na početku perioda	od čega: obezvredena na pojedinačnoj osnovi	Ukupno	od čega: bila obezvredena na pojedinačnoj osnovi	Druge promene				
Potraživanja od stanovništva	2.524.068	627.012	152.331	437.992	75.909	(540.659)	2.172.429	668.360	
Stambeni krediti	781.992	191.790	117.536	120.117	75.909	(75.829)	777.836	437.628	
Potrošački i gotovinski krediti	1.314.167	337.369	29.302	228.404	-	(372.992)	1.050.140	188.716	
Transakcioni i kreditne kartice	89.734	17.578	-	16.564	-	(36.418)	54.330	6.205	
Ostala potraživanja	338.175	80.275	5.492	72.907	-	(55.420)	290.124	35.811	
Potraživanja od privrede	3.974.850	606.698	558.123	271.926	179.664	(1.179.021)	3.130.601	711.220	
Velika preduzeća	7.082	32.997	32.781	-	-	919	40.998	2.055	
Mala i srednja preduzeća	2.637.512	424.866	397.996	179.429	136.541	(943.439)	1.939.510	420.748	
Mikro preduzeća i preduzetnici	872.144	142.812	127.346	74.949	40.153	(190.460)	749.546	252.705	
Poljoprivrednici	124.445	6.024	-	17.548	2.969	(37.124)	75.796	19.976	
Javna preduzeća	333.667	-	-	-	-	(8.916)	324.751	15.735	
Potraživanja od ostalih klijenata	2.341.583	64	-	493.630	476.773	(417.977)	1.430.040	312.276	
Ukupna potraživanja	8.840.501	1.233.774	710.454	1.203.548	732.345	(2.137.657)	6.733.070	1.691.855	

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama obezvredenih potraživanja u 2015. godini:

U RSD hiljada

	Potraživanja koja su obezvredena u toku godine od čega:			Potraživanja koja su prestala da budu obezvredena u toku godine od čega: bila obezvredena na pojedinačnoj osnovi			Bruto vrednost na kraju perioda	Neto vrednost na kraju perioda
	Bruto vrednost na početku perioda	obezvredena na pojedinačnoj osnovi	Ukupno	Druge promene				
Potraživanja od stanovništva	2.513.390	823.873	199.996	675.058	77.802	(138.137)	2.524.068	764.376
Stambeni krediti	761.884	277.255	199.996	251.888	77.783	(5.260)	781.992	477.747
Potrošački i gotovinski krediti	314.420	369.644	-	85.793	-	715.897	1.314.167	211.142
Transakcioni i kreditne kartice	88.066	30.237	-	18.425	-	(10.143)	89.734	11.794
Ostala potraživanja	1.349.020	146.737	-	318.951	20	(838.631)	338.175	63.694
Potraživanja od privrede	5.282.892	762.708	657.175	439.544	207.358	(1.528.000)	4.078.057	893.441
Velika preduzeća	473.111	-	-	78.502	78.470	(367.515)	27.094	-
Mala i srednja preduzeća	3.404.597	437.321	379.798	259.233	76.333	(909.883)	2.672.802	590.072
Mikro preduzeća i preduzetnici	1.183.100	157.803	121.644	90.649	52.554	(330.205)	920.048	257.646
Poljoprivrednici	219.526	11.851	-	11.159	-	(95.773)	124.445	27.352
Javna preduzeća	2.558	155.733	155.733	-	-	175.376	333.667	18.371
Potraživanja od ostalih klijenata	2.259.308	20	-	268	-	(20.683)	2.238.377	613.084
Ukupna potraživanja	10.055.591	1.586.601	857.171	1.114.870	285.160	(1.686.820)	8.840.501	2.270.902

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama ispravki vrednosti potraživanja u 2016. godini:

	Akumulirana ispravka vrednosti na početku godine	Ispravke vrednosti priznate u toku perioda	Ukidanje ispravki vrednosti u toku perioda	Druge promene	U RSD hiljada Akumulirana ispravka vrednosti na kraju godine
Potraživanja od stanovništva	2.346.209	3.925.440	3.710.452	(257.993)	2.303.204
Stambeni krediti	382.048	1.433.887	1.278.203	(150)	537.581
Potrošački i gotovinski krediti	1.477.316	1.914.917	1.807.334	(224.461)	1.360.438
Transakcioni i kreditne kartice	104.629	185.940	200.345	(13.604)	76.620
Ostala potraživanja	382.215	390.697	424.570	(19.778)	328.564
Potraživanja od privrede	3.802.498	4.340.030	3.985.255	(861.867)	3.295.406
Velika preduzeća	117.025	521.421	420.921	226	217.751
Mala i srednja preduzeća	2.497.411	2.749.058	2.573.136	(657.908)	2.015.424
Mikro preduzeća i preduzetnici	749.734	796.862	691.208	(171.701)	683.687
Poljoprivrednici	103.493	76.031	69.469	(48.658)	61.397
Javna preduzeća	334.835	196.659	230.521	16.174	317.147
Potraživanja od ostalih klijenata	1.777.554	1.137.707	1.207.746	(511.134)	1.196.382
Ukupna izloženost	7.926.261	9.403.178	8.903.454	(1.630.993)	6.794.991
Prema kategorijama potraživanja					
Neproblematična potraživanja	1.355.834	5.328.666	5.254.719	316.190	1.745.971
od čega: restrukturirana	5.344	47.581	31.567	(1.620)	19.739
Problematična potraživanja	6.570.427	4.074.511	3.648.735	(1.947.183)	5.049.021
od čega: restrukturirana	1.430.071	908.456	625.799	(198.945)	1.513.782
Ukupna izloženost	7.926.261	9.403.178	8.903.454	(1.630.993)	6.794.991

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama ispravki vrednosti potraživanja u 2015. godini:

	Akumulirana ispravka vrednosti na početku godine	Ispravke vrednosti priznate u toku perioda	Ukidanje ispravki vrednosti u toku perioda	Druge promene	U RSD hiljada Akumulirana ispravka vrednosti na kraju godine
Potraživanja od stanovništva	2.027.419	2.644.148	2.202.224	(123.118)	2.346.225
Stambeni krediti	292.910	865.477	767.689	(8.650)	382.048
Potrošački i gotovinski krediti	294.643	1.380.735	1.087.336	889.276	1.477.316
Transakcioni i kreditne kartice	96.972	154.952	143.628	(3.666)	104.629
Ostala potraživanja	1.342.895	242.984	203.570	(1.000.077)	382.231
Potraživanja od privrede	3.879.912	4.967.659	4.156.428	(785.791)	3.905.353
Velika preduzeća	422.893	176.261	155.308	(306.870)	136.976
Mala i srednja preduzeća	2.484.059	3.427.586	2.908.914	(470.097)	2.532.634
Mikro preduzeća i preduzetnici	793.724	816.259	685.108	(127.485)	797.390
Poljoprivrednici	155.532	220.186	197.964	(74.237)	103.517
Javna preduzeća	23.703	327.367	209.133	192.898	334.835
Potraživanja od ostalih klijenata	1.676.415	1.220.364	1.008.702	(213.374)	1.674.704
Ukupna izloženost	7.583.746	8.832.171	7.367.354	(1.122.282)	7.926.281
Prema kategorijama potraživanja					
Neproblematična potraživanja	1.109.017	2.871.019	2.647.229	19.252	1.352.059
od čega: restrukturirana	-4.384	12.110	17.149	6.000	5.344
Problematična potraživanja	6.474.729	5.961.152	4.720.125	(1.141.534)	6.574.222
od čega: restrukturirana	- 1.408.428	1.474.475	871.794	(581.038)	1.430.071
Ukupna izloženost	7.583.746	8.832.171	7.367.354	(1.122.282)	7.926.281

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o obračunatim prihodima od kamata i naplaćenim kamatama

	U RSD hiljada			
	Prihod od kamate	Naplaćena kamata	Prihod od kamate na obvezredena potraživanja	Naplaćena kamata na obvezredena potraživanja
Potraživanja od stanovništva	2.840.610	2.531.326	347.033	151.869
Stampeni krediti	739.800	675.714	71.204	33.415
Potrošački i gotovinski krediti	1.717.963	1.507.241	229.110	95.393
Transakcioni i kreditne kartice	157.710	138.430	21.100	10.031
Ostala potraživanja	225.138	209.941	25.618	13.030
Potraživanja od privrede	2.614.915	2.218.746	266.671	81.273
Velika preduzeća	314.278	309.087	2.723	-
Mala i srednja preduzeća	1.488.352	1.349.168	154.300	45.784
Mikro preduzeća i preduzetnici	608.133	369.251	90.839	25.546
Poljoprivrednici	37.163	25.143	12.245	1.420
Javna preduzeća	166.990	166.098	6.563	8.523
Potraživanja od ostalih klijenata	1.616.288	1.377.901	77.549	33.550
Ukupna potraživanja	7.071.814	6.127.974	691.252	266.691
Prema kategorijama potraživanja				
Neproblematična potraživanja od čega: restrukturirana	6.370.279	5.996.482	3.511	-
Problematična potraživanja od čega: restrukturirana	23.241	21.622	-	
	701.535	131.492	687.741	266.691
	136.187	23.485	123.476	45.995
Ukupna potraživanja	7.071.814	6.127.974	691.252	266.691

Prihodi od kamata za kredite se iskazuju u skladu sa MRS 39 po efektivnoj kamatnoj stopi, koja predstavlja stopu koja diskonтуje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek plasmana na neto sadašnju vrednost plasmana.

Prilikom određivanja efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir svi ugovorni uslovi koji se odnose na taj finansijski instrument, ali ne i budući kreditni gubici.

Kod obezvredenih plasmana, prihod se priznaje u visini prihoda određenog primenom efektivne kamatne stope na neto knjigovodstvenu vrednost (knjigovodstvenu vrednost umanjenu za iznos obezvredenja).

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Potrebna rezerva za procenjene gubitke

Grupa dodatno, u skladu sa u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke vrši obračun rezerve za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki i utvrđuje iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke, koji predstavlja zbir pozitivnih razlika između rezerve za procenjene gubitke obračunate i utvrđenog iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama na nivou dužnika.

Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stawkama predstavlja odbitnu stavku od kapitala Grupe u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke (videti napomenu 2.9.).

Reprogramirani krediti

Kada je u mogućnosti, Grupa radije reprogramira, odnosno restrukturira kredite, nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate ili bilo koju drugu izmenu inicijalnih uslova kreditiranja. Reprogrami mogu biti poslovni (biznis) repogrami ili forbearance po definiciji EBA-e.

Biznis reprogram podrazumeva izmenu inicijalno ugovorenih uslova koja nije uslovljena pogoršanjem finansijske pozicije dužnika, odnosno ublažavanjem posledica pogoršane finansijske pozicije i ne predstavlja restrukturiranje. Rezultat je promenjene situacije na tržištu (kupci, dobavljači, konkurenca) i potrebe da se postojeća dinamika i uslovi kredita prilagode novonastaloj situaciji.

Forbearance predstavlja restrukturiranje uslovljeno:

- nesposobnošću dužnika da ispunjava ugovorne obaveze usled finansijskih poteškoća i
- potrebom da Grupa učini određene ustupke kako bi klijent mogao da servisira ugovorne obaveze.

Performing forbearance - predstavlja polaznu kategoriju u okviru forbearance principa i dodeljuje se u slučaju definisanog pogoršanja finansijske pozicije klijenta, odnosno njegove kreditne sposobnosti registrovane docnje preko 30 dana u zadnja 3 meseca pre podnošenja zahteva za reprogram ili drugih nepoštovanja ugovornih uslova prema Grupi. Minimalni period važenja ovog statusa je 2 godine tokom kojeg klijent mora da otplati min % ukupnog duga godišnje i na kraju perioda ne sme da ima kašnjenja preko 30 dana (tokom navedenog perioda kašnjenja ne smeju preći 90 dana).

Performing forbearance under probation - je potkategorija u okviru Performing Forbearance statusa u koju klijent prelazi iz Non performing forbearance ili Defaulted forbearance statusa po isteku monitoring perioda, pri čemu moraju biti kumulativno ispunjeni uslovi: maksimalne docnje tokom trajanja monitoring perioda, nepostojanja dana docnje na kraju monitoring perioda i evidentiran pozitivan finansijski razvoj koji nagoveštava sposobnost dužnika da u budućem periodu uredno ispunjava ugovorne obaveze. Performing Forbearance under probation traje maksimum 2. godine, po isteku koje ako su ispunjeni svi uslovi klijent izlazi iz statusa Forbearance.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Non performing forbearance status se dodeljuje u slučajevima:

- da klijent ne sproveđe konačno restrukturiranje po isteku perioda od 18 m od dodeljivanja statusa „privremene mere“;
- nastupanja nekog od događaja neizmirenja obaveza koji se ne odnosi na restrukturiranje za vreme trajanja performing forbearance statusa;
- kašnjenja preko 30 dana kod klijenta koji je u Performing Forbearance under probation statusu
- Ako se klijentu koji je u Performing Forbearance under probation statusu uradi novi reprogram u drugoj godini trajanja statusa

Monitoring period za klijente sa NPF statusom traje godinu dana nakon čega u slučaju ispunjenja definisanih uslova prelazi u Performing forbearance under probation status.

Distresni reprogram/restrukturiranje (defaulted forbearance) predstavlja vid restrukturiranja kojim klijent dobija status neizmirenja obaveza. Ovim putem se obuhvata celokupna izloženost (ili njen najveći deo) i uvek je uslovljena značajnim pogoršanjem boniteta klijenta. Distresni reprogram se odobrava uvek kada klijent ima rejting R u momentu odobrenja reprograma, kada klijent nije u radnom odnosu (važi samo za fizička lica), kao i kada se klijentu odobrava drugi reprogram, a prošlo je manje od 2 godine od odobrenja inicijalnog reprograma.

Privremene mere - od privremenim mera se ne podrazumeva konačno restrukturiranje već među korak do sprovođenja konačnog restrukturiranja. Najčešće se javlja u situacijama kada je prisutan veći broj kreditora kod određenog klijenta i potreban je duži vremenski period zbog internih postupaka i procedura svakog pojedinog kreditora kako bi se konačni model restrukturiranja definisao (primer - situacije kada se pribegava stand-still sporazumima ili moratorijumima kao prelaznom rešenju do konačnog restrukturiranja). Period trajanja privremenih mera je ograničen na 18 meseci.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Grupa kontinuirano kontroliše reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja ili pravovremenog dodeljivanja statusa neizmirenja obaveza klijentu koji se ne pridržava definisanih kriterijuma.

Podaci o restrukturiranim potraživanjima na dan 31. decembra 2016. godine:

	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost restrukturiranih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti restrukturiranih potraživanja	% restrukturiranih potraživanja	U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja restrukturiranih potraživanja*
			Ukupno	od čega: problematična potraživanja			
Potraživanja od stanovništva	35.378.763	2.303.204	733.777	483.494	172.826	5,60	267.190
Stambeni krediti	16.358.431	537.581	444.292	266.328	79.890	2,72	266.463
Potrošački i gotovinski krediti	15.533.677	1.360.438	262.263	196.261	77.534	1,69	727
Transakpcioni i kreditne kartice	867.191	76.620	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	2.619.464	328.564	27.223	20.905	15.402	1,20	-
Potraživanja od privrede *	57.910.058	2.782.327	1.389.051	1.098.488	825.674	18,46	912.521
Sektor A	2.505.384	175.721	151.453	50.542	38.160	6,56	151.453
Sektori B, C i E	15.955.584	914.722	392.963	262.981	182.449	2,61	144.487
Sektor D	5.875.234	101.494	-	-	-	-	-
Sektor F	10.643.058	408.067	136.784	136.784	127.233	1,33	35.139
Sektor G	9.829.060	831.531	678.370	618.700	462.628	7,44	561.744
Sektori H, I i J	7.954.467	165.751	22.348	22.348	14.585	0,37	12.565
Sektori L, M i N	5.147.271	184.982	7.133	7.133	618	0,15	7.133
Potraživanja od ostalih klijenata	11.180.833	1.711.146	685.611	675.292	535.022	6,13	454.889
Ukupna potraživanja	104.469.653	6.796.666	2.808.438	2.257.274	1.533.521	30,20	1.634.600

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o restrukturiranim potraživanjima na dan 31. decembra 2015. godine:

	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost restrukturiranih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti restrukturiranih potraživanja	% restrukturiranih potraživanja	U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbedenja restrukturiranih potraživanja*
			Ukupno	od čega: problematična potraživanja			
Potraživanja od stanovništva	30.610.560	2.346.209	386.447	286.314	83.437	0,01	164.220
Stambeni krediti	14.013.858	382.048	238.755	164.383	34.731	0,02	164.220
Potrošački i gotovinski krediti	11.964.617	1.477.316	97.721	87.639	30.985	0,01	-
Transakcioni i kreditne kartice	950.190	104.629	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	3.681.895	382.215	49.971	34.292	17.722	0,01	-
Potraživanja od privrede *	45.422.701	3.323.971	1.437.500	1.296.106	937.981	0,03	1.049.522
Sektor A	2.111.903	129.867	52.468	52.468	39.972	0,02	49.646
Sektori B, C i E	13.481.861	704.068	322.131	182.679	117.604	0,02	198.267
Sektor D	4.748.901	121.410	-	-	-	-	-
Sektor F	7.204.774	378.754	225.757	225.757	165.063	0,03	107.636
Sektor G	6.928.483	1.333.261	776.340	774.398	560.944	0,11	645.004
Sektori H, I i J	7.392.822	345.056	9.597	9.597	9.595	-	-
Sektori L, M i N	3.553.957	311.556	51.207	51.207	44.802	0,01	48.969
Potraživanja od ostalih klijenata	13.670.186.	2.256.082	466.666	465.633	414.012	0,03	113.493
Ukupna potraživanja	89.703.447	7.926.261	2.290.613	2.048.053	1.435.430	0,03	1.327.235

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama restrukturiranih potraživanja u 2016. godini:

	Bruto vrednost na početku perioda	Potraživanja koja su restrukturirana u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Druge promene	Bruto vrednost na kraju godine	U RSD hiljada Neto vrednost na kraju godine
Potraživanja od stanovništva	386.447	437.490	71.123	(19.037)	733.777	560.952
Stambeni krediti	238.755	239.328	27.801	(5.989)	444.292	364.402
Potrošački i gotovinski krediti	97.721	197.180	21.860	(10.779)	262.263	184.729
Ostala potraživanja	49.971	983	21.462	(2.269)	27.223	11.821
Potraživanja od privrede	1.646.710	372.952	154.648	(272.091)	1.592.923	585.664
Mala i srednja preduzeća	1.065.706	325.508	48.020	(163.052)	1.180.141	461.426
Mikro preduzeća i preduzetnici	389.184	37.099	93.721	(94.717)	237.845	112.231
Poljoprivrednici	16.285	10.345	12.907	(12)	13.711	12.008
Javna preduzeća	175.535	-	-	(14.310)	161.225	-
Potraživanja od ostalih klijenata	257.456	434.035	174.034	(35.719)	481.739	128.301
Ukupna potraživanja	2.290.613	1.244.478	399.806	(326.847)	2.808.438	1.274.917

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o strukturi restrukturiranih potraživanja prema merama restrukturiranja na dan 31. decembra 2016. godine:

	Kapitalizacija docnje	Grejs period	Produženje roka otplate	Promena visine kamatne stope	Delimičan otpis	Druge mere	U RSD hiljada
Potraživanja od stanovništva	501.338	15.267	502.853	546.207	45.996	-	733.777
Stambeni krediti	288.487	14.821	218.316	266.248	41.333	-	444.292
Potrošački i gotovinski krediti	211.304	446	257.707	256.581	4.663	-	262.263
Ostala potraživanja	1.546	-	26.830	23.378	-	-	27.223
Potraživanja od privrede	833.942	801.740	1.300.887	1.049.328	613.676	568.913	1.592.923
Mala i srednja preduzeća	746.528	740.364	1.001.469	807.407	423.649	307.804	1.180.141
Mikro preduzeća i preduzetnici	73.702	53.581	133.934	75.136	28.801	97.527	237.845
Poljoprivrednici	13.711	7.796	4.259	5.559	-	2.356	13.711
Javna preduzeća	-	-	161.225	161.225	161.225	161.225	161.225
Potraživanja od ostalih klijenata	434.035	434.035	481.739	479.487	-	-	481.739
Ukupna potraživanja	1.769.315	1.251.043	2.285.478	2.075.022	659.672	568.913	2.808.438

Pregled prema merama restrukturiranja je prikazan prema svakoj od primenjenih mera nezavisno da li je primenjena bilo koja druga mera.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Rizik koncentracije plasmana

Rizik koncentracije je rizik gubitka koji proizilazi iz velike izloženosti Grupe određenoj grupi dužnika ili pojedinačnom dužniku. Koncentracija kreditnog rizika nastaje kada značajan broj komitenata pripada istoj industriji, ili istom geografskom području, ili imaju slične ekonomske karakteristike, izloženi su istim faktorima koji utiču na prihode i rashode komitenata što može biti od uticaja na izmirivanje njihovih ugovornih obaveza u slučaju promena u ekonomskim, političkim ili nekim drugim okolnostima koje ih jednako pogađaju. Da bi se ostvario i održao sigurniji kreditni portfolio i da bi se minimizirao rizik koncentracije, ustanovljavaju se mere bezbednosti definisanjem maksimalnih nivoa izloženosti i kreditnih limita kao i redovnim praćenjem poštovanja ustanovljenih limita. Takođe, na redovnoj godišnjoj osnovi Grupa sprovodi detaljnu i sveobuhvatnu analizu koncentracije kreditnog (ali i drugih) rizika po različitim dimenzijama (klase izloženosti, privredni sektori, kolaterali, proizvodi i sl.).

Grupa upravlja rizikom koncentracije u kreditnom portfoliju kroz okvir uspostavljen Politikom upravljanja rizikom koncentracije, regulatorne limite uspostavljenje Odlukom o upravljanju rizicima banke, interno definisane limite i limite definisane Politikom za određivanje limita izloženosti - okvir za klijente/grupe klijenata. Pored toga, tokom 2016. godine Grupa je uspostavila i praćenje limita po industrijama.

Politikom upravljanja rizikom koncentracije Grupa je definisala praćenje izloženosti kreditnom riziku po sledećim kategorijama: koncentracija po klasama izloženosti (Bazel II klase izloženosti), koncentracija po rejtingu klijenata, koncentracija klijenata pravnih lica, Real estate i mikro klijenata po industrijskim sektorima, koncentracija izloženosti prema pojedinačnim klijentima u celokupnom kreditnom portfoliju, portfoliju klijenata pravnih lica, banaka i država, koncentracija kolaterala, koncentracija po valutama i koncentracija po proizvodima. Za potrebe utvrđivanja koncentracije kreditnog rizika koristi se Herfindahl-Hirschman Index (HHI) and Moody's matrica.

Prema Odluci o upravljanju rizicima banke, Grupa analizira izloženost kreditnom riziku kroz sledeća dva pokazatelja:

- Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica, koja ne sme biti viša od 25% kapitala Grupe,
- Zbir velikih izloženosti, koji ne sme biti viši od 400% kapitala Grupe.

Pored toga, Grupa je za potrebe praćenja kao interni limit zadržala pokazatelj koji je ranije bio definisan regulativom, a po kome izloženost prema licima povezanim sa Grupom ne sme biti viša od 20% kapitala Grupe.

Politikom za određivanje limita izloženosti - okvir za klijente/grupe klijenata Grupa je definisala praćenje koncentracije kreditnog rizika za klijente pravna lica, finansijske institucije i države na sledećim nivoima: maksimalni limit izloženosti, maksimalni limit izloženosti zasnovan na rejtingu i operativni maksimalni limit izloženosti.

Politikom praćenja limita po industrijama Grupa je tokom 2016. godine uspostavila i praćenje izloženosti po industrijama, sa ciljem efikasnijeg upravljanja rizikom koncentracije izloženosti po pojedinačnim industrijama i podrške razvoju portfolio strategije.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o granskoj i geografskoj koncentraciji izloženosti na dan 31. decembra 2016. godine:

													U RSD hiljada	
	Beogradski region		Region Vojvodine		Region Šumadije i Zapadne Srbije		Region Južne i Istočne Srbije		Region Kosova i Metohije		Inostranstvo			
	Neproble-matična potraživanja	Proble-matična potraživanja	Neproble-matična potraživanja	Proble-matična potraživanja	Neproble-matična potraživanja	Proble-matična potraživanja	Neproble-matična potraživanja	Proble-matična potraživanja	Neproble-matična potraživanja	Proble-matična potraživanja	Neproble-matična potraživanja	Proble-matična potraživanja		
Potraživanja od stanovništva	10.919.978	679.497	14.489.069	996.618	5.012.906	456.358	2.345.036	202.727	266.228	1.870	8.464	12		
Stampeni krediti	6.026.950	232.081	7.014.390	397.691	1.705.729	164.726	722.678	72.027	13.744	0	8.414	-		
Potrošački i gotovinski krediti	4.070.506	334.216	5.954.633	462.921	2.776.574	220.610	1.371.208	100.529	240.712	1.768	-	-		
Transakcioni i kreditne kartice	146.477	13.044	496.411	31.118	115.430	6.279	51.800	4.261	2.342	29	-	-		
Ostala potraživanja	676.045	100.155	1.023.635	104.888	415.172	64.743	199.351	25.909	9.430	73	50	12		
Potraživanja od privrede *	27.051.427	949.224	18.448.085	964.448	6.165.812	474.653	3.647.289	209.110	-	10	-	-		
Sektor A	421.636	1.051	1.855.821	19.684	17.575	112.992	24.926	51.697	-	-	-	-		
Sektori B, C i E	3.366.291	389.434	5.850.701	332.781	3.029.737	200.904	2.775.597	10.139	-	-	-	-		
Sektor D	2.833.815	-	984.963	-	1.569.964	-	486.492	-	-	-	-	-		
Sektor F	6.909.309	183.080	2.962.305	13.390	426.567	3	20.157	128.247	-	-	-	-		
Sektor G	3.704.921	218.827	4.428.119	516.162	548.453	150.998	247.246	14.325	-	10	-	-		
Sektori H, I i J	5.676.100	56.353	1.556.385	30.103	553.294	9.756	68.742	3.734	-	-	-	-		
Sektori L, M i N	4.139.355	100.479	809.791	52.328	20.222	-	24.129	968	-	-	-	-		
Potraživanja od ostalih klijenata	4.006.165	762.395	3.456.970	821.029	747.686	219.038	170.919	166.396	-	-	828.562	-		
Ukupna izloženost	41.977.570	2.391.116	36.394.123	2.782.095	11.926.404	1.150.048	6.163.243	578.234	266.228	1.880	837.026	12		

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o granskoj i geografskoj koncentraciji izloženosti na dan 31. decembra 2015. godine:

													U RSD hiljada	
	Beogradski region		Region Vojvodine		Region Šumadije i Zapadne Srbije		Region Južne i Istočne Srbije		Region Kosova i Metohije		Inostranstvo			
	Neproble-matična potraživanja	Proble-matična potraživanja	Neproble-matična potraživanja	Proble-matična potraživanja	Neproble-matična potraživanja	Proble-matična potraživanja	Neproble-matična potraživanja	Proble-matična potraživanja	Neproble-matična potraživanja	Proble-matična potraživanja	Neprobl-ematična potraživanja	Proble-matična potraživanja		
Potraživanja od stanovništva	8.839.211	754.594	12.581.481	1.193.503	4.526.890	502.492	1.921.611	216.731	73.978	38	40	11		
Stampeni krediti Potrošački i gotovinski krediti Transakcioni i kreditne kartice	4.795.066	249.605	6.142.879	397.665	1.581.326	145.819	628.485	63.829	9.183	-	-	-		
Ostala potraživanja	2.976.146	369.918	4.462.448	611.204	2.158.836	261.971	943.158	122.411	58.526	-	-	-		
	151.947	20.744	535.797	51.433	118.583	12.318	51.988	6.155	1.225	-	-	-		
	916.052	114.326	1.440.357	133.202	668.145	82.384	297.981	24.336	5.044	38	40	11		
Potraživanja od privrede	19.888.234	1.747.058	14.368.082	1.020.399	5.174.541	445.556	2.504.170	274.282	368	10	-	-		
*	389.023	6.885	1.463.200	42.504	123.161	-	36.330	50.802	-	-	-	-		
Sektor A	3.546.229	278.758	4.192.602	138.297	3.311.682	254.126	1.712.692	47.475	-	-	-	-		
Sektor B, C i E	2.534.801	62.316	956.528	484	833.591	-	361.181	-	-	-	-	-		
Sektor D	3.804.758	194.435	2.923.619	34.071	58.110	6.227	36.481	147.073	-	-	-	-		
Sektor F	1.889.200	669.583	2.832.776	699.297	347.989	175.762	290.796	22.702	368	10	-	-		
Sektor G	5.056.552	294.451	1.434.960	46.273	489.957	9.143	57.792	3.693	-	-	-	-		
Sektori H, I i J	2.667.672	240.630	564.398	59.473	10.051	297	8.898	2.538	-	-	-	-		
Potraživanja od ostalih klijenata	3.533.472	872.308	5.413.899	1.057.470	139.039	738.626	212.556	179.212	-	-	1.523.605	-		
Ukupna izloženost	32.260.917	3.373.959	32.363.462	3.271.371	9.840.470	1.686.674	4.638.337	670.225	74.347	48	1.523.645	11		

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2 Kreditni rizik (nastavak)

Rizici srodnici kreditnom riziku

Kreditni rizik obuhvata rezidualni rizik, rizik smanjenja vrednosti potraživanja, rizik izmirenja/isporuke, rizik druge ugovorne strane i kreditno-devizni rizik. Grupa rizike srodne kreditnom riziku prevazilazi istim kontrolnim procesima i procedurama koji se koriste za kreditni rizik.

Rizik druge ugovorne strane

Grupa posluje sa derivativnim finansijskim instrumentima što dovodi do njene izloženosti riziku druge ugovorne strane odnosno riziku od neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova po toj transakciji.

Kreditni rizik derivata se limitira utvrđivanjem maksimalnog limita za svaki pojedinačni derivativni finansijski instrument i to na osnovu njegove vrste, ročnosti kao i kreditnog kvaliteta klijenta.

33.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima

Rizik likvidnosti je rizik da Grupa neće biti u mogućnosti da izmiri svoje dospele obaveze. Da bi se ovaj rizik smanjio ili ograničio, rukovodstvo Grupe nastoji da diversifikuje svoje izvore finansiranja, upravlja aktivom razmatrajući stepen likvidnosti iste, prati dnevnu likvidnost Banke kao i njene buduće novčane tokove.

To uključuje procenu očekivanih dinarskih i deviznih novčanih tokova na dnevnom nivou i postojanje visoko likvidnih sredstava obezbeđenja koja mogu biti korišćena za osiguranje dodatnih finansijskih sredstava, ukoliko se to zahteva. Svojom imovinom i obavezama Grupa upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze i da njeni klijenti raspolažu svojim sredstvima u skladu sa ugovorenim rokovima.

Upravljanje rizikom likvidnosti u Grupi je definisano politikama, procedurama i pravilnicima koje odobravaju Upravni odbor i Izvršni odbor i koje su u saglasnosti sa strategijom upravljanja rizicima na nivou Erste Grupe, kao i sa svim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima Republike Srbije. Revizija politika, procedura i pravilnika se obavlja u skladu sa potrebama, a najmanje jednom godišnje. Proces upravljanja rizikom likvidnosti organizovan je kroz rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Odeljenja za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti i Službe upravljanja aktivom i pasivom.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom i Odbor za operativno upravljanje likvidnošću ("OLC odbor") su odgovorni za praćenje rizika likvidnosti, upravljanje rizikom likvidnosti i predlaganje Izvršnom odboru mera i aktivnosti za održavanje likvidnosti, uskladivanje ročne strukture, plana rezervi finansiranja i drugih mera od značaja za finansijsku stabilnost Banke. Služba upravljanja aktivom i pasivom i Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti dnevno prate pokazatelj rizika likvidnosti (LIK) tako da se isti kreće u okviru limita propisanih od strane Narodne Banke Srbije, Politikom upravljanja rizikom likvidnosti i Planom finansiranja u nepredviđenim situacijama (kriza likvidnosti) (u daljem tekstu "PFNS"). Pored praćenja ovog pokazatelja Politika upravljanja rizikom likvidnosti i PFNS definišu i druge pokazatelje i njihove limite kao i osobe/odeljenja zadužene za praćenje i izveštavanje o istim. Kratak rezime kretanja ovih pokazatelja prezentuje se dvonедeljno na sastancima Odbora za operativno upravljanje likvidnošću, odnosno i češće u slučaju probijanja limita ili promene statusa likvidnosti.

Grupa održava portfolio koji se sastoji od visoko likvidnih hartija od vrednosti i diversifikovanih sredstava koja mogu lako da se konvertuju u gotovinu u slučaju nepredviđenih i negativnih oscilacija u tokovima gotovine Banke. Takođe, Grupa održava zahtevani nivo obavezne dinarske i devizne rezerve, u skladu sa zahtevima Narodne Banke Srbije.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Nivo likvidnosti se iskazuje pokazateljem likvidnosti koji predstavlja odnos zbiru likvidnih sredstava prvog (gotovina sredstva na žiro računu, zlato i drugi plemeniti metali; sredstva na računima kod banaka s raspoloživim kreditnim rejtingom izabrane agencije za rejting kome odgovara nivo kreditnog kvaliteta 3 ili bolji utvrđen u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke (investicioni rang); depoziti kod Narodne banke Srbije; čekovi i druga novčana potraživanja u postupku realizacije; neopozive kreditne linije odobrene Grupi, akcije i dužničke hartije od vrednosti kotirane na berzi; 90% fer vrednosti hartija od vrednosti koje glase na dinare, bez devizne klauzule, čiji je izdavalac Republika Srbija i čija je minimalna ročnost tri meseca, odnosno 90 dana, a koje je Grupa klasifikovala kao hartije od vrednosti kojima se trguje ili hartije od vrednosti koje su raspoložive za prodaju) i drugog reda (ostala potraživanja Banke koja dospevaju do mesec dana) i zbiru obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća (40% depozita po viđenju banaka, 20% depozita po viđenju ostalih deponenata, 10% štednih uloga, 5% garancija i drugih oblika jemstva i 20% neiskorišćenih odobrenih neopozivih kreditnih linija) i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana.

Pored šireg pokazatelja likvidnosti Grupa prati i uži pokazatelj likvidnosti.

Uži pokazatelj likvidnosti predstavlja odnos likvidnih potraživanja Banke prvog reda, s jedne strane, i zbiru obaveza banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja, s druge strane.

Grupa je tokom 2016. i 2015. godine imala pokazatelj dnevne likvidnosti iznad zakonom propisanog nivoa.

	2016.	2015.
Prosek tokom perioda	1,40	1,79
Najviši	1,91	2,57
Najniži	1,06	1,13
Na dan 31. decembra	1,40	1,21
Uži pokazatelj likvidnosti tokom 2016 i 2015. godine		
	2016.	2015.
Prosek tokom perioda	1,28	1,60
Najviši	1,78	2,34
Najniži	0,95	0,98
Na dan 31. decembra	1,34	1,15

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.4 Analiza finansijskih obaveza prema dospeću

Sledeća tabela prikazuje najznačajnije finansijske obaveze Grupa prema roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine i zasnovana je na ugovorenim ne diskontovanim iznosima otplate.

Grupa očekuje da većina deponenata neće zahtevati isplatu depozita na dan dospeća utvrđenim ugovorom.

	Od 0-1 mesec	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	U RSD hiljada
						U RSD hiljada
Obaveze po osnovu kredita, depozita i hartija od vrednosti	20.361.771	21.545.528	32.563.558	39.900.610	11.011.950	125.383.417
Subordinirane obaveze	-	105.095	311.314	1.535.165	-	1.951.573
Ukupno	20.361.771	21.650.623	32.874.872	41.435.775	11.011.950	127.334.991
	Po viđenju	Do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	U RSD hiljada
						Ukupno 2015.
Obaveze po osnovu kredita, depozita i hartija od vrednosti	20.754.514	11.927.885	31.950.031	30.268.234	11.224.804	106.125.468
Subordinirane obaveze	-	-	86.876	1.390.013	347.503	1.824.392
Ukupno	20.754.514	11.927.885	32.036.907	31.658.247	11.572.307	107.949.860

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.4 Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje garancije, akreditive i ostale preuzete neopozive obaveze Grupe prema ugovorenim rokovima dospeća:

2016. godina	U RSD hiljada						
	Do 14 dana	Od 15 dana do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno 2016.
Potencijalne obaveze	288.049	187.672	1.571.984	3.984.921	2.026.646	138.711	8.197.983
Preuzete neopozive obaveze i akreditivi	45.581	84.093	430.349	4.721.418	7.090.084	1.437.418	13.808.943
Ukupno	333.630	271.765	2.002.333	8.706.339	9.116.730	1.576.129	22.006.926

	U RSD hiljada						
	Do 14 dana	Od 15 dana do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno 2015.
Potencijalne obaveze	210.976	542.602	1.322.190	3.783.978	2.842.487	48.653	8.750.886
Preuzete neopozive obaveze i akreditivi	17.215	79.674	205.241	3.539.024	4.329.939	1.682.928	9.854.021
Ukupno	228.191	622.276	1.527.431	7.323.002	7.172.426	1.731.581	18.604.907

Grupa očekuje da neće sve potencijalne i preuzete neopozive obaveze biti povučene pre njiHOVog isteka roka dospeća.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.4 Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (nastavak)

Za potrebe finansiranja malih i srednjih preduzeća, kao i infrastrukturnih projekata malog i srednjeg obima koje realizuju opštine, Grupa je koristila sredstva Evropske investicione banke (EIB).

Za potrebe finansiranja malih i srednjih preduzeća, kao i infrastrukturnih projekata malog i srednjeg obima koje realizuju opštine, Grupa koristi sredstva Evropske investicione banke (EIB), Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Nemačke razvojne banke (KfW).

Grupa je potpisala tri ugovora sa EIB i to 2010. godine, 2012. godine i 2015. godine u ukupnom iznosu od EUR 125 miliona.

Ugovorom potpisanim sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) potpisanim u 2012. godini Grupa je obezbedila sredstva za potrebe finansiranja malih i srednjih preduzeća u obimu od EUR 10 miliona.

Potpisivanjem ugovora sa Nemačkom razvojnom bankom, KW, krajem 2012. godine, Grupa je za potrebe finansiranja mikro, malih i srednjih preduzeća i projekata energetske efikasnosti/obnovljive energije obezbedila sredstva u iznosu od EUR 10 miliona.

Potpisivanjem ugovora sa Nemačkom razvojnom bankom, KfW, krajem 2012. godine, kao i drugog ugovora potписаног 2014. godine, Grupa je za potrebe finansiranja mikro, malih i srednjih preduzeća i projekata energetske efikasnosti/obnovljive energije obezbedila sredstva u iznosu od ukupno EUR 30 miliona.

Za potrebe finansiranja kredita pravnim licima Grupa je 3. decembra 2015. godine sa Erste Group Bank AG potpisala ugovor o dugoročnom kreditu na iznos od EUR 100 miliona.

Obaveze Lizinga po osnovu dugoročnih kredita najvećim delom se odnose na sredstva odobrena za jačanje poslovne delatnosti Društva. Aktivne kreditne linije koje se kontinuirano zanavljaju sa Bremerom, koriste se za jačanje likvidnosti, refinansiranje starih kreditnih linija i poslovanje u zemlji.

Saldo primljenih kredita od inostranih kreditnih institucija na dan 31. decembar 2016. godine iznosi 12.970.266 hiljada dinara (2015. godine: 13.824.816 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Analiza ročne strukture sredstava i obaveza

Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Grupe na osnovu ugovorenih uslova plaćanja. Ugovoreni rokovi dospeća sredstava i obaveza određeni su na osnovu preostalog perioda na dan Bilansa stanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća. Ročna struktura sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2016. godine zasnovana je na ugovorenim ne diskontovanim iznosima i prikazana je kako sledi:

	U RSD hiljada						
	Do 14 dana	Od 15 dana do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno 2016.
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	19.246.670	-	-	-	-	-	19.246.670
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz Bilans uspeha namenjena trgovaju	1.091.813	97.975	1.378.984	4.273.362	6.027.410	178.813	13.048.357
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	51.299	-	-	1.448.397	5.389.275	293.731	7.182.702
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	-	399.805	900.034	3.836.699	3.498.565	8.635.103
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.000.819	-	1.080	24.019	183.807	-	1.209.725
Krediti i potraživanja od komitentata	1.047.119	50.647	1.305.732	12.215.148	36.094.279	45.750.337	96.463.262
Investicije u zavisna društva	118	-	-	-	-	-	118
Nematerijalna ulaganja	278.845	-	-	-	2.550	-	281.395
Nekretnine, postrojenja i oprema	811.073	-	-	-	6.194	-	817.267
Investicione nekretnine	232.417	-	-	-	-	-	232.417
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	6.513	-	6.513
Odložena poreska sredstva	59.523	-	-	-	2.222	-	61.475
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se obustavljaju	56.695	-	-	-	-	-	56.695
Ostala sredstva	852.559	828	1.755	3.937	2.378	3.407	864.864
Ukupna aktiva	24.728.950	149.450	3.087.356	18.864.897	51.551.327	49.724.853	148.106.833
PASIVA							
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz Bilans uspeha namenjena trgovaju	54.690	-	-	-	-	-	54.690
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	9.416.913	3.234.140	7.183.983	2.682.562	17.299.233	1.998.869	41.815.700
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	47.397.797	1.780.083	6.753.712	16.256.793	3.031.923	9.683.022	84.903.330
Subordinirane obaveze	715	-	-	-	1.763.891	-	1.764.606
Rezervisanja	-	-	670.642	12.419	7.653	-	690.714
Tekuće poreske obaveze	-	-	1.090	-	-	-	1.090
Ostale obaveze	622.185	-	508	-	-	-	622.693
Ukupno obaveze	57.492.300	5.014.223	14.609.935	18.951.774	22.102.700	11.681.891	129.852.823
Ukupan kapital	-	-	-	-	-	18.254.009	18.254.009
Ukupno pasiva	57.492.300	5.014.223	14.609.935	18.951.774	22.102.700	29.935.900	148.106.832
Ročna neuskladenost na dan:							
31. decembra 2016. godine	(32.763.350)	(4.864.773)	(11.522.579)	(86.877)	29.448.627	19.788.953	
31. decembra 2015. godine	(18.930.981)	(7.555.489)	(3.914.241)	(4.739.332)	25.861.588	9.278.455	

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.5. Tržišni rizici

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

Poslovanje Grupe je između ostalih izloženo i tržišnim rizicima, koji obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i robni rizik.

Opšti cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti je rizik od promene cene dužničke hartije od vrednosti usled promene opšteg nivoa kamatnih stopa.

Za izračunavanje kapitalnog zahteva opšteg cenovnog rizika Grupa primenjuje metod dospeća.

Metod dospeća bazira se na raspoređivanju svih neto pozicija u dužničkim hartijama od vrednosti u klase i zone dospeća prema preostalom periodu do dospeća i kuponskoj (kamatnoj) stopi, a prema propisanoj tabeli u Odluci kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke.

Kapitalne zahteve za tržišne rizike proistekle iz stavki Knjige trgovanja Grupa izračunava primenom metodologije i smernica propisanih Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Upravljanje tržišnim rizicima u Grupi je definisano politikama, procedurama i pravilnicima koje odobravaju Upravni odbor i Izvršni odbor i koje su u saglasnosti sa strategijom upravljanja rizicima na nivou Erste Grupe, kao i sa svim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima Republike Srbije. Revizija politika, procedura i pravilnika se obavlja u skladu sa potrebama, a najmanje jednom godišnje.

Proces upravljanja tržišnim rizicima organizovan je kroz rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Odeljenja za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti i Službe za upravljanje aktivom i pasivom.

Identifikovanje, merenje, analiziranje i izveštavanje o izloženosti tržišnim rizicima povereno je posebnoj organizacionoj jedinici Grupe, odnosno Odeljenju za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti. Služba upravljanja aktivom i pasivom i Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti na dnevnom nivou prate pokazatelj deviznog rizika, pri čemu Služba upravljanja aktivom i pasivom po pravilu jednom mesečno priprema izveštaj za Odbor za upravljanje aktivom i pasivom. Dodatno, Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti prati i upravlja tržišnim rizicima kroz kontrolu postavljenih limita knjige trgovanja izmenu postojećih i definisanje novih, kao i procenu relevantnih rizika proisteklih iz uvođenja novih proizvoda i složenih transakcija.

35.4.1 Rizik od promene kamatnih stopa

Kamatni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promena kamatnih stopa, a Grupa je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i procenjuje isti ukupno i po svim materijalno značajnim valutama za čiju definiciju ima uspostavljene kriterijume. U skladu sa tim kriterijumima, pod materijalno značajnim valutama Grupa smatra RSD i EUR.

Osnova za formiranje kamatnih stopa su tržišne kamatne stope, na osnovu čijih kretanja se i kamatne stope Grupe redovno usklađuju. Rezultat promene kamatnih stopa može biti povećanje ili smanjenje kamatnih marži. Aktivnost upravljanja rizikom kamatnih stopa ima za cilj optimizaciju odnosa ovih uticaja u smislu uticaja na neto prihod od kamate sa jedne, i ekonomsku vrednost kapitala sa druge strane.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom upravlja ročnom usklađenošću aktive i pasive na osnovu: smernica Grupe, makroekonomskih analiza i predviđanja, predviđanja uslova za postizanje likvidnosti, analize i predviđanja trendova kamatnih stopa na tržištu za različite segmente aktive i pasive.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.5. Tržišni rizici (nastavak)

33.5.1 Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje izloženost Grupe riziku od promene kamatnih stopa (Repricing Gap) na dan 31. decembra 2016. godine. Sredstva i obaveze i valutni swap-ovi od vanbilansnih stavki su prikazane po datumu ponovnog određivanja kamate ili datumu dospeća u zavisnosti od toga koji je datum raniji.

U RSD hiljada

Kategorija	Do mesec dana	Od mesec do tri meseca	Od tri do šest meseci	Od šest meseci do godinu dana	Preko jedne godine	Ukupno nekamatonošno	Ukupno
Gotovina	-	-	-	-	-	4.979.491	4.979.491
Obavezna rezerva	6.023.858	-	-	-	-	8.403.986	14.427.844
Hartije od vrednosti	12.909.598	399.805	1.725.156	623.275	13.018.269	-	28.676.103
Krediti komitentima	74.557.644	2.612.561	2.602.830	2.705.018	14.065.307	-	96.543.360
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	3.480.035	3.480.035
Ukupna bilansna aktiva	93.491.100	3.012.366	4.327.986	3.328.293	27.083.576	16.863.512	148.106.832
FX Swap	3.850.187	1.851.028	-	-	-	-	5.701.214
Ukupna aktiva	97.341.287	4.863.394	4.327.986	3.328.293	27.083.576	16.863.512	153.808.047
Obaveze prema FI	9.420.176	15.197.817	11.109.417	7.668.992	5.272.582	-	48.668.983
Depoziti po viđenju	3.517.084	7.034.169	10.551.253	5.013.116	18.986.860	-	45.102.482
Oročeni depoziti	6.039.003	7.714.715	4.819.172	9.707.014	5.305.035	-	33.584.938
Ostala pasiva	-	-	-	-	-	2.496.421	2.496.421
Kapital	-	-	-	-	-	18.254.009	18.254.009
Ukupna bilansna pasiva	18.976.263	29.946.701	26.479.841	22.389.121	29.564.477	20.750.430	148.106.832
FX Swap	3.786.622	1.848.962	-	-	-	-	5.635.585
Ukupna pasiva	22.762.885	31.795.663	26.479.841	22.389.121	29.564.477	20.750.430	153.742.417
Neto izloženost kamatnom riziku na dan 31.12.2016.	74.578.402	(26.932.269)	(22.151.856)	(19.060.829)	(2.480.900)	(3.886.918)	65.630
Neto izloženost kamatnom riziku na dan 31.12.2015.	51.812.769	(8.849.422)	(19.154.611)	(12.769.368)	(2.952.971)	(8.087.977)	(1.581)

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.5. Tržišni rizici (nastavak)

33.5.1 Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Rizik od promene kamatnih stopa se takođe prati analizom senzitiviteta - scenario analizama, odnosno posmatranjem uticaja promene kamatnih stopa na prihode i rashode Grupe.

Sledeća tabela prikazuje senzitivnost Bilansa uspeha Grupe na razumno moguće promene kamatnih stopa (1%) uz konstantno održavanje ostalih varijabli. Senzitivnost Bilansa uspeha predstavlja efekat pretpostavljenih promena u kamatnim stopama na neto prihode od kamata u jednoj godini na finansijska sredstva i obaveze koji su bazirani na kamatnim stopama na dan 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine.

Valuta	Promena u procentnom poenu	Senzitivnost na Bilans uspeha 2015	Promena u procentnom poenu	U RSD hiljada
				Senzitivnost na Bilans uspeha 2014
<i>Povećanje procentnih poena:</i>				
RSD	1%	127.015	1%	105.729
EUR	1%	241.738	1%	238.224
<i>Smanjenje procentnih poena:</i>				
RSD	1%	(127.017)	1%	(105.664)
EUR	1%	(201.393)	1%	36.367

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.5. Tržišni rizici (nastavak)

35.4.2. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik da će doći do promene vrednosti finansijskih instrumenata i negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promena deviznog kursa. Bankarsko poslovanje u različitim valutama uslovljava izloženost oscilacijama deviznih kurseva više valuta.

Grupa upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutnih kurseva i kursa stranih valuta u odnosu na dinar (negativne kursne razlike) kako na finansijski rezultat Grupe, tako i na sposobnost komitenata da vraćaju kredite u stranoj valuti.

U cilju zaštite od deviznog rizika, Grupa dnevno prati kretanje deviznih kurseva na finansijskom tržištu, vodi politiku niske izloženosti deviznom riziku i sa korisnicima kredita i plasmana ugovara valutnu klauzulu.

Sektor sredstava i Služba upravljanja aktivom i pasivom dnevno prate kretanje deviznog rizika u celini i po pojedinim valutama. Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti dnevno prati kretanje pokazatelja deviznog rizika i interna postavljene limite devizne pozicije po valutama. Pozicije se prate svakodnevno kako bi se osiguralo da vrednosti datih pozicija ostanu u visini svih utvrđenih limita.

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije, Grupa kontinuirano održava svoju deviznu poziciju – pokazatelj njenog deviznog rizika u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital, gde je Grupa dužna da obezbedi da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija ne prelazi 20% njenog kapitala.

U toku 2016. godine, Grupa je kontinuirano vodila računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, pri čemu je navedeni pokazatelj bio na nivou koji je u okviru propisanog limita. Pokazatelj deviznog rizika Grupe na kraju svakog radnog dana nije bio veći od 20% u odnosu na kapital Grupe.

Sledeća tabela ukazuje na valute u kojima Grupa ima značajne izloženosti na dan 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine svojih monetarnih sredstva i obaveze kojima se ne trguje.

Navedena analiza obračunava rezultat razumno mogućih kretanja kurseva valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli. Negativni iznosi u tabeli predstavljaju potencijalno smanjenje Bilansa uspeha, odnosno dobitka ili kapitala, dok pozitivni iznosi predstavljaju potencijalna povećanja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.5. Tržišni rizici (nastavak)

33.5.1 Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Valuta	Promene u deviznom kursu(depresijacija u %) 2016.	Efekat na Bilans uspeha pre oporezivanja 2016.	Promene u deviznom kursu (depresijacija u %) 2015.	U RSD hiljada
				Efekat na Bilans uspeha pre oporezivanja 2015.
EUR	2%	(8.003)	2%	(5.375)
CHF	2%	142	2%	87
USD	2%	269	2%	(845)

Sledeća tabela prikazuje izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembra 2016. godine. U tabeli su uključena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrednostima.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembar 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.5. Tržišni rizik (nastavak)

33.5.2. Devizni rizik (nastavak)

	2016					U RSD hiljada	
	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti	Ukupno u dinarima	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	9.234.058	92.763	82.847	119.065	9.528.732	9.717.938	19.246.670
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz Bilans uspeha namenjena trgovanju	9.089.612	-	-	-	9.089.612	3.958.745	13.048.357
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	4.879.784	11.519	-	-	4.891.303	2.291.399	7.182.702
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	-	-	-	-	8.635.103	8.635.103
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	675.695	207.557	116.452	178.501	1.178.205	31.520	1.209.725
Krediti i potraživanja od komitenata	74.900.353	486.115	1.426.776	-	76.813.244	19.650.018	96.463.262
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	-	118	118
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	281.395	281.395
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	817.267	817.267
Investicione nekretnine	-	-	-	-	-	232.417	232.417
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	-	6.513	6.513
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	61.745	61.745
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	56.695	56.695
Ostala sredstva	91.760	(1.246)	(18.354)	-	72.159	792.704	864.863
Ukupna aktiva	98.871.261	796.708	1.607.721	297.566	101.573.256	46.533.577	148.106.832
PASIVA							
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz Bilans uspeha namenjena trgovanju	43.134	-	-	-	43.134	11.556	54.690
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	36.492.573	282.046	751.999	10.244	37.536.862	4.278.838	41.815.700
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	57.512.701	2.779.123	1.158.591	410.485	61.860.900	23.042.430	84.903.330
Subordinirane obaveze	1.764.606	-	-	-	1.764.606	-	1.764.606
Rezervisanja	178.634	1.303	-	-	179.937	510.778	690.714
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	-	1.090	1.090
Ostale obaveze	147.529	1.009	102	69	148.709	473.985	622.694
Ukupno obaveze	96.139.178	3.063.481	1.910.692	420.798	101.534.148	28.318.675	129.852.823
Ukupan kapital	-	-	-	-	-	18.254.009	18.254.009
Ukupno pasiva	96.139.178	3.063.481	1.910.692	420.798	101.534.148	46.572.684	148.106.832
Neto devizna pozicija na dan:							
- 31. decembar 2016. godine	2.732.084	(2.266.773)	(302.971)	(123.232)	39.108		
- 31. decembar 2015. godine	1.798.001	(1.778.725)	(501)	29.713	48.488		

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.6. Koncentracija rizika Grupe

Koncentracija rizika Grupe obuhvataju rizike izloženosti Grupe prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica, kao i rizike izloženosti Grupe prema licu povezanom sa Grupom.

Praćenje izloženosti Grupe ovom riziku obavezan je deo postupaka u fazi odobravanja plasmana u smislu da organ - odbor koji odobrava plasman raspolaže podacima o ukupnoj visine izloženosti Grupe prema klijentu ili grupi povezanih lica i odnosa prema kapitalu Grupe.

U 2016. godini Grupa je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika izloženosti i, sprovodenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantnim procedurama i odlukama o odobravanju kredita, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije (videti napomenu 30 (b)) kao i internim pokazateljima.

U skladu sa politikom upravljanja rizicima, rukovodstvo Grupe utvrđuje limite, odnosno maksimalnu koncentraciju plasmana po pojedinim pravnim licima ili grupi povezanih lica, i licima povezanim sa Grupom.

Postupci sprovodenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole interne revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja.

33.7. Rizici ulaganja

Rizici ulaganja Grupe, obuhvataju rizike ulaganja u kapital drugih pravnih lica i u osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, prati se visina ulaganja Grupe i visina regulatornog kapitala i obezbeđuje da ulaganje Grupe u jedno lice koje ne posluje u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Grupe, te da ukupna ulaganja Grupe u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicionie nekretnine Grupe ne pređu 60% kapitala Grupe.

Izloženost riziku ulaganja Grupe u druga pravna lica i u osnovna sredstva, prati se na način da je organizacioni deo ili organ Grupe nadležan za nabavku osnovnih sredstava i ulaganje u pravna lica upoznat sa trenutnim stanjem izloženosti i visinom kapitala radi blagovremenog postupanja u skladu sa propisanim limitima.

U 2016. godini, Grupa je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika ulaganja i sprovodenjem odgovarajućih aktivnosti obezbedila usklađenost ulaganja sa pokazateljima propisanim od strane Narodne banke Srbije.

Postupci sprovodenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole interne revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja.

33.8. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Grupa izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Grupe da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Grupa najvećim delom plasira sredstva komitentima iz Republike Srbije, dok je riziku zemlje izložena u delu sredstava koja se u određenim momentima mogu plasirati do utvrđenih limita ino-bankama. Grupa vodi politiku upravljanja rizikom zemlje na način što primenjuje usvojene limite, koje je odredila matična banka na osnovu rejtinga zemalja.

Izloženost Grupe riziku zemlje je nizak iz razloga što je učešće nerezidenata u ukupnom kreditnom portfoliju Grupe zanemarljivo.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.9. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u grupi, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja.

Grupa je uspostavila sveobuhvatan sistem upravljanja operativnim rizikom kroz identifikaciju i evidenciju, procenu i praćenje operativnog rizika u svim materijalno značajnim proizvodima, aktivnostima, procesima i sistemima. Upravljanje operativnim rizikom je obaveza svih zaposlenih Grupe.

Komitet za upravljanje ne-finansijskim rizicima, pored nezavisnog Odeljenja za upravljanje operativnim rizikom i ostalim specifičnim rizicima, te ostalih kontrolnih funkcija, aktivno doprinosi unapređenju funkcije upravljanja operativnim rizikom.

Sistemom izveštavanja o događajima operativnog rizika vrši se pravovremena evidencija i izveštavanje identifikovanih događaja operativnog rizika, dok se procesom usklađivanja sa drugim izvorima informacija obezbeđuje kompletност, koherentnost i obuhvatnost svih događaja operativnog rizika koji su se dogodili u Grupi. Događaji operativnog rizika sakupljaju se u jedinstvenu bazu podataka i dalje analiziraju i prate.

Grupa kontinuirano vrši edukacije svih zaposlenih u oblasti upravljanja operativnim rizikom podizanjem nivoa svesti zaposlenih o istom, unapređuje kvantitativne i kvalitativne alate za identifikovanje i merenje izloženosti riziku (kao što su samoprocena, ključni indikatori operativnog rizika, scenario analiza i sl.), te uspostavlja i unapređuje adekvatne preventivne i korektivne mere sa ciljem umanjenja izloženosti operativnom riziku na prihvatljiv nivo.

Grupa je definisala i redovno revidira i ažurira interne akte kojima reguliše područje upravljanja izloženosti Grupe operativnom riziku, vodeći računa o usklađenosti sa važećim regulatornim okvirom te standardima Grupe.

Grupa je putem Programa osiguranja od operativnih rizika osigurana od klasičnih rizika i specifičnih bankarskih rizika. Klasični rizici obuhvataju štete na imovini, provale, krađe (vredne imovine) i opštu odgovornost. Specifični rizici Grupe obuhvataju unutrašnje i eksterne prevare, tehnološke rizike i građansku odgovornost.

Kontinuirano se vrši procena rizika koji nastaju u procesu uvođenja novih proizvoda/usluga, projekata, kao i procena rizika koji nastaju poveravanjem aktivnosti trećim licima. Unapređenje internih kontrolnih mehanizama je neophodan element u svim aktivnostima upravljanja operativnim rizikom.

Grupa vrši izračun kapitalnog zahteva pod Stubom 1 za operativni rizik primenom Pristupa osnovnog indikatora dok pod Stubom 2 primenjuje Napredni pristup koristeći interni model.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.10. Upravljanje kapitalom

Ciljevi Grupe u pogledu upravljanja kapitalom, što predstavlja širi koncept od iznosa kapitala prikazanog u Bilansu stanja, su:

- da obezbedi usaglašenost sa zahtevima Narodne banke Srbije;
- da obezbedi nivo i strukturu kapitala koji mogu da podrže očekivani rast plasmana;
- da obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama i
- da obezbedi jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Grupe.

Grupa upravlja strukturom kapitala i vrši uskladivanja u skladu sa promenama u ekonomskim uslovima i rizikom karakterističnim za aktivnosti Grupe. Rukovodstvo Grupe redovno prati pokazatelje adekvatnosti Grupe i druge pokazatelje poslovanja koje propisuje Narodna banka Srbije i dostavlja kvartalne izveštaje Narodnoj banci Srbije o ostvarenim vrednostima pokazatelja.

Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije propisano je da banke moraju da održavaju minimalni iznos kapitala od dinarske protivvrednosti 10 miliona evra prema zvaničnom srednjem kursu, pokazatelj adekvatnosti kapitala od najmanje 12%, kao i da obim i strukturu svog poslovanja usklade sa pokazateljima poslovanja propisanim Odlukom o upravljanju rizicima ("Službeni glasnik RS", br. 45/2011, 94/2011, 119/2012, 123/2012 i 23/2013 - dr. odluka, 43/2013 i 92/2013, 33/2015, 61/2015 i 61/2016) i Odlukom o adekvatnosti kapitala ("Službeni glasnik RS", br. 46/2011, 6/2013 i 51/2014).

Navedenom Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke utvrđen je način izračunavanja kapitala Grupe i pokazatelja njegove adekvatnosti. Ukupan kapital Grupe se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala i definisanih odbitnih stavki, dok se rizična bilansna i vanbilansna aktiva utvrđuju u skladu sa propisanim ponderima rizičnosti za sve tipove aktive.

Osnovni kapital Grupe definisan je navedenom odlukom i mora da iznosi najmanje 50% kapitala Grupe. Pokazatelj adekvatnosti kapitala Grupe jednak je odnosu kapitala Grupe i zbiru aktive ponderisane kreditnim rizikom, kapitalnog zahteva u vezi s deviznim rizikom koji je pomnožen recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala (propisanih 12%), kapitalnih zahteva u vezi sa ostalim tržišnim rizicima koji su pomnoženi recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala i kapitalnog zahteva u vezi s operativnim rizikom koji je pomnožen recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.10. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Grupa sprovodi i proces interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP), utvrđuje raspoloživi interni kapital i vrši njegovu raspodelu, te razvija strategiju i plan upravljanja kapitalom u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima banke.

U skladu sa Zakonom o bankama i Odlukom o planovima oporavka banke i bankarske grupe ("Službeni glasnik RS", br. 71/2015) Grupa izradila i Narodnoj banci Srbije dostavila Plan oporavka, koji predstavlja glavni stub za jačanje finansijske otpornosti Grupe, kao i postizanje stabilnosti u situacijama ozbiljnih finansijskih poremećaja.

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Grupe na dan 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala:

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
Osnovni kapital		
Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih	10.040.000	10.040.000
Emisiona premija	124.475	124.475
Rezerve iz dobiti	5.614.904	4.425.448
Neraspoređena dobit iz ranijih godina	-	-
Gubitak tekuće godine	-	-
Nematerijalna ulaganja	(281.395)	(351.824)
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	(2.313)	(1.837)
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stawkama banke	(1.805.269)	(2.125.998)
Manjinska učešća u podređenim društvima	43.630	43.100
Ostale pozitivne konsolidovane rezerve	37.328	35.740
	13.771.360	12.189.103
Dopunski kapital		
Deo revalorizacionih rezervi Grupe	259.859	193.306
Subordinirane obaveze	705.556	1.042.509
	965.415	1.235.815
Ukupno (1):	14.736.775	13.424.918
Rizična bilansna i vanbilansna aktiva		
Kapitalni zahtev za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i rizik izmirenja /isporuke po osnovu slobodnih isporuka	10.030.169	8.237.366
Kapitalni zahtev za cenovni rizik	254.265	103.527
Kapitalni zahtev za devizni rizik	52.966	37.453
Kapitalni zahtev za operativni rizik	1.036.500	964.560
Adekvatnost kapitala (1/2 x 100)	15,55	17,24

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.11. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Poslovna politika Grupe je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti.

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Grupe vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Po mišljenju rukovodstva Grupe, iznosi finansijskih sredstava i obaveza iskazani u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Finansijski instrumenti čija je fer vrednost aproksimativno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti

Za finansijska sredstva i finansijske obaveze koje su likvidne ili imaju kratak rok dospeća (do 3 meseca) pretpostavlja se da su knjigovodstvene vrednosti aproksimativno jednake njihovoј fer vrednosti. Ova pretpostavka se takođe odnosi na depozite po viđenju, štedne depozite bez roka dospeća i finansijske instrumente sa varijabilnim kamatnim stopama.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koja se evidentiraju po amortizovanoj nabavnoj vrednosti, se procenjuje poređenjem tržišnih kamatnih stopa pri početnom priznavanju sa tekućim tržišnim stopama koje trenutno važe za slične finansijske instrumente. Procenjena fer vrednost depozita sa fiksnom kamatom stopom, se bazira na diskontovanim novčanim tokovima koristeći preovlađujuće kamatne stope na tržištu novca za ugovore sa sličnim kreditnim rizikom i rokom dospeća. Za kotirane emitovane dužničke instrumente, fer vrednosti se izračunavaju na osnovu kotiranih cena na tržištu. Za finansijske instrumente za koje nisu dostupne tržišne cene, koristi se model diskontovanog novčanog toka koji je baziran na krivi prinosa tekuće kamatne stope koja odgovara preostalom periodu do roka dospeća.

Finansijski instrumenti vrednovani po fer vrednosti

Finansijski instrumenti, kao što su hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, se vrednuju po fer vrednosti baziranoj na dostupnim tržišnim informacijama, odnosno korišćenjem kotirane tržišne cene na dan izveštavanja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.11. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Tabela ispod pokazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji se priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima.

	2016.			2015.			U RSD hiljada	
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Total	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Total
FINANSIJSKA IMOVINA	269.115	19.823.185	138.759	20.231.059	1.189.653	10.518.164	101.927	11.809.744
Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja	257.596	12.652.002	138.759	13.048.357	1.178.285	7.083.260	101.927	8.363.472
Državni zapisi Republike Srbije	-	2.158.122	-	2.158.122	1.178.285	988.077	-	2.166.362
Državne obveznice Republike Crne Gore	257.596	-	-	257.596	-	-	-	0
Kotirane obveznice	-	10.493.880	-	10.493.880	-	6.095.183	-	6.095.183
Ostalo	-	-	138.759	138.759	-	-	101.927	101.927
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	11.519	7.171.183	-	7.182.702	11.368	3.434.904	-	3.446.272
Državni zapisi Republike Srbije	-	7.072.110	-	7.072.110	-	3.395.776	-	3.395.776
Obveznice EBRD	-	59.291	-	59.291	-	-	-	-
Kotirane akcije	11.519	654	-	12.173	11.368	-	-	11.368
Akcije koje nisu kotirane	-	39.128	-	39.128	-	39.128	-	39.128
FINANSIJSKE OBAVEZE	-	54.690	-	54.690	-	94.235	-	94.235
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz Bilans uspeha namenjene trgovaju	-	54.690	-	54.690	-	94.235	-	94.235

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.11. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Tabela ispod pokazuje poređenje, po klasama, knjigovodstvenu vrednost i fer vrednost finansijskih instrumenata koji se ne priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima. Tabela ne uključuje fer vrednosti nefinansijskih sredstava i nefinansijskih obaveza.

FINANSIJSKA IMOVINA	2016		2015	
	knjigovodstvena vrednost	fer vrednost	knjigovodstvena vrednost	fer vrednost
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	8.635.103	8.635.103	7.008.412	7.008.412
Krediti i potraživanja od banaka	1.209.725	1.204.993	2.733.309	2.921.751
Krediti i potraživanja od komitenata	96.463.262	102.577.257	79.043.876	84.227.104
FINANSIJSKE OBAVEZE				
Depoziti banaka	41.815.700	42.310.592	34.001.077	33.855.193
Depoziti komitenata	84.903.330	83.845.758	68.295.393	67.966.381

Obračun fer vrednosti finansijskih instrumenata koji se ne priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima vrši se primenom QRM-a kao standarda Grupe, a koji se zasniva na metodi diskontovanja.

U 2016.godini nije bilo reklasifikacija u okviru pozicija finansijske imovine.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.****34. PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE****Obaveze po osnovu operativnog lizinga**

Grupa ima zaključene ugovore o operativnom lizingu po osnovu zakupa računarske opreme i automobila koje Grupa koristi.

Buduća minimalna plaćanja neotkazivih obaveza po osnovu operativnog lizinga prikazana su kako sledi:

	2016	U RSD hiljada 2015
Do 1 godine	35.975	78.701
Od 1 do 5 godina	38.981	38.024
	74.956	116.725

(b) Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2016. godine, Grupa je imala 85 započetih sudskih sporova u ukupnom iznosu od 472.961 hiljade dinara u kojima je imala status tuženog lica. Zatezna kamata po osnovu sporova koji se vode protiv Grupe iznos 252.711 hiljada dinara.

Na osnovu procene pravnih zastupnika Grupe u navedenim sporovima, Grupa je izvršila rezervisanje u iznosu od 172.445 hiljada dinara na dan 31 decembra 2016. godine (31. decembra 2015. godine: 126.600 hiljade dinara), za sporove za koje se na ovaj datum očekuje da će pasti na teret Grupe.

(c) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreske obaveze ne zastarevaju u periodu od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Grupe smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima iskazane u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

35. USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Grupa je u skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu izvršila usaglašavanje obaveza i potraživanja sa svojim dužnicima i poveriocima, i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Grupa je klijentima dostavila izvode otvorenih stavki (IOS) sa stanjem na dan 31. oktobar 2016. godine. Na osnovu razmenjenih IOS obrazaca sa klijentima, ostala su neusaglašena sledeća potraživanja i obaveze:

Osnovni razlozi nerešenih IOS-a su netačna adresa - klijent se preselio a nije prijavio promenu Banci ili ne postoji na adresi prijavljenoj u APR-u ili Banci (10.047 hiljada dinara), osporeni IOS-i (u iznosu od 315.401 hiljada dinara), kao i IOS-i za koje se klijenti nisu izjasnili (10.969.961 hiljade dinara).

Ukupan iznos Overenih IOS-a, kojima su potvrđena potraživanja Banke iznosi 91.694.406 hiljade dinara.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.****36. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA**

Rukovodstvo Grupe posmatra poslovne segmente u skladu sa metodologijom i segmentacijom koja je definisana na nivou cele Erste grupe, i na osnovu istih donosi odluke, alocira resurse i ocenjuje rezultat poslovanja pojedinačnih segmenata. Izveštaj po segmentima je usklađen sa FINREP metodologijom izveštavanja koji se koristi u Erste grupi gde postoje odstupanja na određenim pozicijama u odnosu na rezultat iskazan po lokalnoj NBS metodologiji.

a) Struktura poslovnih segmenata

Izveštaj po segmentima sastoji se od šest osnovna segmenata koji predstavljaju upravljačku strukturu Erste banke a.d. Novi Sad

Erste bank a.d. Novi Sad - Poslovni segmenti

Stanovništvo

Mala i srednja preduzeća

Komercijalno finansiranje nekretnina

Veliki korporativni klijenti

Finansijska tržišta

Ostalo

b) Definicije poslovnih segmenata**Stanovništvo (Retail)**

Ovaj segment koji se sastoji od poslovnih aktivnosti koje su pod odgovornošću menadžera iz prodajne mreže sektora poslovanja sa stanovništvom. Ciljani klijenti su uglavnom fizička lica, preuzetnici i slobodne profesije. Poslovanjem najvećim delom upravlja Grupa sa fokusom na jednostavnost proizvoda kojoj se nude, investicionih proizvoda, tekućih računa, štednje, kreditnih kartica, i dodatnih proizvoda kao što su lizing, osiguranje, socijalnih proizvoda.

Mala i srednja preduzeća (SME)

Obuhvata klijente, pravna lica koji su pod odgovornošću lokalnih korporativnih komercijalnih centara, koji se uglavnom sastoje od kompanija sa godišnjim obrtom od 1 milion EUR do 25 miliona EUR. Pored ovih klijenata obuhvata i klijente koji obavljaju javnu delatnost ili učestvuju u radu javnog sektora.

Komercijalno projektno finansiranje (CRE)

Predstavlja poslovanje koje obuhvata investicije u nekretnine za potrebe generisanja prihoda od izdavanja pojedinačnih nepokretnosti ili čitavih kompleksa nepokretnosti, razvoja i izgradnje pojedinačnih nepokretnosti i kompleksa nepokretnosti radi sticanja kapitalne dobiti njihovom prodajom, usluge upravljanja imovinom, usluge izgradnje (EGI) i izgradnje u sopstvene svrhe.

Veliki korporativni klijenti (LC)

Obuhvata klijente čiji konsolidovani godišnji obrt prelazi EUR 25 miliona.

Segment Tržišta (GM)

Predstavlja aktivnosti koje se sastoje od trgovanja i pružanja tržišnih usluga. Trgovanje i tržišne usluge obuhvata aktivnosti koje su povezane sa upravljanjem i preuzimanjem rizika u okviru knjige trgovanja banke, kao i aktivnosti vezane za korišćenje knjige trgovanja banke u svrhe kreiranja tržišta, kratkoročno upravljanje likvidnošću i čuvanje hartija od vrednosti, kastodi poslove, komercijalne poslove i sve aktivnosti na tržištu kapitala. Specifični prihodi i rezultat svedenja fer vrednosti koji nisu direktno povezani sa klijentskim transakcijama (koji mogu biti i poslovi usklađenosti aktive i pasive) i opšte premje rizika kao naknade za obavljene poslove takođe pripadaju ovom segmentu.

Ostalo

Ovaj segment obuhvata sve poslove upravljanja aktivom i pasivom (Asset/Liability Management) kao i interno pružanje usluga na neprofitnoj osnovi. Takođe obuhvata i slobodni kapital Erste banke (definisan kao razlika ukupnog prosečnog kapitala prema MSFI i prosečnog ekonomskog kapitala alociranog na poslovne segmente).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembar 2016.

36. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

	Stanovništvo		Mala i srednja preduzeća		Komercijalno projektno finansiranje		Veliki korporativni klijenti		Finansijska tržišta		Ostalo		GRUPA	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
u 000 RSD														
B. Bilans uspeha														
Neto kamatni prihod	3.407.951	2.916.504	1.223.728	1.178.249	491.792	148.608	544.905	488.581	281.907	285.679	(131.690)	256.097	5.818.592	5.273.718
Prihod od dividendi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	401	44	401	44
Neto rezultat od ulaganja po metodi udela	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prihod od izdavanja investicione imovine i ostale operativne rente	-	-	2.054	-	-	-	28.169	-	-	-	9.365	36.936	39.588	36.936
Neto prihod od provizija i naknada	1.042.097	994.952	277.148	255.191	23.297	12.195	130.678	389.897	22.338	32.761	(119.093)	(166.960)	1.376.466	1.518.035
Neto rezultat trgovanja i svođenja na fer vrednost	101.821	57.380	30.449	30.400	10.528	7.865	10.271	9.328	192.539	208.533	59.264	66.608	404.873	380.113
Opšti administrativni troškovi	(3.782.307)	(3.626.053)	(593.439)	(554.020)	(77.059)	(67.464)	(225.125)	(204.471)	(104.716)	(142.234)	(71.753)	(9.566)	(4.854.398)	(4.603.809)
Neto gubitak od umanjenja vrednosti finansijske imovine koja se ne meri po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(204.024)	(400.831)	(398.910)	(585.680)	2.757	(122.598)	65.204	(218.976)	(287)	(4.418)	26.327	(539.678)	(1.301.758)	
Ostvareni dobici/gubici od finansijskih institucija koji se ne mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.478	-	3.478	
Dobici/gubici po osnovu finansijske imovine i finansijskih obaveza koje se ne mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha, neto	1.487	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15.874	15.938	17.361	15.938
Neto gubitak od umanjenja vrednosti na ulaganja i nefinansijskih institucija koje se ne mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(1.533)	-	(1)	-	-	-	(0)	-	-	-	47.854	(28.974)	46.320	(28.974)
Ostali operativni rezultat	(13.260)	(8.815)	5.200	(20.136)	(892)	7.999	(33.164)	2.043	(355)	-	(109.743)	(58.410)	(152.213)	(77.317)
Dobit pre poreza od redovnog poslovanja	552.234	(66.864)	546.229	304.004	450.423	(13.395)	520.939	466.402	391.425	384.739	(303.939)	141.518	2.157.311	1.216.403
Porez na dobit	(45.163)	1.481	2.018	(6.734)	(27.386)	297	(19.527)	(10.249)	(14.537)	(8.606)	12.204	(3.136)	(92.391)	(26.947)
Dobitak/gubitak za tekuću godinu	507.071	(65.382)	548.246	297.270	423.038	(13.099)	501.412	456.152	376.888	376.133	(291.734)	138.382	2.064.920	1.189.456
Neto rezultat koji pripada manjinskom interesu (nekontrolišući)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(0)	-	(0)	-
Neto rezultat raspoloziv vlasniku matičnog društva	507.071	(65.382)	548.246	297.270	423.038	(13.099)	501.412	456.152	376.888	376.133	(291.734)	138.382	2.064.920	1.189.456
Operativni prihod	4.551.869	3.968.835	1.533.379	1.463.839	525.617	168.667	714.024	887.806	496.784	526.973	(181.752)	192.725	7.639.920	7.208.846
Operativni troškovi	(3.782.307)	(3.626.053)	(593.439)	(554.020)	(77.059)	(67.464)	(225.125)	(204.471)	(104.716)	(142.234)	(71.753)	(9.566)	(4.854.398)	(4.603.809)
Operativni rezultat	769.563	342.782	942.224	909.819	448.558	101.203	488.899	683.335	392.067	384.739	(240.788)	183.159	2.800.523	2.605.037
A. Bilans stanja														
0														
Ukupna aktiva (stanje na kraju perioda)	37.771.574	32.645.721	27.693.422	21.393.945	11.697.209	8.193.815	16.521.135	15.096.151	13.287.144	8.529.394	35.945.996	31.628.738	142.916.481	117.487.765
Ukupna passiva bez kapitala (stanje na kraju razdoblja)	34.702.506	43.820.939	24.942.177	13.285.951	10.659.938	2.396.726	14.910.314	11.152.025	11.732.818	2.828.082	27.840.241	28.004.560	124.787.994	101.488.284
Kapital	3.069.067	2.217.690	2.751.246	1.593.950	1.037.271	252.204	1.610.822	1.308.801	1.554.326	1.141.165	8.105.755	9.485.672	18.128.486	15.999.481
C. Ključni pokazatelji/parametri														
Racio troškova i prihoda	83%	91%	39%	38%	15%	40%	32%	23%	21%	27%	-39%	5%	64%	64%
Racio kredita i depozita (neto)	0%	70%	0%	165%	0%	343%	0%	136%	0%	105%	0%	8%	0%	102%
Povrat na prosečno alocirani kapital	9%	-3%	10%	20%	7%	-7%	4%	36%	7%	39%	-5%	1%	37%	8%

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

37. DODATNA INFORMACIJA O TOKOVIMA GOTOVINE

	31.12.2016	31.12.2015
Gotovina	2.566.155	2.259.335
Žiro račun	8.276.530	5.053.944
Krediti bankama	457.731	1.412.985
Stanje na dan	11.300.417	8.726.264

Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije nije raspoloživa za svakodnevne poslovne transakcije Grupe i iz tog razloga nije deo tokova gotovine (napomena 16).

38. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne Banke Srbije utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, korišćeni za preračun deviznih pozicija Bilansa stanja na dan 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine strane valute su:

	31.12.2016	31.12.2015	U RSD
EUR	123,4723	121,6261	121,6261
USD	117,1353	111,2468	111,2468
CHF	114,8473	112,5230	112,5230

39. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

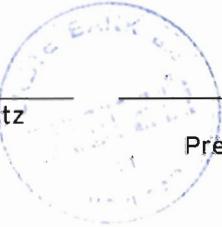
Grupa je u toku februara 2017. godine izvršila prodaju investicione nekretnine TC Point Kaluđerica za EUR 1.700.000 (knjigovodstvena vrednost EUR 1.765.000).

Osim navedenog, nije bilo drugih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe za godinu koja se završila 31. decembra 2016.godine.

Novi Sad, 15. mart 2017. godine

Odobreno od rukovodstva Erste Bank a.d. Novi Sad

_____
Stevan Čomić
Direktor Sektora
računovodstva i kontrolinga

_____
Frank Michael Beitz
Član Izvršnog
odbora

_____
Slavko Čarić
Predsednik Izvršnog
odbora

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
NA KONSOLIDOVANOJ OSNOVI
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2016. GODINE**

Sadržaj:

1. POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA BANKE	1
2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA	4
3. ODGOVORNOST PREMA ŽIVOTNOJ SREDINI	20
4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE	21
5. SVI VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI KOJI SU NASTUPILI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE ZA KOJU SE IZVEŠTAJ PRIPREMA	45
6. OPIS OČEKIVANOG RAZVOJA U NAREDNOM PERIODU	45
7. OPIS OČEKIVANOG RAZVOJA U NAREDNOM PERIODU (NASTAVAK)	46
8. AKTIVNOSTI NA POLJU ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA ZA 2016. GODINU	46
9. IZLOŽENOST RIZICIMA	48
10. SVI ZNAČAJNIJI POSLOVI SA POVEZANIM LICIMA	51

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

---

1. POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA BANKE

- **Uvod**

Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju obuhvata podatke za Erste Bank a.d. Novi Sad (u daljem tekstu Banka) i zavisnog društva S-Leasing d.o.o. Beograd. Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju Banke i zavisnog društva (u daljem tekstu Grupa) sastavljen je u skladu sa Zakonom o računovodstvu član 29 ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013).

Izveštaj je zasnovan na revidiranim podacima. Detaljniji prikaz poslovanja Grupe na konsolidovanoj osnovi dat je u Napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje na dan 31. decembra 2016. godine.

- **O Banci**

Erste Bank a.d. Novi Sad (u daljem tekstu "Banka") je najstarija finansijska institucija u zemlji, osnovana 1864. godine kao prva štedionica (Novosadska štedionica). Novosadska banka a.d. Novi Sad je početkom avgusta 2005. godine, nakon uspešno okončanog procesa privatizacije, postala član Erste Bank Group, koja je osnovana 1819. godine kao prva štedionica u Austriji. Od 1997. godine, Erste Grupa se razvija kao jedna od najvećih kompanija za pružanje finansijskih usluga u centralnoj i istočnoj Evropi, sa oko 46.700 zaposlenih, koja opslužuje oko 15,9 miliona klijenata u 2.697 filijala u 7 zemalja (Austriji, Češkoj Republici, Slovačkoj, Rumuniji, Mađarskoj, Hrvatskoj i Srbiji).

Akcionari Banke su Erste Group Banka AG, Beč sa 74% učešća i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac sa 26% učešća u akcijskom kapitalu Banke.

Sedište Banke se nalazi u Novom Sadu, u ulici Bulevar Oslobođenja broj 5. Banka u svom sastavu ima 7 poslovnih centara, 47 filijala, 9 ekspozitura i 5 šaltera.

Matični broj Banke je 08063818, a poreski identifikacioni broj je 101626723.

Banka je na dan 31. decembra 2016. godine imala 1.021 zaposlenog (31. decembar 2015. godine: 1.027 zaposlenih).

Članovi Upravnog odbora Banke na dan 31. decembra 2016. godine su:

1. Gernot Mittendorfer, predsednik, Erste Group Bang AG, Beč
2. Hannes Frotzbacher, član, Erste Group Bank AG, Beč
3. Sava Dalbokov, član, Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac
4. Dragana Plavšić, nezavisna, Beograd,
5. Aleksandar Vlahović, član, nezavisan, Beograd

Članovi Izvršnog odbora Banke na dan 31. decembra 2016. godine su:

1. Slavko Carić, predsednik Izvršnog odbora,
2. Jasna Terzić, član Izvršnog odbora ,
3. Frank Michael Beitz, član Izvršnog odbora

Članovi Odbora za reviziju na dan 31. decembra 2016. godine su:

Mario Catasta, predsednik, Erste Group Bank AG, Beč
Sava Dalbokov, član, Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac
Aleksandar Vlahović, član, nezavisan, Beograd

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

---

1. POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA BANKE (nastavak)

S - Leasing d.o.o. Beograd je osnovan juna 2003. godine. Društvo je organizovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću i registrovano je kod Trgovinskog suda u Beogradu 18. juna 2003. godine, dok je kod Agencije za privredne registre registrovano rešenjem broj BD 33349/2005 od 7. juna 2005. godine.

Po stupanju na snagu Zakona o finansijskom lizingu, Društvo dobija dozvolu za obavljanje poslova finansijskog lizinga po Rešenju Narodne Banke Srbije broj 622 od 25. januara 2006. godine.

U 2014. godini je došlo do promene u vlasničkoj strukturi osnovnog kapitala S-Leasinga te je Erste Bank a.d. Novi Sad postala većinski vlasnik društva sa udedom od 75,0%, dok je Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Grac, Austrija smanjila svoj ideo na 25,0%. Osnovni kapital Društva na dan 31. decembra 2013. godine sastojao se od udela osnivača Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Grac, Austrija (50,0%) i Immorient International Holding GmbH, Beč, Austrija (50,0%).

Osnovna delatnost društva je pružanje usluga finansijskog lizinga pokretnih stvari fizičkim i pravnim licima na teritoriji Republike Srbije.

Sedište Društva je u Beogradu u Ulici Milutina Milankovića broj 11a/4.

Društvo je na dan 31. decembra 2016. godine imalo 41 zaposlenog (31. decembar 2015. godine: 42 zaposlena).

Matični broj društva je 17488104, a poreski identifikacioni broj je 102941384.

Članovi Upravnog odbora Društva su:

1. Jasna Terzić, predsednik, Erste Bank akcionarsko društvo, Novi Sad
2. Vladan Mihajličin, član, Erste Bank akcionarsko društvo, Novi Sad
3. Nikola Maslovarić, član, Erste Bank akcionarsko društvo, Novi Sad
4. Marko Markić, član, Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Grac
5. Sava Dalbokov, član, Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Grac

Članovi Izvršnog odbora Društva su:

1. Bojan Vračević, predsednik izvršnog odbora
2. Vuk Vučević, član Izvršnog odbora

U 2014. godini Erste Bank a.d. Novi Sad, Srbija je na osnovu ugovora o kupovini i prenosu udela sa Steiermarkische Bank und Sparkassen AG i Erste Group Immorient International Holding GMBH Beograd d.o.o. stekla 75% udela u osnovnom kapitalu kompanije S-Leasing d.o.o., Beograd.

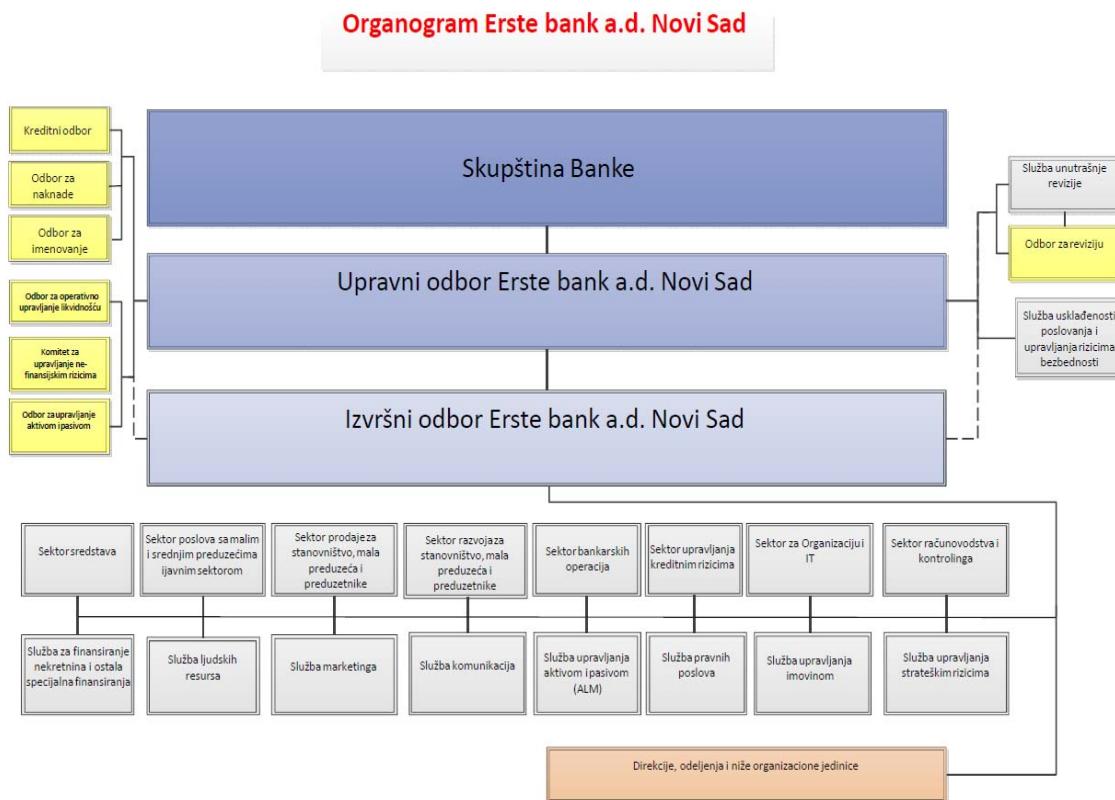
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju obuhvata pojedinačne podatke Erste Bank a.d. Novi Sad i podatke zavisnog društva S-Leasing d.o.o. Beograd. Erste Bank a.d. Novi Sad, kao matično društvo zavisnog društva S-Leasing d.o.o., Beograd sastavlja konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju.

Iznosi u ovom Izveštaju su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno.

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

1. POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA BANKE (nastavak)

Organizaciona struktura Banke je prikazana kako sledi:

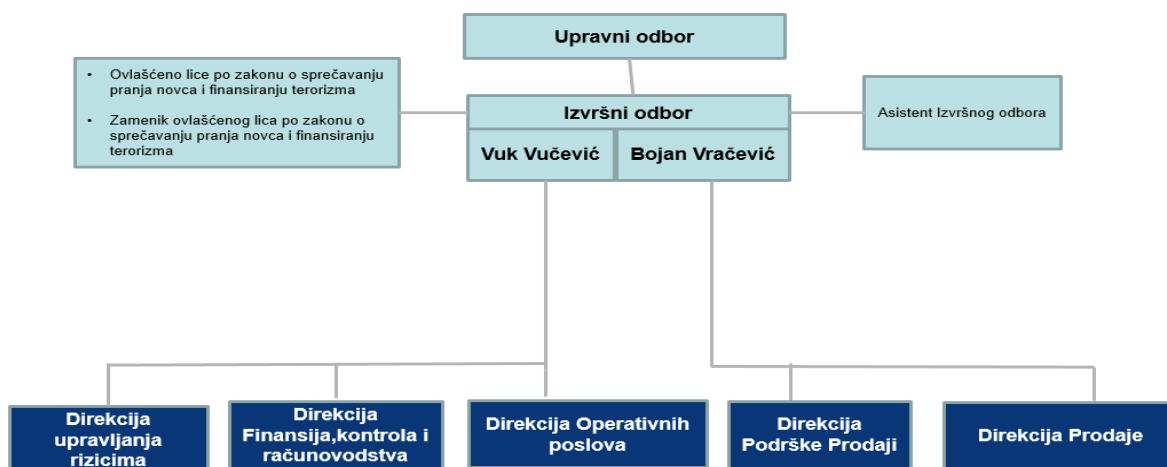

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

1. POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA BANKE (nastavak)

Organizaciona struktura Društva je prikazana kako sledi:

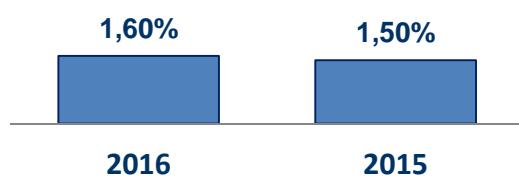
Organizaciona šema

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA

Makroekonomski uslovi poslovanja u toku 2016. godine

Kretanje inflacije

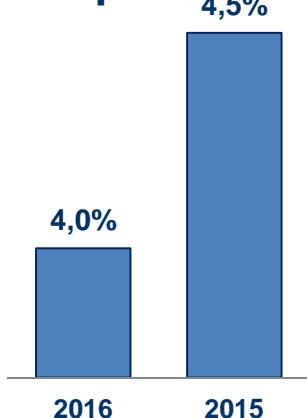
Stopa inflacije je u toku 2016. godine oscilirala od 2,4% do 1,6%, da bi na kraju 2016. godine ona bila 1,6%. Na kraju 2016. godine stopa je bila ispod targetirane od 4% (+-1,5%). Inflacija će ostati niska i stabilna i od početka ove godine kretati se u granicama dozvoljenog odstupanja od novog cilja (3 +- 1,5 %).

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

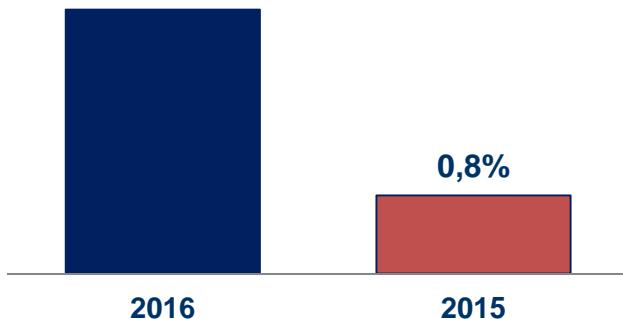
2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA

Kretanje kursa dinara

U 2016. godini dinar je dodatno depresirao u odnosu na evro, tako da je kurs dinara sa 121,63 povećan na 123,47.

Kretanje referentne**stope**

Referentna kamatna NBS se u toku 2016. godine kretala od 4,50% do 4,00%.

Kretanje rasta BDP-a**2,7%**

Stopa rasta BDP-a beleži pozitivnu vrednost u 2016. godini od 2,70%.

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)

Pokazatelji poslovanja Banke - uporedni podaci 2016. - 2015. godina

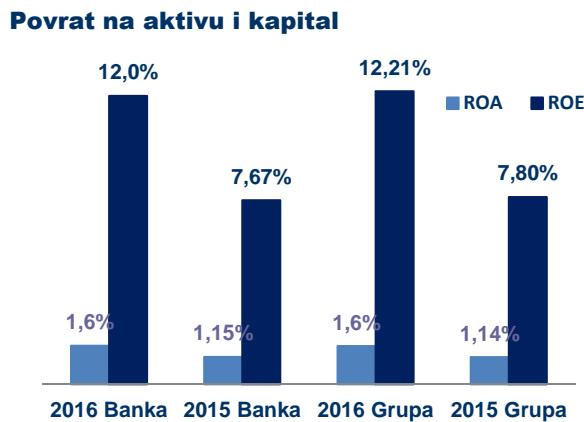
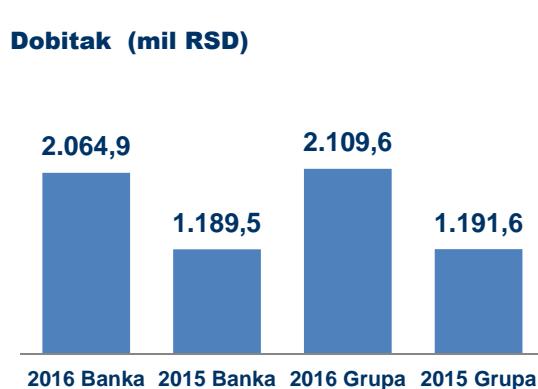
Bilans uspeha

Struktura bilansa uspeha za godinu završenu na dan 31. decembra 2016. i na dan 31. decembra 2015. godine, sa procentima rasta u odnosu na prethodnu godinu, je sledeća:

	Konsolidovano			Banka			U RSD hiljada
	01.01.- 31.12.2016.	01.01.- 31.12.2015.	%rasta/(pada)	01.01.-31.12.2016.	01.01.-31.12.2015.	%rasta/(pada)	
PRIHODI I RASHODI REDOVNOG POSLOVANJA							
Prihodi od kamata	7.239.279	6.937.331	4,35	7.049.967	6.772.486	4,10	
Rashodi kamata	(1.317.933)	(1.584.729)	(16,84)	(1.227.200)	(1.503.663)	(18,39)	
Dobitak po osnovu kamata	5.921.346	5.352.602	10,63	5.822.767	5.268.823	10,51	
Prihodi od naknada i provizija	2.187.934	2.297.202	(4,76)	2.143.153	2.254.600	(4,94)	
Rashodi naknada i provizija	(703.912)	(626.231)	12,40	(685.132)	(605.042)	13,24	
Dobitak po osnovu naknada i provizija	1.484.022	1.670.971	(11,19)	1.458.021	1.649.558	(11,61)	
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovaju	198.957	190.700	4,33	198.957	190.700	4,33	
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	1.238	1.836	(32,57)	1.238	1.836	(32,57)	
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	144	(100,00)	-	144	(100,00)	
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorenih valutne klauzule	204.495	131.251	55,80	203.037	127.476	59,27	
Ostali poslovni prihodi	272.254	275.291	(1,10)	258.681	255.596	1,21	
Neto rashod po osnovu obezvredenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(605.711)	(1.401.460)	(56,78)	(630.331)	(1.397.374)	(54,89)	
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD	7.476.601	6.221.335	20,18	7.312.370	6.096.759	19,94	
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(1.870.076)	(1.716.300)	8,96	(1.802.560)	(1.646.854)	9,45	
Troškovi amortizacije	(266.926)	(262.201)	1,80	(263.278)	(257.267)	2,34	
Ostali rashodi	(3.129.899)	(3.022.514)	3,55	(3.089.221)	(2.976.235)	3,80	
DOBIT PRE OPOREZIVANJA	2.209.700	1.220.320	81,08	2.157.311	1.216.403	77,35	
Porez na dobit	(11.739)	(3.699)	217,36	(2.205)	(1.557)	41,62	
Dobitak po osnovu odloženih poreza	1.840	343	436,44	-	-	-	
Gubitak po osnovu odloženih poreza	(90.186)	(25.390)	255,20	(90.186)	(25.390)	255,20	
DOBIT	2.109.615	1.191.574	77,04	2.064.920	1.189.456	73,60	

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)

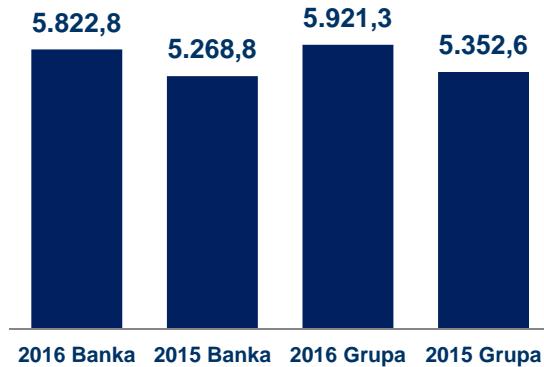

Banka je u periodu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine ostvarila neto dobitak od 2.064.920 hiljada dinara (2015. godina: 1.189.456 hiljada dinara), što predstavlja povećanje od 73,60% u odnosu na prethodnu godinu. Grupa je u periodu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine ostvarila neto dobitak od 2.109.615 hiljada dinara (2015. godina: 1.191.574 hiljade dinara), što predstavlja rast od 77,04% u odnosu na prethodnu godinu.

Prihodi od kamata u 2016. godini, na nivou Grupe, iznose 7.239.279 hiljada dinara (2015. godina: 6.937.331 hiljada dinara), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 4,35%. Prihodi od kamata Banke u 2016. godini iznose 7.049.967 hiljada dinara (2015. godina: 6.772.486 hiljade dinara), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 4,10%.

Rashodi kamata u 2016. godini, na nivou Grupe, iznose 1.317.933 hiljada dinara (2015. godina: 1.584.729 hiljada dinara), i u odnosu na prethodnu godinu beleže smanjenje od 16,84%. Rashodi od kamata Banke u 2016. godini iznose 1.227.200 hiljada dinara (2015. godina: 1.503.663 hiljada dinara), i u odnosu na prethodnu godinu beleže smanjenje od 18,39%.

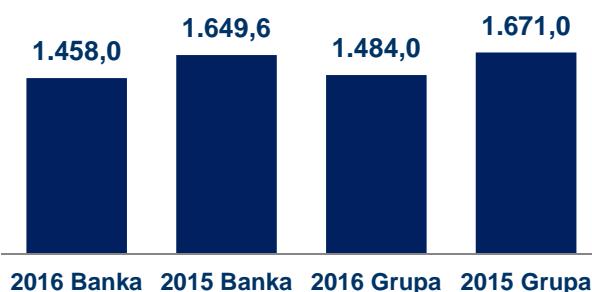
Neto prihod po osnovu kamata (mil RSD)

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)

Neto prihod po osnovu naknada (mil RSD)

Prihodi od naknada i provizija u 2016. godini, na nivou Grupe, iznose 2.187.934 hiljade dinara (2015. godina: 2.297.202 hiljade dinara), i u odnosu na prethodnu godinu beleže smanjenje od 4,76%. Prihodi od naknada i provizija Banke u 2016. godini iznose 2.143.153 hiljade dinara (2015. godina: 2.254.600 hiljada dinara), i u odnosu na prethodnu godinu beleže smanjenje od 4,94%.

Rashodi od naknada i provizija u 2016. godini, na nivou Grupe, iznose 703.912 hiljada dinara (2015. godina: 626.231 hiljadu dinara), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 12,40%. Rashodi od naknada i provizija Banke u 2016. godini iznose 685.132 hiljade dinara (2015. godina: 605.042 hiljade dinara), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 13,24%.

U strukturi ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, pored kamate i naknade, najveće učešće imaju prihodi od kursnih razlika, ostali poslovni prihodi, odnosno rashodi po osnovu obezvredenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki. **Pozitivan neto efekat kursnih razlika** u 2016. godini, na nivou Grupe, iznosi 204.495 hiljade dinara, od čega je 203.037 hiljada dinara na nivou Banke, a 1.458 hiljada dinara na nivou S-Leasinga. **Negativan neto efekat po osnovu obezvredenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki** na nivou Grupe iznosi 605.711 hiljada dinara, od čega je na nivou Banke neto rashod od 630.331 hiljadu dinara, dok je na nivou S-Leasinga neto prihod od 24.620 hiljada dinara.

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)

Bilans stanja

AKTIVA	Konsolidovano						Banka						URSDhiličada							
	2016.		U %		2015.		U %		% rasta/pada		2016.		U %		2015.		U %		% rasta/pada	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	19.246.670	13,00	18.523.428	15,27	3,90	19.246.670	13,47	18.523.428	15,77	3,90										
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovaju	13.048.357	8,81	8.363.472	6,90	56,02	13.048.357	9,13	8.363.472	7,12	56,02										
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	7.182.702	4,85	3.446.272	2,84	108,42	7.182.702	5,03	3.446.272	2,93	108,42										
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	8.635.103	5,83	7.008.412	5,78	23,21	8.635.103	6,04	7.008.412	5,97	23,21										
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.209.725	0,82	2.733.309	2,25	(55,74)	1.211.439	0,85	2.733.351	2,33	(55,68)										
Krediti i potraživanja od komitenata	96.463.262	65,13	79.043.876	65,17	22,04	91.213.913	63,82	75.182.667	63,99	21,32										
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	118	-	118	-	-	-	-	-	-	-										
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	-	-	93.560	0,07	93.560	0,08										
Nematerijalna ulaganja	281.395	0,19	351.826	0,29	(20,02)	278.845	0,20	350.854	0,30	(20,52)										
Nekretnine, postrojenja i oprema	817.267	0,55	741.139	0,61	10,27	811.073	0,57	733.119	0,62	10,63										
Investicione nekretnine	232.417	0,16	238.508	0,20	(2,55)	232.417	0,16	238.508	0,20	(2,55)										
Tekuća poreska sredstva	6.513	-	17.163	0,01	(62,05)	-	-	-	-	-	1.116	-	(100,00)							
Odložena poreska sredstva	61.745	0,04	161.764	0,13	(61,83)	59.523	0,04	161.382	0,14	(63,12)										
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	56.695	0,04	443	-	12.697,97	56.294	0,04-	-	-	-										
Ostala sredstva	864.863	0,58	658.957	0,54	31,25	846.585	0,59	651.624	0,55	29,92										
UKUPNA AKTIVA	148.106.832	100	121.288.687	100	22,11	142.916.481	100	117.487.765	100	21,64										

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

**2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI,
KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)**

Bilans stanja

	Konsolidovano						Banka						URSDhiljada	
				% rasta/ pada						% rasta/pada				
	2016.	U %	2015.	U %	% rasta/ pada	2016.	U %	2015.	U %	% rasta/pada	2016.	U %		
PASIVA														
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanjу	54.690	0,04	94.235	0,08	(41,96)	54.690	0,04	94.235	0,08	(41,96)				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	41.815.700	28,23	34.001.077	28,03	22,98	36.709.919	25,69	30.282.165	25,77	21,23				
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	84.903.330	57,33	68.295.393	56,31	24,32	84.903.330	59,41	68.295.393	58,13	24,32				
Subordinirane obaveze	1.764.606	1,19	1.824.946	1,50	(3,31)	1.764.606	1,23	1.824.946	1,55	(3,31)				
Rezervisanja	690.714	0,47	551.405	0,45	25,26	670.642	0,47	534.486	0,45	25,47				
Tekuće poreske obaveze	1.090	-	-	-	100,00	1.090	-	-	-	-				
Ostale obaveze	622.694	0,42	440.944	0,36	41,22	684.202	0,48	457.059	0,39	49,70				
UKUPNO OBAVEZE	129.851.823	87,68	105.208.000	86,74	23,42	124.788.479	87,32	101.488.284	86,38	22,96				
KAPITAL														
Akcijski kapital	10.164.475	6,86	10.164.475	8,38	-	10.164.475	7,11	10.164.475	8,65	-				
Dobitak	2.135.770	1,44	1.226.785	1,01	74,09	2.064.920	1,44	1.189.456	1,01	73,60				
Rezerve	5.898.873	3,98	4.645.736	3,83	26,97	5.898.607	4,13	4.645.550	3,95	26,97				
Učešća bez prava kontrole	54.892	0,04	43.692	0,04	25,63	-	-	-	-	-				
UKUPAN KAPITAL	18.254.009	12,32	16.080.687	13,26	13,52	18.128.002	12,68	15.999.481	13,62	13,30				
UKUPNO PASIVA	148.106.832	100	121.288.687	100	22,11	142.916.481	100	117.487.765	100	21,64				

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

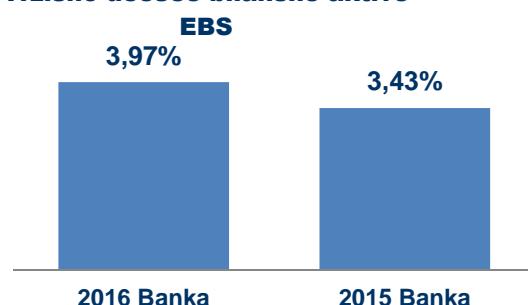
2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)

Kretanje bilansne aktive

Ukupna **bilansna suma** Banke na dan 31. decembra 2016. godine iznosi 142.916.481 hiljadu dinara i beleži rast u 2016. godini od 21,64% u odnosu na 31. decembar 2015. godine. Ukupna bilansna suma na dan 31. decembra 2016. godine na konsolidovanoj osnovi iznosi 148.106.832 hiljade dinara i beleži rast u 2016. godini od 22,11% u odnosu na 31. decembar 2015. godine.

Tržišno učešće bilansne aktive

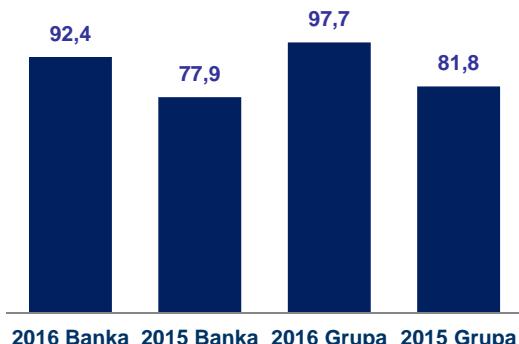
Tržišno učešće aktive Banke u odnosu na ukupnu aktivu bankarskog tržišta Srbije u 2016. godini je 3,97%, dok je tržišno učešće Banke u odnosu na ukupnu aktivu bankarskog tržišta Srbije u 2015. godini iznosilo 3,43%.

Gotovina i sredstva kod centralne banke u 2016. godini, na nivou Grupe, iznose 19.246.670 hiljada dinara, a celokupni iznos se odnosi na Banku. Gotovina i sredstva kod centralne banke su zabeležili porast od 3,90% u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu.

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovaju u 2016. godini, na nivou Grupe, iznose 13.048.357 hiljade dinara, a celokupni iznos se odnosi na Banku. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovaju su na dan 31. decembra 2016. godine povećana za 56,02% u odnosu na isti datum 2015. godine.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju u 2016. godini, na nivou Grupe, iznose 7.182.702 hiljade dinara, a celokupni iznos se odnosi na Banku. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su na dan 31. decembra 2016. godine povećana za 108,42% u odnosu na isti datum 2015. godine.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća u 2016. godini, na nivou Grupe, iznose 8.635.103 hiljade dinara, a celokupni iznos se odnosi na Banku. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su na dan 31. decembra 2016. godine povećana za 23,21% u odnosu na isti datum 2015. godine.

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU**2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)****Ukupno dati krediti**

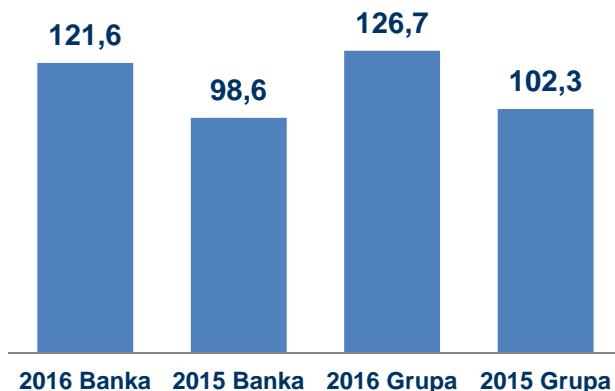
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija u 2016. godini, na nivou Grupe, iznose 1.209.725 hiljada dinara, a najznačajniji deo ovog iznosa se odnosi na Banku. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija su na dan 31. decembra 2016. godine smanjeni za 55,74% u odnosu na isti datum 2015. godine.

Krediti i potraživanja od komitenata na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembar 2016. godine iznose 96.463.262 hiljada dinara, od čega na nivou Banke iznose 91.213.913 hiljada dinara, a na nivou S-Leasinga iznose 5.249.349 hiljada dinara. Krediti i potraživanja od komitenata na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembar 2016. godine beleže rast od 22,04% u odnosu na isti datum 2015. godine. Krediti i potraživanja od komitenata Banke, na dan 31. decembra 2016. godine ostvarili su rast od 21,32% u odnosu na 2015. godinu.

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)

Ukupno primljeni depoziti

bankama i drugim finansijskim organizacijama Banke u dinarima čine 11,67% stanja depozita (i beleži rast od 10,88% u odnosu na 2015. godinu), dok u stranoj valuti čine 88,33% stanja ovih depozita (i beleži rast od 22,74% u odnosu na 2015. godinu).

Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembra 2016. godine iznose 84.903.330 hiljade dinara, a celokupni iznos se odnosi na Banku. Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembra 2016. godine beleži rast od 24,32% u odnosu na isti datum 2015. godine. Na dan 31. decembra 2016. godine, depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima Banke u dinarima čine 27,14% stanja depozita (i beleži rast od 17,43% u odnosu na 2015. godinu), dok u stranoj valuti čine 72,86% stanja ovih depozita (i beleži rast od 27,10% u odnosu na 2015. godinu).

Ročna struktura konsolidovanog bilansa stanja na dan 31. decembra 2016. godine je povoljna. Trajni i dugoročni izvori finansiraju stalna sredstva i dugoročna sredstva.

Ukupan kapital Grupe na dan 31. decembra 2016. godine iznosi 18.254.009 hiljada dinara i beleži porast od 13,52% u odnosu na isti datum 2015. godine. Ukupan kapital Banke iznosi 18.128.002 hiljade dinara na dan 31. decembra 2016. godine. Ukupan kapital Banke je u 2016. godini povećan za 13,30% u odnosu na prethodnu godinu.

Dinarski i devizni podbilans Grupe na dan 31. decembra 2016. i na dan 31. decembra 2015. godine prikazani su kako sledi:

Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembra 2016. godine iznose 41.815.700 hiljada dinara, od čega na nivou Banke iznose 36.709.919 hiljada dianra, dok na nivou S-Leasinga iznose 5.105.781 hiljadu dinara. Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembra 2016. godine beleži rast od 22,98% u odnosu na isti datum 2015. godine. Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama Banke, su na dan 31. decembra 2016. godine povećane za 21,23% u odnosu na isti datum 2015. godine. Na dan 31. decembra 2016. godine, depoziti i ostale obaveze prema

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)

	Konsolidovano						Banka						URSD	Dhilijada
													%	%
	2016.	U %	2015.	U %	rasta/pada		2016.	U %	2015.	U %	rasta/pada			
AKTIVA														
Aktiva u dinarima	46.533.577	31,42	40.296.932	33,22	15,48		46.648.641	32,64	40.392.692	34,38	15,49			
Aktiva u stranoj valuti	101.573.256	68,58	80.991.755	66,78	25,41		96.267.840	67,36	77.095.073	65,62	24,87			
Ukupna aktiva	148.106.832	100	121.288.687	100	22,11		142.916.481	100	117.487.765	100	21,64			
PASIVA														
Pasiva u dinarima	46.572.684	31,45	40.345.420	33,26	15,43		46.413.520	32,48	40.249.570	34,26	15,31			
Pasiva u stranoj valuti	101.534.148	68,55	80.943.267	66,74	25,44		96.502.961	67,52	77.238.195	65,74	24,94			
Ukupna pasiva	148.106.832	100	121.288.687	100	22,11		142.916.481	100	117.487.765	100	21,64			

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)

Dinarski podbilans aktive Grupe čini 31,42% ukupne aktive i beleži rast od 15,48% u 2016. godini, dok dinarski podbilans pasive Grupe čini 31,45% ukupne pasive Grupe i beleži rast od 15,43% u 2016. godini. Međutim, devizni podbilans aktive Grupe je i dalje značajniji i čini 68,58% aktive i beleži rast od 25,41% u odnosu na prethodnu godinu, dok je devizni podbilans pasive Grupe isto značajniji i čini 68,55% pasive na dan 31. decembra 2016. godine, i beleži rast od 25,44% u odnosu na prethodnu godinu.

Dinarski podbilans aktive Banke čini 32,64% ukupne aktive i beleži rast od 15,49% u 2016. godini, dok dinarski podbilans pasive Banke čini 32,48% ukupne pasive Banke i beleži rast od 15,31% u 2016. godini. Međutim, devizni podbilans aktive Banke je i dalje značajniji i čini 67,36% aktive i beleži rast od 24,87% u odnosu na prethodnu godinu, dok je devizni podbilans pasive Banke isto značajniji i čini 67,52% pasive na dan 31. decembra 2016. godine, i beleži rast od 24,94% u odnosu na prethodnu godinu.

Kapital

Kapital Grupe na dan 31. decembra 2016. iznosi 18.254.009 hiljada dinara (31. decembar 2015. godine: 16.080.687 hiljada dinara). Kapital Banke na dan 31. decembra 2016. godine iznosi 18.128.002 hiljada dinara (31. decembar 2015. godine: 15.999.481 hiljadu dinara).

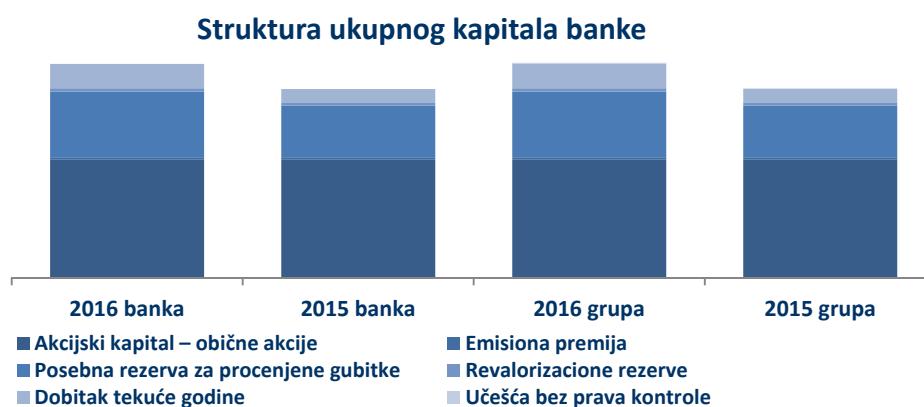
Struktura ukupnog kapitala Grupe i Banke prikazana je kako sledi:

	Konsolidovano		U RSD hiljada	
	2016.	2015.	Banka	2015.
Akcijski kapital - obične akcije	10.040.000	10.040.000	10.040.000	10.040.000
Emisiona premija	124.475	124.475	124.475	124.475
Posebna rezerva za procenjene gubitke	5.614.904	4.425.448	5.614.904	4.425.448
Ostale rezerve	37.329	35.740	-	-
Revalorizacione rezerve	283.968	220.288	283.703	220.102
Dobitak tekuće godine	2.098.441	1.191.045	2.064.920	1.189.456
Učešća bez prava kontrole	54.892	43.691	-	-
Stanje na dan 31. decembra	18.254.009	16.080.687	18.128.002	15.999.481

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

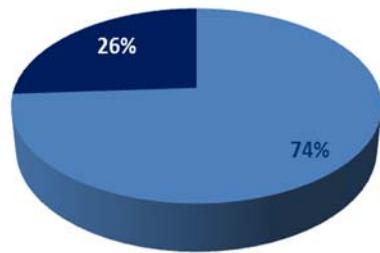
2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)

Kapital (nastavak)

Na dan 31. decembra 2016. godine, upisani i uplaćeni kapital Banke se sastoji od 1.004.000 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 10.000 dinara (31. decembar 2015. godine: 1.004.000 običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti 10.000 dinara). U toku 2016. i 2015. godine, nije bilo promena na akcijskom kapitalu.

Struktura akcionarskog kapitala

Većinski akcionar Banke je Erste Group Banka AG, Beč sa učešćem od 74% u akcijskom kapitalu na dan 31. decembra 2016. godine.

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2016. i na dan 31. decembra 2015. godine je sledeća:

Naziv akcionara	Broj akcija	Učešće u %
Erste Group Banka AG, Beč	742.960	74,00
Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac	261.040	26,00
Ukupno	1.004.000	100,00

Kapital S-Leasinga je 75% u vlasništvu Erste bank ad Novi Sad a 25% u Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Grac, Austrija.

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

---

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)

- **Društveno odgovorno poslovanje**

Društveno odgovorno poslovanje je prikazano za Banku kao nosioca Grupe.

Erste Bank a.d. Novi Sad je članica Erste Grupe, finansijske institucije sa tradicijom dugom skoro 200 godina, za koju od samog početka društveno odgovorno poslovanje predstavlja sastavni deo korporativne filozofije i dugoročne poslovne strategije. Erste Grupa je osnovana kao prva štedionica u Austriji 1819. godine, sa dvojakim ciljem - da omogući „običnim“ ljudima pristup finansijskim uslugama i da podrži društvene aktivnosti u zajednici u kojoj deluje. Grupa u tom duhu posluje i danas.

Za Erste Banku društveno odgovorno poslovanje predstavlja strateški okvir za upravljanje kompanijom, zasnovan na ulaganju u dugoročne i stabilne odnose sa svim ključnim zainteresovanim stranama, i na opredeljenju da aktivno doprinosimo razvoju i dobrobiti društva čiji smo neodvojivi deo. Društveno odgovorno poslovanje je pristup koji nam omogućava da se, delujući u partnerstvu sa drugim sektorima, uspešnije suočimo sa izazovima koje nam postavlja savremeno tržište. To je koncept koji nas podstiče da budemo inovativni, ohrabrujemo održivi razvoj, odgovorno upravljamo rizikom i smanjujemo troškove, postižući tako bolje poslovne rezultate za naše klijente i kompaniju, ali i za zajednice u kojima radimo.

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)

- Društveno odgovorno poslovanje (nastavak)

Aktuelna Strategija društveno odgovornog poslovanja Erste Bank a.d. Novi Sad usvojena za period od 2015. do 2019. godine izrađena je na sledećim principima: povezanost sa osnovnim poslovanjem, uravnoteženost, holistički pristup i integrativni pristup, a sprovodi se kroz šest osnovnih oblasti sa jasno definisanim ciljevima, koje prati po jedna ključna tema u fokusu, kao i neke dodatne koje zajedno daju jasne smernice za konkretnе programe, projekte i inicijative:

OBLAST	CILJ	PRIORITETNE TEME
Korporativno upravljanje	Dalje unapređenje postojećih praksi dobrog korporativnog upravljanja	Transparentne prakse upravljanja Sprečavanje sukoba interesa Razvoj društveno odgovornog poslovanja kroz udružene inicijative
Odgovornost prema klijentima	Još čvrše integrisanje društvene odgovornosti u osnovno poslovanje	Odgovorno finansiranje Finansijska inkluzija Odgovorna komunikacija sa klijentima
Odgovornost u radnom okruženju	Dalji razvoj motivišućeg radnog okruženja, baziranog na pravima i potrebama zaposlenih	Razvoj i usavršavanje zaposlenih Bezbednost i zdravlje na radu Socijalna podrška zaposlenima
Odgovornost u lancu nabavke	Minimizovanje negativnih i maksimizovanje pozitivnih uticaja koje Banka ostvaruje na društvo i životnu sredinu kroz lanac nabavke	Primena kriterijuma socijalnog okruženja u proceni dobavljača Primena kriterijuma zaštite životne sredine u proceni dobavljača
Odgovornost prema lokalnim zajednicama	Dalji razvoj lokalnih zajednica u svim relevantnim aspektima	Ulaganje u razvoj potencijala članova zajednica u kojima Banka posluje Promocija korporativne i individualne filantropije
Odgovornost prema životnoj sredini	Doprinos očuvanju životne sredine minimizovanjem negativnih i maksimizovanjem pozitivnih uticaja koje Banka ostvaruje	Odgovorno upravljanje resursima Odgovorno finansiranje Podizanje svesti zaposlenih o zaštiti životne sredine

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

---

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)

- **Društveno odgovorno poslovanje (nastavak)**

Vrednosti koje su ukorenjene u poslovanje i za koje se zalažemo su podrška, odgovornost, poverenje, inovativnost i stvaranje.

Posebnu karakteristiku našeg angažovanja predstavljaju naporci koje ulažemo u promovisanje koncepta društveno odgovornog poslovanja u Srbiji, kako na sopstvenom primeru tako i kroz intenzivnu saradnju sa partnerima iz javnog i neprofitnog sektora. U skladu sa tom politikom, naša Banka je jedan od osnivača i aktivnih članica inicijativa koje zastupaju društveno odgovorno poslovanje u Srbiji, poput Globalnog dogovora Ujedinjenih nacija za Srbiju, Forum za odgovorno poslovanje, Radne grupe za korporativnu društvenu odgovornost pri Udruženju banaka Srbije i slično.

Pored toga što želimo da budemo pouzdan partner privredi i stanovništvu, budući da smo dugoročno posvećeni tržištu Srbije, vidimo svoju ulogu u aktivnom i konstantnom doprinisu razvoju društva i kulture. Erste Banka posebnu pažnju posvećuje programima ulaganja u zajednicu. Tokom 2016. godine Erste Banka je kroz razne programe iz oblasti kulture, popularizacije nauke, promocije preduzetništva (pre svega socijalnog i mikro preduzetništva), ali i kroz volonterske akcije izdvojila sredstva u iznosu od oko 34 miliona dinara.

Jedan od najbitnijih programa Banke u 2016. godini je pokretanje „Korak po korak“, programa edukativne, finansijske, i mentorske podrške startapima, socijalnim preduzećima i civilnom društву. Ovo je prvi korak u realizaciji programa socijalnog bankarstva „Korak po korak“ u Srbiji, koji je Erste Grupa pokrenula u centralnoj i istočnoj Evropi (CIE) i u Austriji, kako bi podržala klijente koji su tradicionalno nedovoljno obuhvaćeni bankarskim uslugama: nove biznise, uključujući i početnike u preduzetništvu, socijalna preduzeća, organizacije civilnog društva, kao i lica u riziku od siromaštva. Program „Korak po korak“ u prvoj fazi u Srbiji podržava firme sa istorijom poslovanja manjom od 24 meseca u osnaživanju njihovih biznisa, zatim socijalna preduzeća bez obzira na dužinu poslovanja, kao i nove biznis ideje koje karakteriše održivost i tržišni potencijal, nudeći im pristup osnovnim finansijskim proizvodima, adekvatne finansijske savete i kontinuirano mentorstvo.

Kroz program donacija Superste.net novčano i mentorski je podržano 22 projekta, sa ukupnim fondom za realizaciju projekata u iznosu od 7.200.000 dinara. Tradicionalno, program je namenjen grupama i pojedincima koji žele da realizuju društveno odgovorne ideje i programe, projekte inspirisane problemima u društву, sa ciljem unapređenja čitave zajednice, i podeljen je u dve faze - Centrifuga koja je namenjena formalnim i neformalnim grupama, i Klub Superste namenjen pojedincima sa društveno odgovornim idejama.

Da su mediji i javnost prepoznali značaj tema kojima je Erste Banka bila posvećena u 2016. godini svedoči i broj objava u medijima. O Banci je ukupno zabeleženo 2.144 medijske objave u periodu januar - decembar 2016. dok je sa 357 zabeleženih objava iz oblasti društveno odgovornih programa zauzela prvo mesto.

Kao top teme iz oblasti društveno odgovornog poslovanja Erste Banke u 2016. godini mediji su prepoznali:

1. Superste.net - donatorsku platformu Erste Banke
2. CSR forum - Erste Banka je visoko plasirana na CSR indeks listi u Srbiji
3. Zelene ideje, program za mlade preduzetnike u saradnju sa Trag fondacijom

* Napomena: Svi podaci o medijskoj prisutnosti na ovom slajdu se baziraju na kliping izveštajima i analizama Executive Group-a i Ninamedie.

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

---

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONO NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE DRUŠTVA (nastavak)

• Društveno odgovorno poslovanje (nastavak)

Izveštavanje o društvenoj odgovornosti za nas je sastavni deo šireg procesa kom smo dugoročno posvećeni. Cilj nam je da našim mnogobrojnim stejkholderima na jasan i transparentan način predstavimo sve aktivnosti i inicijative koje smo realizovali u toku jedne godine, kao i da najavimo predstojeće planove i programe. Od 2008. godine redovno objavljujemo godišnje izveštaje o društvenoj odgovornosti, a od 2011. godine smo kao prva Banka i jedna od prvih kompanija u Srbiji izveštaj bazirali na međunarodno priznatim okvirima GRI (Global Reporting Initiative). Od 2013. godine Banka je izveštaj o društvenoj odgovornosti proširila i unapredila uvođenjem indikatora koje je GRI definisao isključivo za finansijski sektor. Oslanjanjem na GRI Financial Services Sector Supplement (FSSS), Izveštaj o društveno odgovornom poslovanju Banke je postao je relevantan izvor podataka i za međunarodne finansijske institucije sa kojima Banka sarađuje. Od 2015. godine Banka je implementirala i najnovije GRI G.4 principe izveštavanja.

Sve izveštaje Erste Banke o društveno odgovornom poslovanju možete naći na linku: http://www.erstebank.rs/rs/O_nama/Drustveno_odgovorno_poslovanje. Izveštaj o društveno odgovornom poslovanju Erste Banke za 2016. godinu biće objavljen do kraja jula 2017. godine na sajtu Banke.

3. ODGOVORNOST PREMA ŽIVOTNOJ SREDINI

Odgovornost prema životnoj sredini je prikazana za Banku kao nosioca Grupe.

Uprkos činjenici da ne spada u velike zagađivače kad je reč o direktnim uticajima poslovanja na životnu sredinu, Erste Banka već godinama unazad prati i meri svoje uticaje u skladu sa svetskim tendencijama, sa ciljem da ih što preciznije identificuje i, iz godine u godinu, minimizira. O strateškoj posvećenosti ovoj temi govori i činjenica da je jedan od stubova Strategije društveno odgovornog poslovanja upravo odgovornost prema životnoj sredini.

Usvojenom Strategijom u oblasti zaštite životne sredine, energetske efikasnosti i klimatskih promena, te u kontekstu iste, usvojenom Politikom zaštite životne sredine i socijalnog okruženja, Politikom upravljanja energijom, kao i Politikom odgovornog finansiranja, Banka potvrđuje da je dosledna u ovoj oblasti svog delovanja i poslovanja. Tokom 2016. godine ažurirana su i akta u oblasti Upravljanja otpadom.

Banka je i u 2016. godini nastavila da kroz implementiranu aplikaciju „Project Credit360“ obrađuje uticaj na životnu sredinu u skladu sa svetskim standardima.

Publikacije, interni časopis Puls i Izveštaj o društveno odgovornom poslovanju Banke se štampaju na FSC hartiji (hartiji iz kontrolisanog uzgoja šuma), a od 2013. godine Banka koristi isključivo 100% reciklirani papir za kancelarijsku hartiju. U Banci se već godinama recikliraju kancelarijska hartija, PET ambalaža i elektronski otpad. U skladu sa ciljem promovisanja i razvoja koncepta zelenih filijala, kako je predviđeno DOP Strategijom Banke i u 2016. nastavili smo da uređujemo filijale po ovom principu. Do sada je uređeno ukupno 14 filijala po ovom principu, a u toku je gradnja novog poslovног objekta Banke u Beogradu koga karakterišu najviši ekološki standardi i visoka energetska efikasnost.

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

---

3. ODGOVORNOST PREMA ŽIVOTNOJ SREDINI

U 2016. godini u oblasti životne sredine zabeležili smo sledeći uticaj:

- Zabeležena ukupna emisija CO₂ ~3.115 t/a CO₂eq
(Navedeni podatak se odnosi na ukupnu emisiju gasova staklene bašte u tonama CO₂ ekvivalent)
- Ukupna potrošnja energije (kWh/a)* 4.392.095
- Električna energija 2.548.150 kWh/a
- Grejanje i hlađenje 1.843.945,56 kWh/a
- Ukupna potrošnja vode (m³)** 8.888
- Ukupne emisije CO₂ (t/a CO₂eq) *** ~3.115
- Ukupna količina otpada (kg) 38.516
- Reciklirano 11.882 kg
- Ukupni troškovi zaštite životne sredine 39.886.378,77 dinara

* Odnosi se na indirektnu energiju, nabavljenu i potrošenu iz neobnovljivih izvora energije (električnu energiju i grejanje i hlađenje).

** Podrazumeva vodu crpljenu iz vodovoda.

*** Odnose se na indirektne emisije, jer Banka ne poseduje i ne kontroliše direktnе izvore emisija.

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE

4.1. REGULATORNI KAPITAL BANKE

Banka je poštovala zahteve Odluke Narodne Banke Srbije o adekvatnosti kapitala banaka (Službeni Glasnik RS broj 46/2011, 6/2013 i 51/2014) prilikom izračunavanja regulatornog kapitala.

Ukupni regulatorni kapital Banke čini zbir Osnovnog kapitala i Dopunskog kapitala, umanjen za Odbitne stavke od kapitala:

- Osnovni kapital čine akcijski kapital, emisiona premija, rezerve iz dobiti i neraspoređena dobit iz prethodnih godina, kao umanjenja po osnovu nematerijalnih ulaganja i regulatornih uskladivanja vrednosti u odnosu na MSFI/MRS (nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju i potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama Banke).
- Dopunski kapital čine subordinirane obaveze i deo pozitivnih revalorizacionih rezervi nastalih po osnovu efekata promene fer vrednosti osnovnih sredstava, hartija od vrednosti i ostalih sredstava koja se, u skladu sa MSFI/MRS, iskazuju u korist ovih rezervi.
- Odbitne stavke od kapitala čine ulaganja u druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih lica.

Banka upravlja strukturom kapitala i vrši uskladivanja u skladu sa promenama u ekonomskim uslovima i rizikom karakterističnim za aktivnosti Banke.

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- da obezbedi usaglašenost sa zahtevima Narodne Banke Srbije;
- da obezbedi nivo i strukturu kapitala koji mogu da podrže očekivani rast plasmana;
- da obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama;
- da obezbedi jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke.

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

---

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.1. REGULATORNI KAPITAL BANKE (nastavak)

Takođe, Banka osigurava da visina njenog kapitala u toku poslovanja nikad ne bude manja od dinarske protivvrednosti iznosa od 10.000.000 evra prema zvaničnom srednjem kursu NBS, u skladu sa propisanim, u Zakonu o bankama.

Acionari Banke su Erste Group Bank AG, Beč, sa 74% učešća i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac, sa 26% učešća u kapitalu Banke.

U skladu sa Odlukom o objavljivanju podataka i informacija, detaljnije informacije o kapitalu Banke date su u prilozima koji slede, i to:

- obrazac PI-KAP (PRILOG 1) - detaljna struktura regulatornog kapitala Banke na dan 31.decembra 2016. godine (sa referencama na pozicije bilansa stanja datih u PRILOGU 3 u nastavku);
- obrazac PI-FIKAP (PRILOG 2) - osnovne karakteristike elemenata regulatornog kapitala;
- obrazac PI-UPK (PRILOG 3) - Bilans stanja Banke sačinjen u skladu sa MRS/MSFI standardima i raščlanjenim pozicijama koje je putem referenci moguće povezati sa pozicijama kapitala iz izveštaja o kapitalu sačinjenog u skladu sa Odlukom kojom se uređuje izveštavanje o adekvatnosti kapitala banke (PRILOG 1).
- obrazac PI-AKB (**Error! Reference source not found.**) - pregled obračunatih kapitalnih zahteva na dan 31.decembra 2016. godine.

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.1. REGULATORNI KAPITAL BANKE (nastavak)

3. Prilog 1 - Obrazac PI- KAP

Podaci o kapitalnoj poziciji Banke

(u hiljadama dinara)

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	Referenca na Prilog 3
I	UKUPAN OSNOVNI KAPITAL	13.692.953	
1.	OSNOVNI KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	15.779.379	
1.1.	Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	10.040.000	A
1.2.	Emisiona premija	124.475	B
1.3.	Rezerve iz dobiti	5.614.904	V
1.4.	Nerasporedena dobit iz ranijih godina	-	G
1.5.	Dobit iz tekuće godine	-	D
1.6.	Manjinska učešća u podređenim društvima	-	Đ
1.7.	Ostale pozitivne konsolidovane rezerve	-	E
2.	ODBITNE STAVKE OD OSNOVNOG KAPITALA	2.086.426	-
2.1.	Gubici iz prethodnih godina	-	Ž
2.2.	Gubitak tekuće godine	-	Z
2.3.	Nematerijalna ulaganja	278.845	I
2.4.	Stečene sopstvene akcije banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	-	J
2.5.	Iznos akcija banke uzetih u zalogu, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	-	K
2.6.	Regulatorna uskladivanja vrednosti:	1.807.581	
2.6.1.	Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	2.313	L
2.6.2.	Ostale neto negativne revalorizacione rezerve	-	Lj
2.6.3.	Dobit po osnovu obaveza banke redovanih prema fer vrednosti koja je ostvarena Zbog promene kreditnog rejtinga banke	-	M
2.6.4.	Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke	1.805.269	-
2.7.	Ostale negativne konsolidovane rezerve	-	N
II	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	965.415	
1.	DOPUNSKI KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	965.415	
1.1.	Nominalna vrednost uplaćenih preferencijalnih kumulativnih akcija	-	Nj
1.2.	Emisiona premija po osnovu preferencijalnih kumulativnih akcija	-	O
1.3.	Deo revalorizacionih rezervi banke	259.859	P
1.4.	Hibridni instrumenti	-	R
1.5.	Subordinirane obaveze	705.556	S
1.6.	Višak izdvojenih ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebnih rezervi iz dobiti u odnosu na očekivane gubitke	-	-
2.	ODBITNE STAVKE OD DOPUNSKOG KAPITALA	-	-
2.1.	Stečene sopstvene preferencijalne kumulativne akcije	-	t
2.2.	Potraživanja po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki obezbedena hibridnim instrumentom ili subordiniranom obavezom	-	-
2.3.	Iznos preferencijalnih kumulativnih akcija banke uzetih u zalogu	-	ć
2.4.	Iznos kapitala kojim se prekoračuju ograničenja za dopunski kapital	-	-
III	UKUPAN KAPITAL	14.564.807	-
1.	UKUPAN KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	14.658.367	-
2.	ODBITNE STAVKE OD KAPITALA	93.560	-
	Od čega umanjenje osnovnog kapitala	46.780	-
	Od čega umanjenje dopunskog kapitala	46.780	-
2.1.	Direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno drugih lica	93.560	(U+F+H)
2.2.	Ulaganja u hibridne instrumente i subordinirane obaveze drugih banaka i lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima direktna ili indirektna ulaganja u iznosu većem od 10% kapitala tih lica	-	-
2.3.	Ukupan iznos direktnih i indirektnih ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu do 10% njihovog kapitala, kao i ulaganja u njihove hibridne instrumente i subordinirane obaveze, koji prelazi 10% zbiru osnovnog i dopunskog kapitala banke za koju se obračunava kapital		

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.1. REGULATORNI KAPITAL BANKE (nastavak)

(u hiljadama dinara)

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	Reference na Prilog 3
2.4.	Iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru		
2.5.	Manjak izdvojenih ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebne rezerve iz dobiti u odnosu na očekivane gubitke		
2.6.	Iznos izloženosti po osnovu slobodnih isporuka kada druga ugovorna strana nije izmirila svoju obavezu u roku od četiri radna dana		
2.7.	Potraživanja i potencijalne obaveze prema licima povezanim s bankom ili prema zaposlenima u banci koje je banka ugovorila pod uslovima koji su povoljniji od uslova ugovorenih sa drugim licima		
IV	NAPOMENE		
	Pozitivan/negativan iznos razlike između ukupne ispravke vrednosti bilansne aktive, rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama i potrebne rezerve iz dobiti s jedne strane i iznosa ukupnih očekivanih gubitaka prema IRB pristupu s druge strane		
	Iznos ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebne rezerve iz dobiti banke <i>Od čega na grupnoj osnovi</i> <i>Od čega na pojedinačnoj osnovi</i>		
	Iznos očekivanog gubitka prema IRB pristupu		
	Bruto iznos subordiniranih obaveza	1.764.606	-

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.1. REGULATORNI KAPITAL BANKE (nastavak)

Prilog 2 - Obrazac PI-FIKAP

Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Banke

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Akcijski kapital Banke	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank AG, Beč
1.	Emitent	Erste Bank a.d. Novi Sad	Erste Bank a.d. Novi Sad
2.	Tretman u skladu s propisima		
2.1.	Tretman u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala	Instrument osnovnog kapitala	Instrument dopunskog kapitala
2.2.	Individualni/grupni/individualni i grupni nivo uključivanja instrumenta u kapital na nivou grupe	Individualni i grupni	Individualni i grupni
2.3.	Tip instrumenta	Obične akcije	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta
3.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala (u hiljadama dinara, sa stanjem na dan poslednjeg izveštavanja)	Za potrebe obračuna regulatornog kapitala priznaje se 10.164.475 hiljada dinara (nominalni iznos isplaćenih akcija uvećan za emisionu premiju u iznosu 124.475 hiljada dinara).	U Dopunski Kapital uključen je iznos od 705.556 hiljada dinara, dobijen primenom odgovarajućih pondera za umanjenje obaveza u poslednjih pet godina pre roka dospeća (kumulativno za 20% godišnje) a u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.
4.	Nominalna vrednost instrumenta	10.040.000 hiljada dinara	EUR 15.000.000
5.	Računovodstvena klasifikacija	Akcijski kapital	Obaveza - amortizovana vrednost
6.	Inicijalni datum izdavanja instrumenta	avgust 2005. godine (pričekan datum akvizicije Novosadske banke a.d. od strane članica Erste grupe)	27. decembar 2011. godine
7.	Instrument s datom dospeća ili instrument bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	S datom dospeća
7.1.	Originalni datum dospeća	Bez datuma dospeća	27. decembar 2021. godine
8.	Da li postoji pravo prevremenog otkupa (call option) na strani emitenta	NE	NE

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

---

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.1. REGULATORNI KAPITAL BANKE (nastavak)

Prilog 2 - Obrazac PI-FIKAP (nastavak)

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Akcijski kapital Banke	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank AG, Beč
9.	Kuponi/dividende		
9.1	Fiksne ili promenljive dividende/kuponi	Promenljivi	Promenljivi
9.2	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi s vremenom isplate dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava
9.3	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava
9.4	Mogućnost povećanja prinosa (step up)	NE	NE
9.5	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	Nekumulativne	Nekumulativne
10.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan
11.	Mogućnost otpisa	NE	NE
12.	Tip instrumenta koji će se pri likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta	Drugo

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.1. REGULATORNI KAPITAL BANKE (nastavak)

PRILOG 3 - Obrazac PI-UPK

Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja Banke sa referencama na pozicije regulatornog kapitala (Prilog1)

(u hiljadama dinara)

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans Stanja	Reference
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	19.246.670	-
A.II	Založena finansijska sredstva	-	-
A.III	Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	13.048.357	-
A.IV	Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-
A.V	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	7.182.702	-
A.VI	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	8.635.103	-
A.VII	Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.211.439	-
A.VIII	Krediti i potraživanja od komitenata	91.213.913	-
A.IX	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-
A.X	Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-
A.XI	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate <i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru</i>	-	U
A.XII	Investicije u zavisna društva <i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru</i>	93.560	F
A.XIII	Nematerijalna ulaganja	278.845	I
A.XIV	Nekretnine, postrojenja i oprema	811.073	-
A.XV	Investicione nekretnine	232.417	-
A.XVI	Tekuća poreska sredstva	-	-
A.XVII	Odložena poreska sredstva	59.523	-
A.XVIII	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	56.294	-
A.XIX	Ostala sredstva <i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno tih lica</i>	846.585	H
A.XX	UKUPNO AKTIVA (pozicije pod AOP oznakama od 0001 do 0019 u bilansu stanja)	142.916.481	-

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.1. REGULATORNI KAPITAL BANKE (nastavak)

PRILOG 3 - Obrazac PI-UPK (nastavak)

(u hiljadama dinara)

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans Stanja	Reference
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovaju	54.690	-
PO.II	Finansijske obaveze koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-
PO.III	Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-
PO.IV	Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	36.709.919	-
PO.V	Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	84.903.330	-
PO.VI	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-
PO.VII	Izdate sopstvene hartije od vrednosti i druga pozajmljena sredstva <i>Od čega obaveze po osnovu hibridnih instrumenata</i>	-	-R
PO.VIII	Subordinirane obaveze <i>Od čega subordinirane obaveze koje se uključuju u dopunski kapital banke</i>	1.764.606 705.556	- S
PO.IX	Rezervisanja	670.642	-
PO.X	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-
PO.XI	Tekuće poreske obaveze	1.090	-
PO.XII	Odložene poreske obaveze	-	-
PO.XIII	Ostale obaveze	684.202	-
PO.XIV	UKUPNO OBAVEZE (pozicije pod AOP oznakama od 0401 do 0413 u bilansu stanja)	124.788.479	-
KAPITAL			
PO.XV	Akcijski kapital <i>Od čega nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	10.164.475 10.040.000	- A
	<i>Od čega emisiona premija po osnovu akcijskog kapitala, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	124.475	B
	<i>Od čega nominalna vrednost preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	-	Nj
	<i>Od čega emisiona premija po osnovu preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	-	O
PO.XVI	Sopstvene akcije <i>Od čega stečene sopstvene akcije banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	-	J
	<i>Od čega stečene sopstvene preferencijalne kumulativne akcije</i>	-	T
PO.XVII	Dobitak <i>Od čega neraspoređena dobit iz ranijih godina</i>	2.064.920 2.064.920	- G
	<i>Od čega dobit iz tekuće godine</i>	-	-
	<i>Od čega dobit iz tekuće godine za koju je Skupština akcionara Banke donela odluku o raspoređivanju u osnovni kapital</i>	-	D
PO.XVIII	Gubitak <i>Od čega gubici iz prethodnih godina</i>	-	Ž
	<i>Od čega gubitak tekuće godine</i>	-	Z
PO.XIX	Rezerve	5.898.607	-
	<i>Od čega rezerve iz dobiti koje predstavljaju element osnovnog kapitala</i>	5.614.904	V
	<i>Od čega ostale pozitivne konsolidovane rezerve</i>	-	E
	<i>Od čega ostale negativne konsolidovane rezerve</i>	-	N
	<i>Od čega ostale neto negativne revalorizacione rezerve</i>	-	Lj
	<i>Od čega dobit po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koja je ostvarena zbog promene kreditnog rejtinga banke</i>	-	M
	<i>Od čega pozitivne revalorizacione rezerve nastale po osnovu efekata promene fer vrednosti osnovnih sredstava, hartija od vrednosti i ostalih sredstava koja se, u skladu s MSFI/MRS, iskazuju u korist ovih rezervi</i>	259.859	P

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.1. REGULATORNI KAPITAL BANKE (nastavak)

PRILOG 3 - Obrazac PI-UPK (nastavak)

(u hiljadama dinara)

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans Stanja	Reference
	<i>Od čega nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju</i>	2.313	I
	<i>Od čega aktuarski dobitak</i>	25.810	
	<i>Od čega poreske obaveze</i>	347	
PO.XX	Nerealizovani gubici	-	
PO.XXI	Učešća bez prava kontrole	-	
	<i>Od čega manjinska učešća u podređenim društvima</i>	-	D
UKUPNO KAPITAL			
PO.XXII	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 - 0420 + 0421) ≥ 0	18.128.002	-
UKUPAN NEDOSTATAK KAPITAL			
PO.XXIII	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) < 0	-	-
UKUPNO PASIVA			
PO.XXIV	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414+0422-0423)	142.916.481	
V.B. VANBILANSNE POZICIJE			
B.P.A.	Vanbilansna aktiva	187.952.320	
	<i>Od čega iznos akcija banke uzetih u zalogu, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	-	K
	<i>Od čega iznos preferencijalnih kumulativnih akcija banke uzetih u zalogu</i>	-	Ć
B.P.P.	Vanbilansna pasiva	187.952.320	

4.2. ADEKVATNOST KAPITALA

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, ukupan iznos kapitalnih zahteva se izračunava i stavlja u odnos sa regulatornim kapitalom. Regulatorni kapital mora biti raspoloživ najmanje u iznosu zbira minimalnih kapitalnih zahteva.

Minimalni kapitalni zahtev u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, tj. racio adekvatnosti kapitala, od 12% je bio postignut sve vreme u toku izveštajnog perioda. Na dan 31. decembra 2016. godine racio adekvatnosti kapitala je iznosio 16,27%.

Na osnovu poslovnih aktivnosti Banke, obračunavaju se kapitalni zahtevi za kreditni rizik, tržišne rizike (tj. cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti i deviznog rizika) i operativni rizik.

Kapitalni zahtev za kreditni rizik izračunava se množenjem ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom sa 12%. Banka izračunava aktivan ponderisan kreditnim rizikom primenom standardizovanog pristupa za sve klase izloženosti.

Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka je za pokriće tržišnih rizika obračunala regulatorni kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti i kapitalni zahtev za devizni rizik.

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

---

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.2. ADEKVATNOST KAPITALA (nastavak)

Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti jednak je zbiru kapitalnih zahteva za specifični i opšti cenovni rizik po osnovu ovih hartija, pomnožen sa 1,5. Kapitalni zahtev za opšti cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti izračunava se standardizovanim pristupom primenom metoda dospeća. Visina kapitalnog zahteva za specifični cenovni rizik zavisi od izdavaoca dužničke hartije od vrednosti, njegovog eksternog ili internog kreditnog rejtinga i preostalog perioda dospeća. Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka nije bila izložena specifičnom cenovnom riziku po osnovu dužničkih hartija od vrednosti.

Kapitalni zahtev za devizni rizik Banka izračunava množenjem zbira ukupne otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu sa 12%.

Za izračun regulatornog kapitalnog zahteva za operativni rizik Banka primenjuje pristup osnovnog indikatora (engl. Basic Indicator Approach - BIA).

U nastavku je dat obrazac PI-AKB (PRILOG 4) - pregled obračunatih kapitalnih zahteva na datum 31. decembar 2016. godine.

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.2. ADEKVATNOST KAPITALA (nastavak)

PRILOG 4 - Obrazac PI-AKB

Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala Banke na pojedinačnoj osnovi

(u hiljadama dinara)				
Redni broj	Naziv	Iznos	Pokrivenost osnovnim kapitalom	Pokrivenost dopunskim kapitalom
		1	2	3
I	KAPITAL	14.564.807	-	-
1.	UKUPAN OSNOVNI KAPITAL	13.646.172	-	-
2.	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	918.634	-	-
II	KAPITALNI ZAHTEVI	10.744.865	-	-
	KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH			
1.	ISPORUKA	9.446.199	9.446.199	-
1.1.	Standardizovani pristup (SP)	78.718.325	-	-
1.1.1.	<i>Izloženosti prema državama i centralnim bankama</i>	-	-	-
1.1.2.	<i>Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave</i>	1.215.028	-	-
1.1.3.	<i>Izloženosti prema javnim administrativnim telima</i>	12.141	-	-
1.1.4.	<i>Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama</i>	-	-	-
1.1.5.	<i>Izloženosti prema međunarodnim organizacijama</i>	-	-	-
1.1.6.	<i>Izloženosti prema bankama</i>	947.004	-	-
1.1.7.	<i>Izloženosti prema privrednim društvima</i>	51.806.801	-	-
1.1.8.	<i>Izloženosti prema fizičkim licima</i>	16.309.562	-	-
1.1.9.	<i>Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima</i>	6.575.716	-	-
1.1.10.	<i>Dospela nenaplaćena potraživanja</i>	308.912	-	-
1.1.11.	<i>Visokorizične izloženosti</i>	-	-	-
1.1.12.	<i>Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica</i>	-	-	-
1.1.13.	<i>Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove</i>	-	-	-
1.1.14.	<i>Ostale izloženosti</i>	1.543.161	-	-

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.2. ADEKVATNOST KAPITALA (nastavak)

Redni broj	Naziv	Iznos	(u hiljadama dinara)	
			Pokrivenost osnovnim kapitalom	Pokrivenost dopunskim kapitalom
1	2	3		
1.2.	Pristup zasnovan na internom rejtingu (IRB)	-	-	-
1.2.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-	-	-
1.2.2.	Izloženosti prema bankama	-	-	--
1.2.3.	Izloženosti prema privrednim društvima	-	-	-
1.2.4.	Izloženosti prema fizičkim licima	-	-	-
1.2.4.1.	Izloženosti prema fizičkim licima koje su obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	-	-	-
1.2.4.2.	Kvalifikovane revolving izloženosti prema fizičkim licima	-	-	-
1.2.4.3.	Ostale izloženosti prema fizičkim licima	-	-	-
1.2.5.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-	-	-
1.2.5.1.	Primenjeni pristup:	-	-	-
1.2.5.1.1	Pristup jednostavnih pondera rizika	-	-	-
1.2.5.1.2	PD/LGD pristupa	-	-	-
1.2.5.1.3	Pristup internih modela	-	-	-
1.2.5.2.	Vrste izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-	-	-
1.2.5.2.1	Vlasnička ulaganja kojima se trguje na berzi	-	-	-
1.2.5.2.2	Vlasnička ulaganja kojima se ne trguje na berzi ali su u dovoljno diversifikovanim portfolijima	-	-	-
1.2.5.2.3	Ostala vlasnička ulaganja	-	-	-
1.2.5.2.4	Vlasnička ulaganja na koje banka primenjuje standardizovani pristup kreditnom riziku	-	-	-
1.2.6.	Izloženosti po osnovu ostale imovine	-	-	-

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.2. ADEKVATNOST KAPITALA (nastavak)

PRILOG 4 - Obrazac PI-AKB (nastavak)

Redni broj	Naziv	Iznos	(u hiljadama dinara)	
			Pokrivenost osnovnim kapitalom	Pokrivenost dopunskim kapitalom
		1	2	3
2	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU NEIZMIRENIH TRANSAKCIJA	-	-	-
3	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	275.254	275.254	-
3.1.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	275.254	275.254	-
3.1.1.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	254.265	254.265	-
3.1.2.	Kapitalni zahtev za devizni rizik	-	-	-
3.1.3.	Kapitalni zahtev za robni rizik	20.989	20.989	-
3.1.4.	Kapitalni zahtev za cenovni, devizni i robni rizik izračunati primenom pristupa internih modela	-	-	-
3.2.	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	-	-	-
4	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	1.023.412	1.023.412	-
4.1.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom standardizovanog pristupa	1.023.412	1.023.412	-
4.2.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom naprednog pristupa	-	-	-
4.3.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom naprednog pristupa	-	-	-
5	POKRIVENOST KAPITALNIH ZAHTEVA	10.744.865	10.744.865	-
III	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	16,27	-	-

4.3. BANKARSKA GRUPA

Bankarska grupa, koju čine Erste Banka i zavisno društvo S-Leasing, sastavlja konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja. Bankarska grupa takođe sastavlja konsolidovane izveštaje za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi u skladu sa istoimenom Odlukom NBS (Službeni Glasnik Republike Srbije broj 45/2011).

Konsolidacija se vrši primenom metode pune konsolidacije za zavisno pravno lice S-Leasing d.o.o..

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

---

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.3. BANKARSKA GRUPA (nastavak)

U nastavku su dati podaci u skladu sa Odlukom o objavljivanju podataka i informacija na nivou Bankarske Grupe:

- obrazac PI-KAP (PRILOG kons 1) - detaljna struktura regulatornog kapitala na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembra 2016. godine (sa referencama na pozicije konsolidovanog bilansa stanja iz Priloga 3a u nastavku);
- obrazac PI-FIKAP (PRILOG kons 2) - osnovne karakteristike elemenata regulatornog kapitala na konsolidovanoj osnovi;
- obrazac PI-UPK (PRILOG kons 3) se sastoji iz dve tabele:
  - Tabela k1 - uporedni pregled konsolidovanog Bilansa Stanja sačinjenog za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi i Bilansa stanja iz konsolidovanih Finansijskih izveštaja sačinjenih u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.
  - Tabela k2 - Bilans stanja Bankarske grupe iz konsolidovanih Finansijskih izveštaja sačinjenih u skladu sa MSFI sa raščlanjenim pozicijama koje je putem referenci moguće povezati sa pozicijama kapitala iz izveštaja o kapitalu na konsolidovanoj osnovi sačinjenog u skladu sa Odlukom kojom se uređuje izveštavanje o adekvatnosti kapitala banke (PRILOG kons 1).
- Obrazac PI-AKB (PRILOG kons 4) - pregled obračunatih kapitalnih zahteva na konsolidovanoj osnovi.

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.3. BANKARSKA GRUPA (nastavak)

PRILOG kons 1 - Obrazac PI-KAP na konsolidovanoj osnovi

Podaci o kapitalnoj poziciji na konsolidovanoj osnovi

(u hiljadama dinara)

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	Reference na Prilog 3
I	UKUPAN OSNOVNI KAPITAL	13.771.360	-
1.	OSNOVNI KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	15.860.336	-
1.1.	Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	10.040.000	a
1.2.	Emisiona premija	124.475	B
1.3.	Rezerve iz dobiti	5.614.904	V
1.4.	Neraspoređena dobit iz ranijih godina	-	G
1.5.	Dobit iz tekuće godine	-	D
1.6.	Manjinska učešća u podređenim društvima	43.630	Đ
1.7.	Ostale pozitivne konsolidovane rezerve	37.328	E
2.	ODBITNE STAVKE OD OSNOVNOG KAPITALA	2.088.976	-
2.1.	Gubici iz prethodnih godina	-	Ž
2.2.	Gubitak tekuće godine	-	Z
2.3.	Nematerijalna ulaganja	281.395	I
2.4.	Stečene sopstvene akcije banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	-	J
2.5.	Iznos akcija banke uzetih u zalogu, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	-	K
2.6.	Regulatorna usklađivanja vrednosti:	1.807.581	
2.6.1.	Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	2.313	L
2.6.2.	Ostale neto negativne revalorizacione rezerve	-	Lj
	Dobit po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koja je ostvarena zbog promene kreditnog rejtinga banke	-	M
2.6.4.	Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke	1.805.269	-
2.7.	Ostale negativne konsolidovane rezerve	-	N
II	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	965.415	-
1.	DOPUNSKI KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	965.415	-
1.1.	Nominalna vrednost uplaćenih preferencijalnih kumulativnih akcija	-	Nj
1.2.	Emisiona premija po osnovu preferencijalnih kumulativnih akcija	-	O
1.3.	Deo revalorizacionih rezervi banke	259.859	P
1.4.	Hibridni instrumenti	-	R
1.5.	Subordinirane obaveze	705.556	S
1.6.	Višak izdvojenih ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebnih rezervi iz dobiti u odnosu na očekivane gubitke	-	-

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.3. BANKARSKA GRUPA (nastavak)

PRILOG kons 1 - Obrazac PI-KAP na konsolidovanoj osnovi (nastavak)

(u hiljadama dinara)

Red ni br.	Naziv pozicije	Iznos	Reference na Prilog 3
2.	ODBITNE STAVKE OD DOPUNSKOG KAPITALA	-	-
2.1.	Stećene sopstvene preferencijalne kumulativne akcije	-	T
	Potraživanja po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki obezbeđena		
2.2.	hibridnim instrumentom ili subordiniranom obavezom	-	-
2.3.	Iznos preferencijalnih kumulativnih akcija banke uzetih u zalogu	-	Ć
2.4.	Iznos kapitala kojim se prekoračuju ograničenja za dopunski kapital	-	-
III	UKUPAN KAPITAL	14.736.775	-
1.	UKUPAN KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	14.736.775	-
2.	ODBITNE STAVKE OD KAPITALA	-	-
	Od čega umanjenje osnovnog kapitala	-	-
	Od čega umanjenje dopunskog kapitala	-	-
2.1.	Direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno drugih lica	-	(U+F+H)
	Ulaganja u hibridne instrumente i subordinirane obaveze drugih banaka i lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima direktna ili indirektna ulaganja u		
2.2.	iznosu većem od 10% kapitala tih lica	-	-
	Ukupan iznos direktnih i indirektnih ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu do 10% njihovog kapitala, kao i ulaganja u njihove hibridne instrumente i subordinirane obaveze, koji prelazi 10% zbira		
2.3.	osnovnog i dopunskog kapitala banke za koju se obračunava kapital	-	-
2.4.	Iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru	-	-
2.5.	Manjak izdvojenih ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebne rezerve iz dobiti u odnosu na očekivane gubitke	-	-
2.6.	Iznos izloženosti po osnovu slobodnih isporuka kada druga ugovorna strana nije izmirila svoju obavezu u roku od četiri radna dana	-	-
2.7.	Potraživanja i potencijalne obaveze prema licima povezanim s bankom ili prema zaposlenima u banci koje je banka ugovorila pod uslovima koji su povoljniji od uslova ugovorenih sa drugim licima	-	-
IV	NAPOMENE	-	-
	Pozitivan/negativan iznos razlike između ukupne ispravke vrednosti bilansne aktive, rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama i potrebne rezerve iz dobiti s jedne strane i iznosa ukupnih očekivanih gubitaka prema IRB pristupu s druge strane	-	-
	Iznos ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebne rezerve iz dobiti banke	-	-
	Od čega na grupnoj osnovi	-	-
	Od čega na pojedinačnoj osnovi	-	-
	Iznos očekivanog gubitka prema IRB pristupu	-	-
	Bruto iznos subordiniranih obaveza	1.764.606	-

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.3. BANKARSKA GRUPA (nastavak)

PRILOG kons 2 - Obrazac PI-FIKAP na konsolidovanoj osnovi

Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Banke na konsolidovanoj osnovi

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Akcijski kapital Banke	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank AG, Beč	Manjinsko učešće u zavisnom društvu S-leasing
1.	Emitent	Erste Bank ad Novi Sad	Erste Bank ad Novi Sad	S-Leasing d.o.o. Beograd
2.	Tretman u skladu s propisima			
2.1.	Tretman u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala	Instrument osnovnog kapitala	Instrument dopunskog kapitala	Instrument osnovnog kapitala
2.2.	Individualni/grupni/individualni i grupni nivo uključivanja instrumenta u kapital na nivou grupe	Individualni i grupni	Individualni i grupni	Grupni
2.3.	Tip instrumenta	Obične akcije	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta	Manjinska učešća
3.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala (u hiljadama dinara, sa stanjem na dan poslednjeg izveštavanja)	Za potrebe obračuna regulatornog kapitala priznaje se 10.164.475 hiljada dinara (nominalni iznos isplaćenih akcija uvećan za emisionu premiju roka dospeća (kumulativno za 20% godišnje) a u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala).	U Dopunski Kapital uključen je iznos od 705.556 hiljada dinara, dobijen primenom odgovarajućih pondera za umanjenje obaveza u poslednjih pet godina pre dospeća (kumulativno za 20% godišnje) a u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.	Priznaje se manjinsko učešće u kapitalu (25%) u ukupnom iznosu od 43.630 hiljada dinara (obuhvata deo osnovnog kapitala, neraspoređene dobiti iz prethodnih godina i umanjenja po osnovu gubitaka iz tekuće godine).
4.	Nominalna vrednost instrumenta	10.040.000 hiljada dinara	EUR 15.000.000	Ukupan uplaćeni kapital iznosi 67.500 hiljada dinara, a od čega 25% se odnosi na manjinsko učešće.
5.	Računovodstvena klasifikacija	Akcijski kapital	Obaveza - amortizovana vrednost	Manjinska učešća
6.	Inicijalni datum izdavanja instrumenta	avgust 2005. godine (pričekan datum akvizicije Novosadske banke a.d od strane članica Erste grupe)	27. decembar 2011. godine	15. januar 2014. godine (pričekan datum kada je Erste Banka a.d Novi Sad stekla većinsko učešće u kapitalu S-Leasinga)
7.	Instrument s datom dospeća ili instrument bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	S datumom dospeća	Bez datuma dospeća
7.1.	Originalni datum dospeća	Bez datuma dospeća	27. decembar 2021. godine	Bez datuma dospeća
8.	Da li postoji pravo prevremenog otkupa (call option) na strani emitenta	NE	NE	NE
8.1.	Prvi datum aktiviranja prava prevremenog otkupa	-	-	-
8.2.	Naknadni datumi aktiviranja prava prevremenog otkupa (ako je primenljivo)	-	-	-

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.3. BANKARSKA GRUPA (nastavak)

PRILOG kons 2 - Obrazac PI-FIKAP na konsolidovanoj osnovi (nastavak)

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Akcijski kapital Banke	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank AG, Beč	Manjinsko učešće u zavisnom društvu S-leasing
9.	Kuponi/dividende Kamata po subordiniranom kreditu			
9.1.	Fiksne ili promenljive dividende/kuponi	Promenljivi	Promenljivi	Promenljivi
9.2.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi s vremenom isplate dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava	Potpuno diskreciono pravo
9.3.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava	Potpuno diskreciono pravo
9.4.	Mogućnost povećanja prinosa (step up)	NE	NE	NE
9.5.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	Nekumulativne	Nekumulativne	Nekumulativne
10.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument			
10.1	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije	-	-	-
10.2	Ako je konvertibilan, delimično ili u celosti konvertibilan	-	-	-
10.3	Ako je konvertibilan, stopa konverzije	-	-	-
10.4	Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija	-	-	-
10.5	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konverteuje	-	-	-
10.6	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konverteuje			
11.	Mogućnost otpisa			
11.1	Ako postoji mogućnost otpisa, uslovi pod kojima može doći do otpisa	-	-	-
11.2	Ako postoji mogućnost otpisa, delimičan otpis ili otpis u celosti	-	-	-
11.3	Ako postoji mogućnost otpisa, privremen ili trajan otpis	-	-	-
11.4	Ako je otpis privremen, uslovi ponovnog priznavanja	-	-	-
12.	Tip instrumenta koji će se pri likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Manjinska učešća	Drugo	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.3. BANKARSKA GRUPA (nastavak)

PRILOG kons 3 - Obrazac PI-UPK na konsolidovanoj osnovi

TABELA K1.Uporedni prikaz bilansa stanja sačinjenog za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi i konsolidovanih finansijskih izveštaja bankarske grupe sačinjenih u skladu s MRS/MSFI

(u hiljadama dinara)

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans stanja kao u objavljenim finansijskim izveštajima	Bilans stanja po regulatornom metodu i obuhvatu konsolidacije
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	19.246.670	19.246.670
A.II	Založena finansijska sredstva		
A.III	Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovaju	13.048.357	13.048.357
A.IV	Finansijska sredstva koja se inicialno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
A.V	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	7.182.702	7.182.702
A.VI	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	8.635.103	8.635.103
A.VII	Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.209.725	1.209.725
A.VIII	Krediti i potraživanja od komitenata	96.463.262	96.463.262
A.IX	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika		
A.X	Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		
A.XI	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	118	118
A.XII	Investicije u zavisna društva		
A.XIII	Nematerijalna ulaganja	281.395	281.395
A.XIV	Nekretnine, postrojenja i oprema	817.267	817.267
A.XV	Investicione nekretnine	232.417	232.417
A.XVI	Tekuća poreska sredstva	6.513	6.513
A.XVII	Odložena poreska sredstva	61.745	61.745
A.XVIII	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	56.695	56.695
A.XIX	Ostala sredstva	864.863	864.863
A.XX	UKUPNO AKTIVA (pozicije pod AOP oznakama od 0001 do 0019 u bilansu stanja)	148.106.832	148.106.832
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovaju	54.690	54.690
PO.II	Finansijske obaveze koje se inicialno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
PO.III	Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		
	Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci		
PO.IV	Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	41.815.700	41.815.700
PO.V	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	84.903.330	84.903.330
PO.VI	Izdane sopstvene hartije od vrednosti i druga pozajmljena sredstva		
PO.VII	Subordinirane obaveze	1.764.606	1.764.606
PO.IX	Rezervisanja	690.714	690.714
PO.X	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja		
PO.XI	Tekuće poreske obaveze	1.090	1.090
PO.XII	Odložene poreske obaveze		
PO.XIII	Ostale obaveze	622.694	622.694
PO.XIV	UKUPNO OBAVEZE (pozicije pod AOP oznakama od 0401 do 0413 u bilansu stanja)	129.852.823	129.852.823

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.3. BANKARSKA GRUPA (nastavak)

PRILOG kons 3 - Obrazac PI-UPK na konsolidovanoj osnovi (nastavak)

		(u hiljadama dinara)	
Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans stanja kao u objavljenim finansijskim izveštajima	Bilans stanja po regulatornom metodu i obuhvatu konsolidacije
	KAPITAL		
PO.XV	Akcijski kapital	10.164.475	10.164.475
PO.XVI	Sopstvene akcije	-	-
PO.XVII	Dobitak	2.135.770	2.135.770
PO.XVIII	Gubitak	-	-
PO.XIX	Rezerve	5.898.872	5.898.872
PO.XX	Nerealizovani gubici	54.892	54.892
PO.XXI	Učešća bez prava kontrole	-	-
	UKUPNO KAPITAL (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) ≥ 0	18.254.009	18.254.009
	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) < 0	-	-
	UKUPNO PASIVA		
PO.XXIV	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414+0422-0423)	148.106.832	148.106.832
В.П.	VANBILANSNE POZICIJE		
В.П.А.	Vanbilansna aktiva	187.952.320	187.952.320
В.П.П.	Vanbilansna pasiva	187.952.320	187.952.320

TABELA K2. Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja na konsolidovanoj osnovi sa referencama na pozicije regulatornog kapitala Bankarske grupe

(u hiljadama dinara)			
Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans Stanja	Reference
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	19.246.670	-
A.II	Založena finansijska sredstva	-	-
A.III	Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovaju	13.048.357	-
A.IV	Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-
A.V	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	7.182.702	-
A.VI	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	8.635.103	-
A.VII	Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.209.725	-
A.VIII	Krediti i potraživanja od komitenata	96.463.262	-
A.IX	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-
A.X	Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-
A.XI	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	118	-
	<i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru</i>	-	U
A.XII	Investicije u zavisna društva	-	-
	<i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru</i>	-	F
A.XIII	Nematerijalna ulaganja	281.395	I
A.XIV	Nekretnine, postrojenja i oprema	817.267	-

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.3. BANKARSKA GRUPA (nastavak)

PRILOG kons 3 - Obrazac PI-UPK na konsolidovanoj osnovi (nastavak)

TABELA K2. Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja na konsolidovanoj osnovi sa referencama na pozicije regulatornog kapitala Bankarske grupe

(u hiljadama dinara)

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans Stanja	Reference
A.XV	Investicione nekretnine	232.417	
A.XVI	Tekuća poreska sredstva	6.513	
A.XVII	Odložena poreska sredstva	61.745	
A.XVIII	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	56.695	
A.XIX	Ostala sredstva	864.863	
	<i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno tih lica</i>		H
A.XX	UKUPNO AKTIVA (pozicije pod AOP oznakama od 0001 do 0019 u bilansu stanja)	148.106.832	
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovaju	54.690	
PO.II	Finansijske obaveze koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
PO.III	Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		
PO.IV	Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	41.815.700	
PO.V	Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	84.903.330	
PO.VI	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika		
PO.VII	Izdate sopstvene hartije od vrednosti i druga pozajmljena sredstva		
	<i>Od čega obaveze po osnovu hibridnih instrumenata</i>		R
PO.VIII	Subordinirane obaveze	1.764.606	
	<i>Od čega subordinirane obaveze koje se uključuju u dopunski kapital banke</i>	705.556	S
PO.IX	Rezervisanja	690.714	
PO.X	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja		
PO.XI	Tekuće poreske obaveze	1.090	
PO.XII	Odložene poreske obaveze		
PO.XIII	Ostale obaveze	622.694	
PO.XIV	UKUPNO OBAVEZE (pozicije pod AOP oznakama od 0401 do 0413 u bilansu stanja)	129.852.823	
	KAPITAL		
PO.XV	Akcijski kapital	10.164.475	
	<i>Od čega nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijskih kumulativnih akcija</i>	10.040.000	A
	<i>Od čega emisiona premija po osnovu akcijskog kapitala, osim preferencijskih kumulativnih akcija</i>	124.475	B
	<i>Od čega nominalna vrednost preferencijskih kumulativnih akcija</i>		Nj
	<i>Od čega emisiona premija po osnovu preferencijskih kumulativnih akcija</i>		O
PO.XVI	Sopstvene akcije		
	<i>Od čega stečene sopstvene akcije banke, osim preferencijskih kumulativnih akcija</i>		J
	<i>Od čega stečene sopstvene preferencijske kumulativne akcije</i>		T
PO.XVII	Dobitak	2.098.441	
	<i>Od čega neraspoređena dobit iz ranijih godina</i>		G
	<i>Od čega dobit iz tekuće godine</i>	2.098.441	
	<i>Od čega dobit iz tekuće godine za koju je Skupština akcionara Banke donela odluku o raspoređivanju u osnovni kapital</i>		D

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.3. BANKARSKA GRUPA (nastavak)

TABELA K2. Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja na konsolidovanoj osnovi sa referencama na pozicije regulatornog kapitala Bankarske grupe, obrazac PI-KAP (Prilog kons 1) (nastavak)

(u hiljadama dinara)

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans Stanja	Reference
PO.XVIII	Gubitak	-	-
	<i>Od čega gubici iz prethodnih godina</i>	-	Ž
	<i>Od čega gubitak tekuće godine</i>	-	Z
PO.XIX	Rezerve	5.936.201	-
	<i>Od čega rezerve iz dobiti koje predstavljaju element osnovnog kapitala</i>	5.614.904	V
	<i>Od čega ostale pozitivne konsolidovane rezerve</i>	37.328	E
	<i>Od čega ostale neto negativne revalorizacione rezerve</i>	-	Lj
	<i>Od čega dobit po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koja je ostvarena zbog promene kreditnog rejtinga banke</i>	-	M
	<i>Od čega pozitivne revalorizacione rezerve nastale po osnovu efekata promene fer vrednosti osnovnih sredstava, hartija od vrednosti i ostalih sredstava koja se, u skladu s MSFI/MRS, iskazuju u korist ovih rezervi</i>	259.859	P
	<i>Od čega nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju</i>	2.313	L
	<i>Od čega aktuarski dobitak</i>	26.076	-
	<i>Od čega poreske obaveze</i>	347	-
PO.XX	Nerealizovani gubici	54.892	-
PO.XXI	Učešća bez prava kontrole	43.630	Đ
	<i>Od čega manjinska učešća u podređenim društvima</i>	43.630	Đ
	<i>Od čega manjinska učešća koja se odnose na dobit tekuće godine</i>	11.262	-
	UKUPNO KAPITAL		
PO.XXII	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 - 0420 + 0421) ≥ 0	18.254.009	-
	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA		
PO.XXIII	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) < 0	-	-
	UKUPNO PASIVA		
PO.XXIV	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414+0422-0423)	148.106.832	-
В.П.	VANBILANSNE POZICIJE		
В.П.А.	Vanbilansna aktiva	187.952.320	-
	<i>Od čega iznos akcija banke uzetih u zalogu, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	-	K
	<i>Od čega iznos preferencijalnih kumulativnih akcija banke uzetih u zalogu</i>	-	Ć
В.П.П.	Vanbilansna pasiva	187.952.320	-

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.3. BANKARSKA GRUPA (nastavak)

PRILOG kons 4 - Obrazac PI-AKB na konsolidovanoj osnovi

Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala na konsolidovanoj osnovi

(u hiljadama dinara)

Redni broj	Naziv	Iznos	Pokrivenost	Pokrivenost
			osnovnim kapitalom	dopunskim kapitalom
I	KAPITAL			
1.	UKUPAN OSNOVNI KAPITAL	13.771.360	-	-
2.	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	965.415	-	-
II	KAPITALNI ZAHTEVI	11.373.900	-	-
1.	KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA			
1.1.	Standardizovani pristup (SP)	10.030.169 83.584.744	10.030.169	-
1.1.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama			
1.1.2.	Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	1.216.196	-	-
1.1.3.	Izloženosti prema javnim administrativnim telima	41.181	-	-
1.1.4.	Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	-	-	-
1.1.5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-
1.1.6.	Izloženosti prema bankama	947.004	-	-
1.1.7.	Izloženosti prema privrednim društvima	55.301.129	-	-
1.1.8.	Izloženosti prema fizičkim licima	17.579.985	-	-
1.1.9.	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	6.575.716	-	-
1.1.10.	Dospela nenaplaćena potraživanja	311.671	-	-
1.1.11.	Visokorizične izloženosti	-	-	-
1.1.12.	Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	-	-	-
1.1.13.	Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	-	-	-
1.1.14.	Ostale izloženosti	1.611.861	-	-
1.2.	Pristup zasnovan na internom rejtingu (IRB)	-	-	-
1.2.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-	-	-
1.2.2.	Izloženosti prema bankama	-	-	-
1.2.3.	Izloženosti prema privrednim društvima	-	-	-
1.2.4.	Izloženosti prema fizičkim licima	-	-	-
1.2.4.1.	Izloženosti prema fizičkim licima koje su obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	-	-	-
1.2.4.2.	Kvalifikovane revolving izloženosti prema fizičkim licima	-	-	-
1.2.4.3.	Ostale izloženosti prema fizičkim licima	-	-	-
1.2.5.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-	-	-
1.2.5.1.	Primenjeni pristup:	-	-	-
1.2.5.1.1.	Pristup jednostavnih pondera rizika	-	-	-
1.2.5.1.2.	PD/LGD pristupa	-	-	-
1.2.5.1.3.	Pristup internih modela	-	-	-

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

4. OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL II STUBU 3 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE (nastavak)

4.3. BANKARSKA GRUPA (nastavak)

PRILOG kons 4 - Obrazac PI-AKB na konsolidovanoj osnovi (nastavak)

Redni broj	Naziv	Iznos	(u hiljadama dinara)	
			1	2
1.2.5.2.	Vrste izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja			
1.2.5.2.1.	Vlasnička ulaganja kojima se trguje na berzi			
1.2.5.2.2.	Vlasnička ulaganja kojima se ne trguje na berzi ali su u dovoljno diversifikovanim portfolijima			
1.2.5.2.3.	Ostala vlasnička ulaganja			
1.2.5.2.4.	Vlasnička ulaganja na koje banka primjenjuje standardizovani pristup kreditnom riziku			
1.2.6.	Izloženosti po osnovu ostale imovine			
2	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU NEIZMIRENIH TRANSAKCIJA			
3	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	307.231	307.231	
3.1.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	307.231	307.231	
3.1.1.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	254.265	254.265	
3.1.2.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti			
3.1.3.	Kapitalni zahtev za devizni rizik	52.966	52.966	
3.1.4.	Kapitalni zahtev za robni rizik			
3.2.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunati primenom pristupa internih modela			
4	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	1.036.500	1.036.500	
4.1.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	1.036.500	1.036.500	
4.2.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom standardizovanog pristupa			
4.3.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom naprednog pristupa			
5	POKRIVENOST KAPITALNIH ZAHTEVA	11.373.900	11.373.900	
III	POKAZATELj ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	15,55		

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

---

5. SVI VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI KOJI SU NASTUPILI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE ZA KOJU SE IZVEŠTAJ PRIPREMA

Banka je u toku februara 2017. godine izvršila prodaju investicione nekretnine TC Point Kaluđerica za EUR 1.700.000 (knjigovodstvena vrednost EUR 1.765.000).

Osim navedenog, nije bilo drugih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjanja u pojedinačnim finansijskim izveštajima za godinu koja se završila 31. decembra 2016.godine.

6. OPIS OČEKIVANOG RAZVOJA U NAREDNOM PERIODU

Erste Bank a.d. Novi Sad želi da postane jedna od vodećih banaka u Srbiji koja pruža finansijske usluge fizičkim i pravnim licima. Ovaj cilj Banka namerava da ostvari putem tri prioriteta koje je definisala Erste Grupa, a to su: visok kvalitet podataka, rast poslovanja u segmentu poslova sa stanovništvom i pravnim licima, kao i jasno upravljanje i rukovođenje.

U segmentu poslova sa stanovništvom, Erste Bank razvija dugoročnu saradnju sa klijentima stalnim unapređenjem proizvoda i usluga, snažnim prisustvom na domaćem tržištu preko mreže filijala i alternativnih kanala distribucije, sa ciljem ispunjenja potreba klijenata, ostvarivanja dobiti i većeg zadovoljstva zaposlenih, kao i sa ciljem da budemo među prvih 5 banaka u ovom segmentu, odnosno da postanemo Banka prvog izbora našim klijentima.

U pogledu poslova sa pravnim licima, Banka namerava da nastavi da bude pouzdan i dugotrajan partner sa svojim klijentima, što se može ostvariti visokim kvalitetom i diversifikacijom finansijskih usluga, kao i profesionalnim odnosom prema klijentima u ovom segmentu, što će dovesti do ostvarivanja što veće profitabilnosti sa što nižim rizikom.

Banka kontinuirano, kroz Strategiju upravljanja rizicima, ali i drugim poslovnim strategijama, definiše ciljani profil izloženosti rizicima i strukture portfelja sa prevashodnim ciljem održivosti poslovanja na dugi rok, usklađenosti sa domaćim regulatornim zahtevima i usaglašenosti sa standardima Erste Grupe.

Uspeh Banke uveliko zavisi i od poverenja koje naši klijenti, akcionari, naši zaposleni i javnost imaju u kapacitete rada i integritet Banke, odnosno Erste Grupe. Ovo poverenje je zasnovano na usklađenosti poslovanja sa svim važećim zakonskim, regulatornim i internim propisima, kao i standardima Erste Grupe, ali i na poštovanju tržišnih standarda i pravila ponašanja u svim poslovnim aktivnostima Banke.

Banka vodi računa o stručnom osposobljavanju i usavršavanju svojih zaposlenih, a naročito onih koji obavljaju poslove identifikacije, merenja i praćenja rizika, uzimajući u obzir obim, vrstu i izloženost rizicima poslova koje Banka obavlja, kao i rizični profil Banke.

Erste Bank a.d. Novi Sad će nastaviti da pruža sveobuhvatnu podršku stanovništvu i privredi Srbije prilikom ostvarivanja njihovih finansijskih potreba i ciljeva. Principi poslovanja koji podrazumevaju fokusiranje na stalno poboljšanje usluge klijentima, te konstantno unapređivanje unutrašnje organizacije i efikasnosti, i ubuduće će činiti osnovu poslovanja Banke.

Nezavisno od segmenta klijenta, potpuno su jednoobrazne misija, vizija i vrednosti kojima se Banka u svom radu rukovodi:

Misija Banke:

Gradeći dugoročne partnerske odnose, mi smo "Banka prvog izbora" za naše klijente i zaposlene.

Stvaramo održivu vrednost za naše klijente, zaposlene i akcionare pružajući univerzalne finansijske usluge. Zajedno, mi aktivno doprinosimo razvoju lokalne zajednice i društva u celini što čini naš posao dugoročno održivim.

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

---

7. OPIS OČEKIVANOG RAZVOJA U NAREDNOM PERIODU (nastavak)

Vizija Banke:

Vodeća banka evropske Srbije

Naše vrednosti:

ODGOVORNOST

- preuzimamo odgovornost za razvoj Banke i nas samih

PODRŠKA

- slušamo, razumemo i pomažemo

POVERENJE

- držimo datu reč i gradimo kvalitetne odnose

INOVATIVNOST

- podstičemo novo i stalno unapređujemo postojeće

STVARANJE

- stvaramo vrednost za naše klijente, akcionare i nas same

Detaljna i precizna implementacija Strategije vrši se kroz Akcioni plan, godišnje budžete, Kreditne politike, Cenovne pravilnike i druga dokumenta Banke.

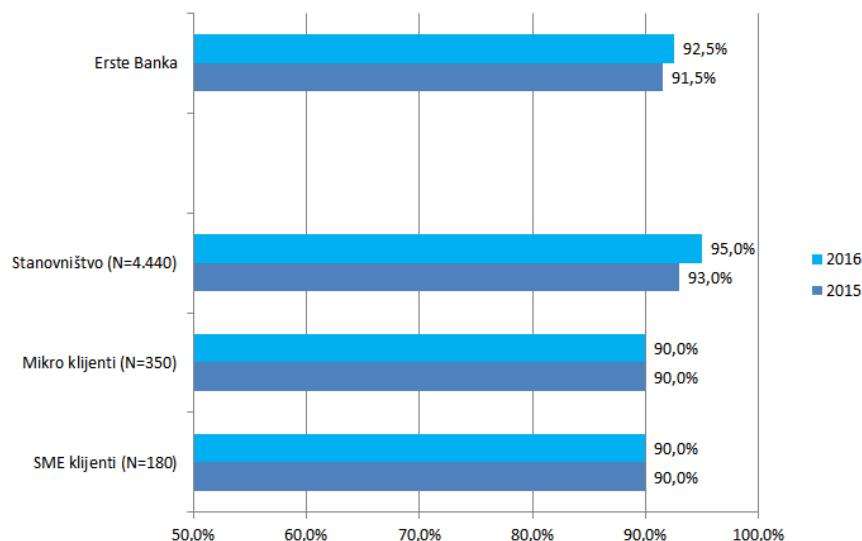
8. AKTIVNOSTI NA POLJU ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA ZA 2016. GODINU

Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoje su prikazane za Banku, kao nosioca Grupe.

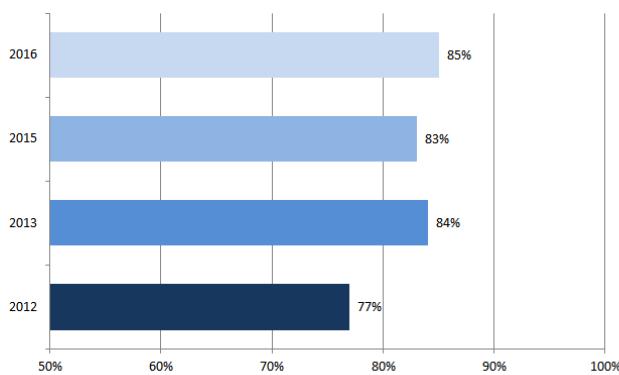
Banka je u toku 2016. godine redovno sprovodila i analizirala rezultate kvantitativnih i kvalitativnih istraživanja o nivou kvaliteta servisne usluge na nivou Banke i na posebnim poslovnim jedinicama Banke. Uz angažovanje nezavisne agencije za istraživanje tržišta sprovedeno je merenje i analiza nivoa zadovoljstva i lojalnosti klijenata kao i kvalitet procesa u Banci. Na osnovu "Istraživanja zadovoljstva klijenata" (CSS), klijenti Banke pokazali su izuzetno visok nivo lojalnosti i zadovoljstva u saradnji sa Bankom. Indeks zadovoljstva klijenata (CSI) u 2016. godini na nivou Banke iznosio je 92,5%, i u taj rezultat ulaze ocene klijenata iz svih poslovnih segmenata a po više od 40 aspekata (stručnost kompetentnost, stručnost i ljubaznost zaposlenih, lokacija i urednost filijala, radno vreme, proizvodi, cene, transparentnost, brzina i efikasnost obavljanja transakcija, kontakt centar, dostupnost i drugi aspekti).

8.. AKTIVNOSTI NA POLJU ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA ZA 2016. GODINU (nastavak)

Indeks zadovoljstva klijenata – CSI na nivou Banke

Indeks zadovoljstva klijenata – CSI na nivou S Leasinga / S Renta

Banka svoju sistemsku podršku klijentima pruža kroz svoj napredni sistem upravljanja i rešavanja prigovora, u kojem je brzina i kvalitet rešavanja prigovora na prvom mestu. I u 2016. godini Banka se izdvaja od konkurenčije po brzini rešavanja prigovora i strogog poštovanja Zakona Narodne Banke Srbije o zaštiti korisnika finansijskih usluga. Na osnovu analize i merenja u toku 2016. godine 94,40% prigovora je rešeno u roku od 7 dana. Cilj Banke je konstantno unapređenje kvaliteta servisne usluge po kojoj je Banka prepoznata kao vodeća Banka na bankarskom tržištu Srbije.

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

8. AKTIVNOSTI NA POLJU ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA ZA 2016. GODINU (nastavak)

BRZINA REŠAVANJA PRIGOVORA, REKLAMACIJA I PRITUŽBI NA SERVISNU USLUGU NA NIVOU BANKE U PERIODU OD 01.01. DO 31.12.2016. GODINE				
Do 24h	Do 7 dana	Do 30 dana	Preko 30 dana	Ukupno
82,35%	12,05%	5,03%	0,57%	100%

Napomena: u okviru S-Leasinga / S-Renta nije postojao ni jedan pisani prgovor u 2016. godini.

Uz stalno proučavanje potreba i očekivanja klijenata, u okviru svoje organizacije, Banke sistemski meri i unapređuje zadovoljstvo klijenata i koristi ga kao stalni alat za unapređenje kvaliteta internih procesa i servisne usluge.

9. IZLOŽENOST RIZICIMA

Funkcije praćenja i upravljanja rizicima su u nadležnosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima i Službe upravljanja strateškim rizicima, kao posebnih organizacionih jedinica u Banci/Grupi. Politike upravljanja rizicima, strategija upravljanja rizicima kao i strategija upravljanja kapitalom povezane su sa strategijom Banke/Grupe, a obuhvataju definisanje vrste rizika, načine upravljanja tim rizicima kao i stepen rizika koje je Banka/Grupa voljna da prihvati kako bi postigla svoje poslovne ciljeve. Posebna pažnja se poklanja punoj usklađenosti sa relevantnim propisima Narodne Banke Srbije (NBS).

Odgovornosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima i Službe upravljanja strateškim rizicima obuhvataju sledeće:

- Identifikovanje i merenje odnosno procena izloženosti Banke/Grupe prema pojedinim vrstama rizika;
- Praćenje rizika, uključujući njihov nadzor i kontrolu, izradu analiza i izveštaja o visini pojedinih rizika, njihovim uzrocima i posledicama;
- Merenje odnosno procena kao i upravljanje rizičnim profilom Banke/Grupe i adekvatnosti kapitala;
- Praćenje parametara koji utiču na poziciju izloženosti Banke/Grupe rizicima, prevashodno uključujući upravljanje i optimizaciju kvaliteta aktive i troška rizika;
- Razvijanje i primena kvantitativnih modela za upravljanje rizicima kao elemenata u procesu naprednog poslovnog odlučivanja i određivanja cene rizika;
- Izrada strategija i predloga limita izloženosti Banke/Grupe po pojedinim vrstama rizika i njihova kontrola;
- Kvantifikovanje uticaja promena u ekonomskom ciklusu ili stresnih događaja na finansijski položaj Banke/Grupe;
- Procena rizičnosti uvođenja novih proizvoda i eksternalizacije aktivnosti;
- Izrada metodologija, procedura i politika za upravljanje rizicima u skladu sa važećom zakonskom regulativom, standardima Erste Grupe, dobrom poslovnom praksom i posebnim potrebama Banke/Grupe;
- Razvoj i implementacija različitih tehničkih platformi i alata;

Banka/ Grupa adekvatno identificuje rizike kojima je izložena i u skladu sa tim sprovodi aktivnosti upravljanja istim, nastojeći da ih izbegne ili svede u prihvatljive okvire.

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

9. IZLOŽENOST RIZICIMA (nastavak)

Upravljanje rizicima u Banci/ Grupi u 2016. godini sprovedeno je uspešno što se pre svega ogleda u smanjenom iznosu troška ispravke vrednosti, zatim preko usaglašenosti poslovanja sa definisanim politikama i procedurama za upravljanje rizicima kao i njihovom kontinuiranom poboljšanju, stalnog fokusa Upravnog i Izvršnog odbora na kvalitetnom upravljanju rizicima, korišćenja savremene tehnologije u radu Banke/ Grupe i njenom kontinuiranom unapređenju, kao i usvojene kulture upravljanja rizicima od strane zaposlenih u Banci/ Grupi.

Procena materijalne značajnosti rizika kojima Banka može biti izložena u 2016. i 2017. godini je pokazala da su sledeći rizici materijalno značajni:

- Kreditni rizik
- Tržišni rizik u bankarskoj knjizi
- Tržišni rizik u knjizi trgovanja
- Devizni rizik u bankarskoj knjizi
- Kreditno-devizni rizik
- Operativni rizik
- Rizik likvidnosti
- Rizik koncentracije
- Rezidualni rizik
- Reputacioni rizik
- Makroekonomski rizik
- Strateški/Poslovni rizik

Banka/ Grupa kvartalno sprovodi procenu interne adekvatnosti kapitala u skladu sa relevantnim metodologijama i standardima prilikom računanja kapitalnih zahteva za materijalno značajne rizike i internog kapitala koji Banci/ Grupi stoji na raspolaganju za apsorbovanje tih rizika.

Kapitala od 12% propisan od strane Narodne Banke Srbije. Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke na dan 31. decembra 2016. godine iznosi 16,27%. Na konsolidovanoj osnovi pokazatelj adekvatnosti kapitala 31. decembra 2016. godine iznosi 15,55%.

Pored toga, Banka/ Grupa kontinuirano na osnovu NBS odluke iz oblasti adekvatnosti kapitala obračunava kapitalne zahteve i kapital prilikom računanja pokazatelja adekvatnosti kapitala. U skladu sa navedenim, kapitalni zahtev za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i za rizik izmirenja/ isporuke po osnovu slobodnih isporuka se obračunava prema standardizovanom pristupu dok se kapitalni zahtev za cenovni rizik računa primenom metoda dospeća i kapitalni zahtev za operativni rizik primenom pristupa osnovnog indikatora.

Adekvatnost kapitala izračunata je od strane Grupe kao odnos neto kapitala (po umanjenju za nedostajući iznos posebne rezerve za procenjene gubitke) i neto rizične aktive, na dan 31. decembra 2016. godine. Banka/Grupa je dužna da održava minimalni pokazatelj adekvatnosti

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

9. IZLOŽENOST RIZICIMA (nastavak)

Likvidnost Banke/Grupe se prati i kontroliše kroz obezbeđenje kontinuirane sposobnosti Banke/Grupe da se obezbede likvidna sredstva za isplatu depozita klijenata, finansiranje rasta aktive i operativnog poslovanja, kao i za izmirenje ostalih ugovornih obaveza. Banka je tokom 2016. godine imala pokazatelj dnevne likvidnosti iznad zakonom propisanog nivoa.

Banka/Grupe svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolažu svojim sredstvima u Banci/Grupi u skladu sa ugovorenim rokovima.

Upravljanje rizikom promene kamatnih stopa Banka/Grupe ima za cilj optimizaciju odnosa ovih uticaja u smislu uticaja na neto prihod od kamate sa jedne, i ekonomsku vrednost kapitala, sa druge strane. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom upravlja ročnom usklađenošću aktive i pasive na osnovu: smernica Erste Group-e AG, makroekonomskih analiza i predviđanja, predviđanja uslova za postizanje likvidnosti, analize i predviđanja trendova kamatnih stopa na tržištu za različite segmente aktive i pasive.

Devizna pozicija Banke/Grupe kao rizik da će doći do promene vrednosti finansijskih instrumenata i negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke/Grupe usled promena deviznog kursa, je u toku 2016. godine bila ispod maksimalno propisanog nivoa otvorene devizne pozicije. Pokazatelj deviznog rizika Banke na dan 31. decembra 2016. godine iznosi 1,2% kapitala Banke, što je znatno ispod propisanog maksimuma od 20% kapitala. Pokazatelj deviznog rizika na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembra 2016. godine iznosi 3,00% kapitala Grupe.

Pokazatelji poslovanja Banke/Grupe - usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne Banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona. U toku 2016. godine, Banka je pojedinačno i na konsolidovanoj osnovi kontinuirano ostvarivala propisane pokazatelje poslovanja.

Pokazatelji poslovanja	Propisani Minimum	Ostvareni - ERSTE Banka	
		Ostvareni - Grupa	Ostvareni - ERSTE Banka
1. Kapital u EUR	EUR 10 miliona	119.352.882	117.960.116
2. Adekvatnost kapitala	Minimum 12%	15,55%	16,27%
3. Ulaganja Banke	Maksimum 60%	7,44%	7,49%
4. Izloženost prema licima povezanim sa Grupom/Bankom	Nema limita	15,22	14,47
5. Veliki i najveći mogući krediti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	111,69%	110,54%
6. Likvidnost:			
- pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,8	1,4	1,4
- uži pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,6	1,34	1,34
7. Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20%	3,00%	1,2%
8. Izloženosti Grupe/Banke prema grupi povezanih lica	Maksimum 25%	15,49%	15,41%
9. Izloženosti Grupe/Banke prema licu povezanim sa grupom/bankom	Nema limita	6,17	6,17
10. Ulaganja Grupe/Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru	Maksimum 10%	0,18%	0,19%

KONSLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

8. IZLOŽENOST RIZICIMA (nastavak)

Pokazatelji poslovanja Banke/Grupe - usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona. U toku 2016. godine, Banka pojedinačno i na konsolidovanoj osnovi kontinuirano ostvarivala propisane pokazatelje poslovanja.

Pokazatelji poslovanja	Propisani Minimum	Ostvareni - Grupa	Ostvareni - ERSTE Banka
1. Kapital u EUR	EUR 10 miliona	119.352.882	117.960.116
2. Adekvatnost kapitala	Minimum 12%	15,55%	16,27%
3. Ulaganja Banke	Maksimum 60%	7,44%	7,49%
4. Izloženost prema licima povezanim sa Grupom/Bankom	Nema limita	15,22	14,47
5. Veliki i najveći mogući krediti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	111,69%	110,54%
6. Likvidnost:			
- pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,8	1,4	1,4
- uži pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,6	1,34	1,34
7. Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20%	3,00%	1,2%
8. Izloženosti Grupe/Banke prema grupi povezanih lica	Maksimum 25%	15,49%	15,41%
9. Izloženosti Grupe/Banke prema licu povezanim sa grupom/bankom	Nema limita	6,17	6,17
10. Ulaganja Grupe/Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru	Maksimum 10%	0,18%	0,19%

9. SVI ZNAČAJNIJI POSLOVI SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim licima. Banka/Grupa ulazi u odnose sa matičnim pravnim licem – većinskim akcionarom Erste Group Banka AG, drugim akcionarom i ostalim članicama Erste grupe. Na dan 31. decembra 2016. godine, zbir neto izloženosti prema licima povezanim sa Bankom iznosi 15,22% kapitala Banke. Zbir neto izloženosti Grupe iznosi 14,47%.

Banka/Grupa licima povezanim sa Bankom/Grupom nije odobravala uslove koji su povoljniji od uslova odobrenih licima koja nisu povezana sa Bankom/Grupom, u skladu sa članom 37. Zakona o bankama.

Novi Sad, 15. mart 2017. godine

Odobreno od rukovodstva Erste Bank a.d. Novi Sad

Stevan Čomić
 Direktor Sektora
 računovodstva i kontrolinga

Frank Michael Beitz
 Član Izvršnog
 odbora

 Slavko Carić
 Predsednik Izvršnog
 odbora